

A photograph of a rural winter landscape. In the foreground, a wooden well with a large circular metal wheel is completely encased in thick, translucent icicles hanging from its structure. To the right, a traditional wooden house with a steep, dark roof is also heavily covered in ice and snow. Bare trees with red berries stand to the left of the well, their branches heavily laden with frost. The sky is a pale, clear blue.

Стефанія Шумило

Задуша криниця

Стефанія Шумило

Забута кричіця

Дрогобич
Видавнича фірма
«Відродження»
2012

УДК 821.161.2-1
ББК 84.4УКР6-5
Ш 96

«Забута криниця» – шоста книжка місцевої поетеси, нашої сучасниці Стефанії Шумило, яка стала творчим продовженням попередніх збірок, які вийшли друком раніше.

До книги ввійшли поетичні твори різної тематики: духовні вірші, які надихають читача на глибоку віру в Бога; патріотична лірика, що пробуджує пошану до минулого України, до героїв, які загинули в боротьбі за її незалежність; цілий розділ присвячено інтимній ліриці. Не оминає поетеса і проблем сьогодення, не забуває і про найменших читачів.

Вірші Стефанії Шумило легко читати: її поезії властива неповторна мелодика. Можливо, тому багато віршів авторки, музику до яких написав місцевий композитор Євген Конів, стали піснями.

Книжка адресована усім шанувальникам українського поетичного слова.

Літературний редактор
Ольга Грица

**Ця книжка побачила світ завдяки сприянню
шанувальників українського слова та музики
Андрія КУЛЬЧИНСЬКОГО та Віктора ВОЗНЯКА
(м. Трускавець)**

ISBN 978-966-538-239-3

© С. Шумило, 2012 р.
© ВФ «Відродження», 2012 р.

Нескоріній народе України.
Ти вистояв і збудував державу.
Турбувся у рядах і була єдний
І завершил дідами розмогами спасув!

Богородице свята

Божа Матінко Маріє,
Богородице свята,
Ти родила нам Месію –
Сина Божого, Христа.

Він за нас вмирав у муках,
Був розп'ятий на хресті.
Ми до нього зносим руки,
Молим: «Господи, прости».

Непорочна Діво-Мати,
Господа за нас проси:
Нам не дай в гріхах вмирати –
Хай простить нас Божий син!

Молитва за мову

На груди руки я складаю,
Молюсь до тебе я, святая.
Допоможи ти нам, Маріє,
Bo наша мова ледве тліє.

Тебе в молитві прославляю
І в молитвах тебе благаю:
Ти покровителька народу,
За нашу я молюсь свободу.

Прийми молитву й поможи,
Вкраїнську мову збережи:
О Божа мати, найсвятіша,
Нам рідна мова наймиліша.

24.10.2010

Поможи, свята Маріє

Я щодня встаю раненько,
Вмию личенько чистенько,
І гарненько приберусь,
До ікони помолюсь.

В нас в кімнаті на іконі
Божа Матінка в короні.
На колінка припаду,
Руки в молитвах складу.

Я молюсь за свого тата,
І за мамочку, за брата,
За дідунів, за бабусь,
І за себе теж молюсь.

Поможи, свята Маріє,
Щоб усі збулися мрії.
Дай нам єдність і любов
І візьми під свій покров.

Хорони усю родину
Й рідну неньку – Україну.

14.07.2009

Благородні квіти

Як дарунок на цім світі
Створив Господь нам квіти.
Для Пречистої Марії
Бог створив лілеї білі.

На стіні в бабуні вдома
Є Пречистої ікона.
На іконі Пресвята
Білі лілії тримає.

І в колядках для Марії
Теж співають про лілії.
Квіти ці несуть у храми,
Ставлять перед образами.

Білі лілії в народі
Називають «благородні»:
Благородні в них чесноти –
Символ чесноти і цноти.

Лілії в житті моюму
В спогадах ведуть додому,
Там, де батьківська хатина,
Де жила уся родина.

06.07.2010

Видіння в Грушеві 1996

У Грушеві явилась Божа Мати,
Молилася за нас всіх у вікні.
І я усім повинна розказати:
Я бачила, це не здалось мені.

Я бачила її там наяву,
Тоді, коли вже зовсім не чекала.
Подумала: мабуть, не так живу.
Спокійно у молитві руки склада.

І в мить якусь я очі підвела –
Дивилася на мене Божа Мати
З вікна церковного, немов жива.
Це відчуття не можна передати

Враз холод пронизав все моє тіло,
І ні до кого раптом я сказала:
«Я також разом з вами бачу диво!»
Переді мною Матінка стояла.

Стояла у вікні, зложивши руки.
І я в молитві очі опустила:
«Прости за завдані Ісусу муки,
Прости за все», – я Пресвяту просила.

Це не графіті, не якийсь малюнок –
Усі невірні так тоді твердили –
Це був для мене з неба подарунок,
Мабуть, видіння це я заслужила.

09.05.2010

Господи, помилуй нас

В ці лютневі дні, в морози
Знов нависла нам загроза.
Боже, нам допоможи,
Україну збережи.

Очі вгору підіймаєм
І молитву промовляєм,
Шлем небесному Отцю:
«Вислухай молитву цю»

Шлем Отцю й святій Марії,
Щоб збулися наші мрії,
Щоби ненька Україна
Була вільна, самостійна.

Мати Божа, змиlostися,
За нас грішних заступися
Й сина свого попроси,
Молитви ці донеси.

Відверне нехай негоду
Від українського народу.
Боже, грішних нас прости,
Від напasti захисти.

Україні пошли долю,
Збережи нам нашу волю.
Молимось в цей трудний час:
«Господи, помилуй нас!»

02.02.2010

Схаменись, мій народе

О матінко свята, єдина,
Ти пронесла біль у житті:
Розп'яли люди твого Сина
У страшних муках на хресті.

Ти нас за все прости, святая,
За все прости і захисти.
І на колінах ми благаєм:
О змилуйся над нами ти.

Десь кожний день життя проходить
Без молитов, посеред драм.
Ти схаменися, мій народе,
Покайся і прийди у храм.

Клякнувши ти перед образами,
Ти на розп'яття з сумом глянь
І доторкнись до ран устами,
Збуди у своїм серці жаль,

І помолись, ѿ проси прощення:
Бог милостивий все простить.
Лиш встигни, щоб у сьогоденні
Ти зміг життя своє змінить.

Ми йдем у вічність не по віку.
Коли? Ніхто не знає з нас.
Йдуть ті, кого Господь покликав,
Бо їхній вже приходить час.

Вже каяття тоді не буде,
І не поможе плач вже тут.
Лиш хто всім серцем Бога любить,
Тим не страшний і Страшний суд.

08.09.2010

Христос Воскрес

Враз розбудив дзвін тишу ночі,
Неслось відлуння до небес,
Днесь здійснились слова пророчі:
Із мертвих Божий Син воскрес.

Немов зірвалась десь граната,
Явився ангел в сяйві весь.
Від страху повалилась варта:
Із мертвих Божий Син воскрес.

Гудуть акорди передзвоном,
Спішить до храму люд увесь,
Щоб причаститись Божим словом:
Днесь з мертвих Божий Син воскрес.

І небеса радіють з нами:
Господнє воскресіння днесь.
– Христос воскрес! – лунає в храмі.
– Воїстину, Христос воскрес!

10.05.2011

На галявині

Колись галявою під лісом
Марія йшла з малим Ісусом.
Цвіли там різnobарвні квіти –
Вони присіли відпочити.
Там їх усі квітки вітали,
Голівки низько приклоняли.

Пташки вітали своїм співом,
І вуж приповз туди на диво.
Ісус до нього нахилився
І пальчиками дотулився.
Тут біля вух на голові
З'явилися цятки жовті дві.

17.11.2011

Дай сил нам, Боже

О Господи, святий наш Боже,
Щодня ми молимось до Тебе.
На цій землі з нас грішний кожен,
А без гріха лиш Ти на небі.

Ми щиро молимося Богу,
А демон розставля спокуси.
«Подай з небес нам допомогу,
Тебе благаємо, Ісусе.

Небесний Царю, наш Спаситель,
Тебе ми просим знов і знову:
«Дай сил нам, щоб не спокуситись,
Не впасти в гріх в житті земному».

21.06.2010

Введення

Жили бездітні Яків й Анна –
Родина вже немолода.
Господь їх вислухав благання,
На старість донечку їм дав.

Тоді від радості родина
Обітницю дала таку:
В них трохи підросте дитина
Й в Господній храм дадуть доньку.

Трьохлітню дівчинку за віком
До храму вперше відвели
І під Господнюю опіку
Служницям-сестрам віддали.

Обрав Господь Святу Марію
Пречисту серед усіх дів,
І народила нам Месію,
Щоб світ весь спас він від гріхів.

17.11.2011

Там на горі Оливній

Там, на горі Оливній ниць клякнув
Господній Син і щиро так молився,
Мов два крила, він руки простягнув
І пристрасно у небеса дивився.

А перед ним терновий корч стояв,
Вінець з якого потім в тіло вп'явся.
Небесний струмінь світлом сповивав
Син Божий там неначе сповідався.

Його судити будуть без вини,
І хрест нестиме за провини наші.
«О Господи, як можна відмінити
Терпінням переповнену цю чашу?

В покорі ношу я свою візьму,
Бо не моя, Твоя хай буде воля.
Що Ти відміряв, я усе прийму.
Не вправі я змінити свою долю»

Щоб від гріха спasti свій люд увесь,
То мусів бути Божий Син розп'ятий.
І Він помер, й у третій день воскрес,
За сорок днів був до небес узятий.

В день п'ятдесятій Дух Святий зійшов
І осінiv апостолів вогнями.
І кожен з них в чужі краї пішов
Христову віру славити устами.

03.06.2011

Моліться щиро, від душі

Жив бідний сирота на світі –
Давно Господь батьків забрав –
Не мав він душу де зігріти,
Та й по селу жебракував.

Не раз худобу десь пастушив –
За те хтось їсти йому дав.
Хлопчина вдачу мав послушну,
Тому в когось в комірці спав.

Згадав батьків, що в храм ходили
Колись давно ще разом з ним,
Та жаль, молитви не навчили,
Бо він був дуже ще малим.

Отож придумати щось мусів.
І хлопець палку в руки взяв,
Підняв свій погляд до Ісуса,
Сюди-туди собі скакав.

Щоранку, ще до сходу сонця,
Увечері, коли лягав,
Так щиро від душі, від серця
Немов молитву промовляв.

А діти за ним наглядали,
Коли молився він тайком,
І, насміхаючись, казали,
Що так не молиться ніхто.

Ішли роки, став хлопець більшим,
І друзі в нього вже знайшлися.
Молитву вивчив поміж іншим,
Тепер, як всі, уже моливсь.

Колись, як річку переходив,
Мов кладку хтось проклав йому.
Тепер ступав він прямо в воду.
Збагнув... так сталося чому.

З книжок словами переважно
До Бога моляться усі.
Та як молитися – не важно,
Лиш би від серця, від душі.

10.10.2011

Ой Ісусе, Сину Божий

Ой Ісусе, Сину Божий,
Царю наш, Владико!
Біль Тобі завдав з нас кожний,
Муки привеликі.

Хресну Ти пройшов дорогу
На гору Голгофу,
Тратив сили до знемоги,
Вмився кров'ю й потом.

На колінах в Божім храмі
Мовимо молитву,
Ти прости нас за ті рани
І за кров пролиту.

У молитві, Божий Сину,
Вгору погляд зносим,
За найменшу провину
Прощення ми просим.

– Прости, Отче, нас, – як можем
Просим молитвами.
На страшнім суді, наш Боже,
Змилуйся над нами.

30.05.2011

Легенда про ялинку

Вже відцвітали хризантеми,
Пожовкло листя у садах,
І павутинки, як антени,
Снувались низько по лугах.

У цій порі там по стежині,
Що в ліс вела, ішов Ісус.
Донісся раптом плач дитини –
Хтось гірко плакав десь, чомусь.

Побачив молоду ялинку:
Сльозами падала роса.
Він зупинився на хвилинку:
Чому ж так плаче ця краса?

І плач оцей Ісуса вразив.
Спітився: «Плачеш ти чому?
Чи, може, хтось тебе образив?
Чи на красу хтось посягнув?»

«Та ні, – сказала, стрепенувшись, –
Я просто не така, як всі.
В цю одежину одягнувшись,
Я вдень й вночі в одній красі.

Свій жаль я хочу розказати:
Дерева, що ось тут ростуть,
Вдягаються у різні шати,
А потім наче спати йдуть.

То листя в них світло-зелене,
А потім різnobарвний цвіт.
Цей одяг лише один у мене,
Ношу його вже стільки літ.

«Не плач, – сказав Ісус ялинці, –
Біді твоїй зараджу я.
В Різдво у тебе на верхівці
Засяє золотом зоря».

Стоїть ялинка вся в прикрасах
Відтоді завжди на Різдво
В домівках, в храмах і палацах,
Бо так Христос звелів давно.

05.06.2011

Iсусе, нам допоможи

Iсусе Христе, Сину Божий,
До тебе молимось щорання,
Благас щиро із нас кожний:
Допоможи нам у навченні.

Тебе благаєм ми, ще діти,
Подай нам з неба допомогу,
Щоб на шляху отім освіти
Знайшли ми правильну дорогу.

Щоб ми зросли в житті земному
Із чистим серцем і сумлінням,
Й завжди нам була рідним домом
Держава наша, Україна.

I захисти ще нас, Iсусе,
Від повені, вогню, й зневіри,
Не дай нам, Боже, похитнутись
В єдиній праведній нам вірі.

02.09.2011

Господнє Преображення

Вже наближався день страшної страти,
І хвилювався Божий Син не даром:
Хотів своїм Він учням розказати
Про все, що мало статись незабаром.

Зібрались всі, як це не раз бувало.
Ісус почав свою сумну розмову,
Що скоро станеться над ним розправа,
І разом вже не зможуть бути знову.

— Страшне терпіння маю пережити,
Вже те усе повинно скоро статись,
І будуть, як розбійника, судити,
Хто знав мене, ті будуть відрікатись.

На голові вінок терновий буде,
Вмиватись буду я і кров'ю, й потом,
Мені в лиці плювати будуть люди,
І хрест важкий нестиму на Голгофу.

Вероніка враз хусткою торкнеться,
Аби з чола моого кров з потом стерти.
Як свідчення, там лик мій відіб'ється:
Син Божий був принесений у жертву.

І хресну я свою пройду дорогу,
Не раз я буду падати й вставати,
Бо посланий на місію цю Богом,
І буду в муках на хресті вмирати.

Всі слухали, затамувавши подих,
У сторону Петро відвів Ісуса
І запитав Його, коли відходив:
— Невже ці муки Ти прийняти мусиш?

Ти попроси, Господь Тебе почує,
Скажи, що це терпіння не для Тебе.
І він Тебе, як Сина, пошкодує.
Ta відповів Ісус: — Йди геть від мене!

Ти маловірний! Нам не по дорозі!
Аж вісім днів вони не розмовляли
Тоді Господь трьох* вибрав, і невдовзі
Всі разом вже гору Тавор долали.

Вдягнув Ісус звичайну одежину.
Щоб усвідомили, хто він насправді.
Залишив їх, пішов сам на вершину
І там преобразився – став весь в сяйві.

Лице було, як сонце, одяг білий.
У білому Ілля й Мойсей стояли.
Всі троє учнів з страху заніміли,
Коли донісся голос із-за хмари:

– Це Син улюблений, єдинородний!
І всі відразу істину збагнули.
Стояти на ногах були не годні,
І троє їх блаженним сном поснули.

Все зникло, не було нічого наче,
Коли вернувсь Ісус, щоб йти додому.
Сказав тоді до своїх учнів сплячих:
– Що бачили, не говоріть ні кому.

– Зробімо три намети й будем жити,
Нам добре тут, – сказав Петро Ісусу.
Вже не було в них сумніву ні крихти –
Глибока віра пройняла їх душу.

24.08.2011

---

* Петра, Івана і його брата взяв у похід на гору Тавор.

Свято Євхаристії

Прийміть, їжте, це тіло моє, що за вас
ламається на відпущення гріхів.

Служба Божа св. Івана Золотоустого

З дитячих літ я все запам'ятала,
Коли ходила з кошиком в руках,
З ромашок білих пелюстки зривала
По сіножатях, в полі і в садках.

Бабуня в нас тоді плела віночки
З розхіднику, та ще з копитняку.
Зв'язали їх легесенько шнурочком
І в храм несли в неділеньку святу.

В цей день для всіх було велике свято,
В народі називали зеленець.
До храму йшло дівчат малих багато
І на відправу під самий кінець.

Із хоругвами йшли навколо храму,
Перед отцем кидали пелюстки,
Із двох сторін дівчатка йшли рядами –
Колись обряд проводився такий.

Це свято тіла Божого назвали,
Святої Євхаристії це день.
Суконочки біленькі ми вдягали,
Мов ангели, ішли вперед людей.

Тоді йшли діти вперше до Причастя –
Дари під видом хліба і вина.
Для кожної душі найбільше щастя,
Бо від гріха звільнилася вона.

Сказав Христос доступно й зрозуміло:
«Коли в храм грішник з каяттям зайде
І причаститься кров'ю й моїм тілом,
Той буде прощений в останній день».

08.06.2010

Прощення

Ти мов один на всю вселенну,
На серці туга тяготить –
Візьми у руки молитвеник,
Молитву почитай в ту мить.

I перед Богом ти покайся
I прощення в людей проси,
Сумлінно у гріхах признайся –
Тобі простить все Божий Син.

Духовно ти прийми причастя,
У серце Господа впусти,
До тебе повернеться щастя,
Коли очистиш душу ти.

Води напийся із джерельця,
Що освятилась на Йордань –
Торкнеться радість твого серця,
Відчуєш Божу благодать.

Сім тижнів тих ти неодмінно
Про піст великий пам'ятай,
І кожний раз знайди час вільний,
Свій день з молитви починай.

28.02.2011

* * *

Хоронителю, ангеле мій,
Я до тебе молитву складаю,
Ти завжди зі мною у радості й в біді,
Я щомиті тебе відчуваю.

Іван Предтеча

Захарій був священик благородний,
Єлизавета – це його дружина.
Але вона була чомусь безплодна,
Не привела ані дочки, ні сина.

Вони удвох в достатку проживали,
Проте були проблеми від народу:
В громаді просто їх не поважали,
Бо не продовжили своєго роду.

Безплідним бути – це ганьба велика
Тоді була за Ірода правління.
Захарію, на щастя, жереб випав
Ввійти у храм Господній для кадіння.

А на подвір'ї натовп весь молився.
І праворуч у храмі від кадильні
Захарієві ангел появився,
І він злякався, став, як в чомусь винний.

«Не б'йся, – ангел так сказав до нього, –
Господь давно почув твою молитву.
Єлизавета вродить сина твого,
Назвеш Іваном, буде знаменитим.

В Ізраїлі він буде у чеснотах,
Наверне багатьох молитись Богу,
У силі й духу від Іллі-пророка
Готовитиме Господу дорогу».

«Як вірити? Ми в віці вже обое?»
«Сам Бог послав тобі, щоб сповістити.
Я, Гавриїл, стою перед тобою,
Ти просто перестанеш говорити.

І будеш ти мовчати про видіння,
Тому що ти не віриш», – й зник безслідно.
Коли закінчилися дні служіння,
Все сталось – зняв Господь позор безпліддя.

Коли постав вже восьмий день хлопчині,
«Іваном назовіть» – сказала мати.
Ім'я такого ж не було в родині.
І почали Захарія питати.

Він був німий, дали йому табличку,
Бо думали: дружина щось забула.
Він написав ім'я «Іван», як звично,
І мова враз до нього повернулась.

Охопив тут сусідів страх й тремтіння,
Із уст в уста ходила ця новина:
«Це знак якийсь, це Боже провидіння!
Цікаво, ким же стане ця дитина?»

Про це в усій Юдеї говорили.
І ріс Іван, ставав сильнішим в дусі.
Через роки пророцтва оживились
І став Іван предтечою Ісуса.

08.07.2010

* * *

Ми виборім свою свободу,
Не треба милості чекати,
І збережімо честь свого народу,
Щоб на коліна знов не стати.

У храм дорогу віднайду

Ти біля храму зупинись,
Свій погляд в небо піднеси
І три рази перехрестись,
У Бога ласки попроси.

Щоб легше було в світі жити,
Складаймо руки у молитві.
До храму віднайдім дорогу
Й у храмі розмовляймо з Богом.

Священик – то лише людина,
І в нього є свої провини.
Як Службу Божу відправляє,
Нас з Господом тоді єднає.

Він – як пастух, а ми ягнята,
В гріхах ми можем заблукати.
Лише у сповіді священний
Спокутуєм гріхи щоденні.

Коли покаятись готові,
Приймаєм тіло й кров Христову.
І на коліна приклікаєм,
У Бога прощення благаєм.

Як батько люблячий дитину,
Господь прощає нам провини,
Коли розгрішення дістанем,
То на душі так легко стане.

09.08.2009

Розповідь про пророка Іллю

За дев'ятсот літ до Месії
В Ізраїлі Ілля родився.
Рідня зраділа тій події,
А батько тяжко зажурився.

Сон дивний батькові приснivся:
Явились вогняні три мужі,
Вогнем в них хлопець причастився,
Злякавсь за сина батько дуже.

Мерщій в Єрусалим подався,
Зустрів священика у храмі
І перед ним мов сповідався:
«Що статись може, отче, з нами?»

Сказав священик: «То знамено,
І Богом це дитя нам дане,
Великий буде він, напевно,
Пророком всього світу стане.

І буде поклонятись Богу,
У вірі й правді буде жити.
Тим вкаже праведну дорогу,
Хто буде ідолам служити.

Вогненні стріли – його зброя,
Аби безбожних покарати,
Важка його в цім світі доля –
Він буде віру захищати».

Іллі було нелегко жити,
Себе віддав він на офіру.
Його правитель хотів вбити
За те, що іншої був віри.

В Ізраїлі народ був грішний,
Вклонявся золотим телятам.
Ілля мав місію чим більше
Людей до Бога навертати.

І на людей зіслав Бог кару –
Дощу не посылав три роки,
І небо стало, наче мармур,
Земля зробилася, як попіл.

Жерці молились до мамони,
Ілля – до Господа живого.
Вогонь впав на Іллі жертвовник:
Бог вислухав пророка свого.

Збирались хмари над землею,
Послав Господь дощу в посуху.
Ілля ходив скрізь з Єлісеєм,
Щоб мандрівник уважно слухав.

Бо знав Ілля, що колісниця
Вогненна мусить його взяти,
Як місія його скінчиться,
Комусь повинен передати.

Живим Ілля піднявся в небо,
Останній задум його збувся.
І зняв пророк свій плащ із себе,
Швиденько Єлісей вдягнувся.

І дві оливки – дві світильні
Зійдуть колись на землю тричі
І вмерти в муках тут повинні –
Їх дух до себе Бог покличе.

15.08.2010

Страшний суд

Пророки два, як дві світильні,
Ще раз зайдуть на землю з неба,
Бо вбитъ диявола повинні,
І на землі їм вмерти треба.

Тоді враз небеса засяють –
Знов Божий Син зійде зі Сходу,
І срібні сурми вмить заграють,
Всі мертві повстають із гробу.

На суд страшний зайдуться люди
Там на Сафатову долину,
Їх сам Господь судити буде
За кожного із них провину.

І буде книга всім розкрита,
Описана, немов під кальку,
Те, як життя було прожите,
В такий бік переважить шальку.

Справ добрих в кого більше буде,
Той стане по правиці Бога.
А ті, що зліва будуть люди,
Їм в вічний ад пряма дорога.

І буде крик і плач в долині,
Та зойк і лемент не поможе.
Отож задумаймося нині,
Допоки врятуватись можем,

Щоб не впинитись на покуті,
Де плач і скрегіт потойбічний,
Тіла, мов ланцюгами, скуті,
Там, де терпіння і біль вічний.

28.02.2011

Ніч святого Миколая

Розгулялась хуртовина,
Всі дороги замела,
Загубилась та стежина,
Що в мое село вела.

На дахах всіх купи снігу,
Вкрились інеєм сади,
Над хатами сиві смуги –
З димарів стовпом йде дим.

Від морозу сніг іскриться,
Під ногами аж скрипить.
Ось примчалась колісниця –
Миколай в село спішить.

Бо давно уже не вечір,
Ані місяця, ні зір.
Він бере мішок на плечі
І заходить в кожний двір.

Скоро буде вже світати,
Треба встигнути до всіх.
Як пробудяться малята,
Скільки буде рано втіх.

16.12.2010

Колядуймо разом

У небі зірка ясна світить,
Про Різдво нам сповіщає,
Коляда мандрує світом,
Християнський рід скликає.

Лине світом коляда
І тривожить душу,
Як в дитячі ще літа,
Так і в день грядущий.

Тож зберімо разом всіх,
Хай нас світ почує,
Хай летить колядка в світ –
Рід наш колядує.

Крізь репресії й терор,
Що був в Україні,
Невмируючий наш народ
Колядує нині.

В келих наливай вино
І зайдись, родино,
Неподільні ми давно,
Чуєш, Україно!

Діти ми твої усі
На землі єдиній,
Об'єднаймось звідусіль,
Колядуймо нині.

11.01.2011

Коляда

Летіла пісня в небеса
І прославляла Бога,
І вся тоді земна краса
Вклонялася до нього.

Враз ангельські хори
Розбудили тишину
Там, де Сина Діва
Пресвята колише.
Пастушки прийшли з ягнятком,
Щоб Ісуса привітати
Народженого.

Вифлеємська зірка сяє,
Шле своє проміння,
Де дитятко Боже
В яслах спить на сіні.
Три царі знайшли дорогу
Несуть срібло й золото Богу
Народженному.

Землю застелили
Снігові пушинки,
Засвітились в вікнах
Вогником ялинки.
І ми нині веселімся,
Христу низько поклонімся
Народженному.

01.12.2010

Він відчиняє царські ворота

Присвячується священнослужителю Декану УГКЦ святого Миколая, отцю Петру Івасівці в день ювілею – п'ятої річниці від Дня народження (25 липня)

Коли у Петербурзі на навчанні
Він юним ще семінаристом був,
І там тоді на сповіді прощальній
Увагу особливу привернув.

Єпископ зацікавився ним наче,
Так, ніби ненароком, запитав:
– Коли б ти висвятивсь хтів, юначе?
І, не задумуючись, той сказав:

В зелені свята, в день святої церкви,
Коли із неба Дух Святий зійшов.
Служити хочу Господу всім серцем,
Сюди за покликом душі прийшов.

В житті нема нічого випадково, –
Чомусь єпископ лих його спитав.
На саму Трійцю, у цей день святковий
Господь на нього благодать зіслав.

У свято це він висвятивсь не просто –
Тоді на нього Дух святий зійшов,
І осінив і сам Петро Апостол,
Як опікун в життя його ввійшов.

Багато літ служив і Богу, і людям,
І поміж всіх Господь його обрав,
То як усім, кого Всешишній любить,
Випробування Він йому послав.

Нараз відчув смертельну катастрофу,
Хто поряд був, пішов у небуття,
Він перейшов через свою Голгофу,
Бог повернув його знов до життя.

Господь велів, щоби у цьому Храмі
Ми проповіді чули знов його,
Такі глибокі, мудрі і повчальні,
Що аж пронизують усе нутро.

Вже тридцять літ він наш духовний вчитель,
Відколи прийняв священичий сан.
Він не хотів Московії служити,
Був перший з тих, хто повернув наш Храм.

І у двохтисячному другім році
Високу нагороду він дістав:
Сам Патріарх Блаженніший в день Тройці
Йому з своїх рук мітру* передав.

Ось у святому храмі Миколая
Він відчиняє Царські Ворота,
І дзвін церковний нам оповіщає:
Розпочалася Служба Пресвята.

12.07.2011

Боже слово

Від слова Божого лід тане.
Душа людська світліша стане,
Як в серце слово попаде, –
Зерно добра у нім зіде.

08.11.2011

---

* мітра – найвища церковна нагорода від Блаженнішого Патріарха Любомира Гузара із возведенням в сан.

У небі зірка ясно сяє

У небі зірка ясно сяє:
Нове з'явилося життя.
Там мати сина сповиває –
Новонароджене дитя.

«Осанна!» – небеса співають,
Радіють люди на землі,
Дитя народжене вітають
Усі дорослі і малі.

Несуть дарунки владні мужі,
Читають долю звіздарі.
Лежить дитятко в біднім ложі
При свіtlі першої зорі.

Дитятко руки простягає –
Благословляє люд увесь.
А зірка ясна сповіщає:
«Месія народився днесь».

02.06.2011

Спасибі, Господи

Я вдячна, Господи, тобі
За те, що я у цім краю,
Де в ріках – води голубі,
Цвіте калина у гаю.

Тут білі хати у садах,
Хруші над вишнями гудуть,
І звив гніздо на стрісі птах,
На свято люди в храм ідуть.

10.11.2011

Храм святого Миколая

Я помолитись поспішаю
В святого Миколая храм,
Бо там сам декан відправляє,
Благословення Боже там.

Прийду і низько поклонюся
Там, де розп'яний є Ісус,
До нього щиро помолюся,
До ран устами притулюсь.

I з Господом порозмовляю,
Коли під вівтарем отець
У храмі Божім прочитає
Євангеліє нам святе.

Він проповідь обов'язково
Розкаже, аж душа щемить.
Таке повчальне кожне слово
Лише із уст його летить.

Як заспіває слуга Божий:
«Угору піднесім серця!» –
Стає з нас на коліна кожний,
Завмерши, слухаєм отця.

У спів церковний поринаю,
«Святеє, – чую я, – Святих».
Я слухаю, молюсь і каюсь,
Прошу: «О Господи, прости».

В молитві станьмо на коліна,
Свої гріхи ми замолім,
Бо віра в Бога лиш єдина
Життя врятує нам усім.

22.10.2010

Ми були народ, якого не згадають.
В нас в серці ювільна мадити
Націєюше — Бог і Україна-мати.

Месник Макомацький

У різьбленій гарненькій хаті
Жив хлопець на ім'я Роман.
В сім'ї з дітей він був вже п'ятий –
Всіх семеро було їх там.

Як писанка, стояла хатка,
Здалека радувала зір.
Тут слідкували за порядком –
Завжди охайним був цей двір.

Їх корені з місцевих вийшли
Ця лінія з глибин вела.
Родина Білас й Данилишин,
Близькою дуже їм була.

Усі – ОУН і усуси,
Одна у них гаряча кров.
І страта хлопців, ще безвусих,
Струснула всіх перед Різдвом.

За страчених вуйків-героїв
Роман уперше біль відчув.
Стиснувши кулаки до болю,
За них помститись присягнув.

Йому було лиш одинадцять,
Тоді поляк був окупант.
Він знов, зовсім не відрізняється,
Якщо прийде знов інший кат.

В час більшовицької розправи
Юнь українська пішла в ліс,
Спалили рідний край заграви –
Тоді Роман став в повний ріст.

Було лиш двадцять – вік юнацький
Взамін життя він смерть обрав.
Великий Месник Макомацький
Легендою в народі став.

Будь гордий, Києве

Столице-Києве, гордися
Прийшов народ на твій Майдан.
Було їх понад сотні тисяч,
Тут обійшлося без крові й ран.

Ця революція найкраща –
Так визнали серед держав:
Ніхто в історії не знав ще,
Щоб волю так хтось здобував.

Було все це не випадково,
Було піднесення ідей,
Ніхто не ображав нікого,
Лиш скандували ніч і день.

Сюди народ йшов, як на прощу.
Щоранку духовенство все
Із молитвами йшло на площеу,
Церковний хор співав пісень.

І ликувала Україна:
Зі сну збудився увесь люд!
Гуділа суєта вечірня
Під помаранчевий салют.

Скрізь помаранчеві горіли
Вогні по селах і містах,
Довкруг знамення майорили
У різnobарвних кольорах.

Ти нині, Києве, пишайся:
Народ єдинання тут відчув.
Той слід в історію вписався,
Порив ідей висот сягнув.

14.11.2011

Забута криниця

В селі хатина опустіла,
До неї заросли стежки,
В дворі криниця обміліла,
Калина скинула листки.

Ось журавель набік схилився,
А на гачку – старе відро.
Колись забута та криниця
Тут напувала все село.

Щось зажурилася бабуся,
Сидить на лавці край воріт,
В саду, на палицю зігнувся,
Шукав горіхи старий дід.

Поодинокі старі люди
Тепер лише в селі живуть.
Собаки ходять, як приблуди,
Свої домівки стережуть.

А діти десь по закордонах,
Не будемо судити їх:
Давно поїхали із дому,
Мов відреклися від старих.

А дехто ще залишив внуки,
Лиш «євро» їм передають,
Щоб мали доступ до науки.
А потім теж в світі підуть.

I kraється в зажурі серце:
Вкраїнське вимира село.
Чому ж ніхто не схаменеться?
Це ж життєдайне джерело.

01.10.2011

Я народилася в Україні

Я народилася в тім краю,
Що зветься Україна,
Там соловейко у гаю
Співає на калині.

Я народилася в тім краю,
Де грає Чорне море,
Дніпровські води в берег б'ють,
Хлібних ланів простори.

Я народилася в тім краю,
Де ясні зорі світять.
Я рідний край свій так люблю –
Понад усе на світі.

10.04.2009

Єднаймося

Єднаймося, брати, усюди –
Із заходу і сходу.
Лиш в єдності ми сильні будем
І збережем свободу.

Ми жити в єдності повинні:
На всіх одна в нас мати,
Одне в нас Чорне море синє,
Одні на всіх Карпати.

Одне в нас сонце, синє небо,
Один народ великий.
Бо сильними нам бути треба –
Єднаймося навіки.

05.05.2010

Квітуча Україна

Україно, рідна мати,
Краю наш квітучий,
Сад вишневий біля хати
На землі родючій.

На високій полонині
Десь трембіта грає,
А в долині на калині
Соловей співає.

Пахнуть квіти черемшини,
І дзвеняять потоки,
На самісінькій вершині
Спочиває сокіл.

Плещуть хвилі в Чорнім морі,
Сріблом хвилі грають,
А вітри в степах просторих
Травами гойдають.

Над Дніпром лягли тумани,
Колом сонце сходить,
А над стиглими хлібами
П’є веселка воду.

І щодня молитва лине
Понад рідним краєм:
Долі неньці Україні
В Господа благаєм.

Збережи нам край квітучий,
В ріках – чисті води,
Дай здоров’я нам всім, Отче,
Відверни негоди.

25.04.2009

Ми діти України

До дня Злуки

Моя Україна – найкраща країна:
Тут жайвір у небі і спів солов'я,
В гаях червоніє червона калина,
І вітер гойдає колосся в полях.

Ми діти твої, Україно,
Ми дочки твої і сини,
Одна ми велика родина
Зі сходу і з Галичини.

На всіх одне небо блакитне
І ріки, що бистро течуть.
Землі однієї ми діти,
Її Україною звуть.

Там, де сонце сходить й сідає,
Єднаймося сестри й брати.
Почуйте нас, мати благає,
Щоб разом нам йти до мети.

Зійдімось й візьмімось за руки,
Забудьмо усе, що було,
На знакове свято – день Злуки –
Скажім: «Ми єдиний народ».

Забудьмо за кров, за руїни,
Ми жертвами стали війни,
Ми діти усі України,
Ми дочки її і сини.

Україна всіх кличе додому
З далеких і близьких країв,
З чужини, де не легко ні кому
Без калини і без солов'їв.

01.09.2010

Любім Україну

В зеленій долині – червона калина,
Всю ніч не стихають дзвінкі солов’ї –
То рідний мій край, то моя Україна,
Я низько вклоняюсь з любов’ю її.

Тут рідна нам мова така мелодійна,
Як скрипка співуча в руках в скрипаля.
Мов райський куточок, моя Україна,
То батьківський край наш, нам рідна земля!

Степи в різnotрав’ї, дніпровській кручі,
Мое Прикарпаття і Західний Буг,
Волинь й Запоріжжя – скрізь землі родючі,
В поліських долинах – заквітчаний луг.

Базар, Берестечко, і Крути, й Батурин –
То прадідів слава і гордість батьків,
І зоряні ночі, світанки похмурі
І Київ – столиця і рідний наш Львів.

Ми – вільний народ, що цінує свободу,
Традиції наші у ріднім краю.
Ми всі – українці від роду до роду!
Любім Україну – Вітчизну свою!

27.08.2010

Ще раз про мову

Чому ти, рідна мово,
Дразниш сусідів наших?
На тебе реагують,
Мов на червоне бик.

Та звісно, кожна мова
Для нації найкраща,
Бо кожний з немовляти
Лише до неї звик.

25.08.2009

Про це ми мусим пам'ятати

Пройшло вже стільки літ,
Як вийшли ми з неволі.
Та кров не змилась ще
На стінах у катівнях.
Та доки житимуть у
Пам'яті герої,
І доти буде жити
Ненька Україна.

Над нами українське небо синє,
І жовті колоски в пшеничнім полі –
Це символи моєї України,
Гарант держави, нації і волі.

Щоб повноцінним ми були народом,
А не населенням в своїй державі,
Шануй традиції свого роду,
Шануй здобуту прадідами славу.

Вони йшли в бій під стягом жовто-синім,
З благословенням – «Бог і Україна».
Про це ми мусим пам'ятати нині,
Щоби не стати знову на коліна.

Щоб малоросами не стати знову,
Хай кожен з нас цю істину вкарбує.
Ми мусим захищати рідну мову,
Бо нації без мови не існує.

03.06.2010

* * *

У Божім храмі
Низько я схилюсь,
За тебе, Україно,
Помолюсь.

Він поліг за Україну

Тебе ми нині величаєм,
Знак пам'ятний стоїть в дворі,
Гімн України тут лунає,
Приносять квіти школярі.

Та мрія лиш тепер збулася:
Прийшла до нас щаслива мить,
І тризуб золотом зайнявся,
І рідний прапор майорить.

І наш народ уже став вільний,
І маєм вже свої права,
Став Схід і Захід неподільні
А Україна розцвіла.

Ти самостійну хтів державу,
Свободи в рідному краю,
Ta заслужив посмертну славу,
Поклавши голову свою.

20.09.2011p.

Там синь небесна

З вікна дивлюся я на гори,
У синь небесную, в простори.
Тим краєм я милуюсь нині,
Що я живу в такій країні,

Там, де калина розцвітає,
Бо краю кращого немає,
Де в небі світять ясні зорі,
Лани пшеничні неозорі.

Коли черемха розцвітає,
А гуцул дівчину кохає,
Там соловейко без зупину
Піснями славить Україну.

05.10.2011p.

Наш вибір

Знов сторінку нову ми відкрили,
І цей день тлустим шрифтом вписали,
Рідні скрізь прапори майоріли,
За державу ми голосували.

Зимова розгулялась погода,
Наступали морози тріскучі,
Вибір став знов: Союз чи свобода
У цю ніч Біловезької пущі.

В ніч грудневу в двадцятім столітті
Прибули на нараду три мужі.
Вранці вістка летіла по світі:
Не існує вже більше Союзу!

Білорусь, Україна й Росія
Узялись за державницькі справи,
Розвалили Союз «нерушимий»,
Суверенні створили держави.

Мов по швах, стала дружба тріщати,
Роз'єдналися братні народи,
Розлучалися діти і мати,
Йшли на жертви заради свободи.

Була сильна радянська держава,
Всім було і що їсти, і пити,
Лиш були всі народи без права,
А в неволі і пташці не жити.

Небо стало неначе ясніше,
Всюди чуєм свою рідну мову,
Не все зразу, самі себе тішим,
Вірю: буде в нас добре все знову.

02.12.2010

Дочка України

Посвята покійній Ганні Остапчук

Та жіночка така привітна,
Так сталось, доля нас звела,
На перший погляд непомітна,
А сильна духом, як скала.

Була дочкою України
Свідоме все своє життя
І берегинею родини,
Традицій нашого буття.

Любила Україну-неньку
І привила таку любов
Синам своїм, ще від маленьких,
Bo в них тече вкраїнська кров.

Вона була велиcodушна,
Із серцем, сповненим добра,
Дбайлива, ніжна, і послушна,
І мужу віддана жона.

Душа боліла без зупину
За долю внуків і синів.
Уболівала за Вкраїну
Аж до своїх останніх днів.

Була глибока в неї віра
В Отця Небесного, в Христа.
Зоря її ледь-ледь жевріла,
Молитву мовили уста.

І понад все життя любила,
Ще не хотіла йти від нас.
Та смерть холодна підкосила —
Її промінчик раптом згас.

07.10.2009

Ти син великий України

Великий вчителю Тарасе,
Ти повернувся в Україну,
Де світить місяць в небі ясний,
Де чути пісню солов'їну,

Хруші над вишнями літають.
Тут батьківська твоя хатина,
Твої тут предки спочивають.
Тепер твоя тут домовина.

У бронзі ти стоїш, величний,
Зорю вечірню виглядаєш,
Де в колосках лани пшеничні,
Веселка воду позичає.

Ти повернувся в Україну,
Щоби тепер нас запитати,
Чи ми забули Катерину,
Що з немовлям пішла із хати?

Чи ті слова позабували:
«Ой не кохайтесь з москалями»?
Чи ті кати вам любі стали,
Що називали вас братами?

Та ви повинні пам'ятати:
На помилку нема в вас права.
Не будете рабом у ката,
Як буде в вас своя держава.

... В садах буяє цвіт калини.
Тобі приносим шану – вінці.
Ти – син великий України,
А ми Тарасе – українці.

22.05.2010

Не треба нас ділити

Я народилась в Україні
Там, де ліси, луги, рівнини.
Тепер живу я у Карпатах,
Я їх не можу не кохати.

Великий вчителю Тарасе,
З тобою біль свій розділяю,
Бо знову можновладці наші
Нас, українців, розділяють.

Знов ділять нас на Схід і Захід,
Щоби в нас була ворожнеча.
В нас кров одна, всі мусять знати,
Одна у нас козацька вдача.

Та нас ділити знов не треба,
Бо ми тепер одна родина,
Одне над нами синє небо,
Одна в нас мати – Україна.

Одні у нас Карпати – гори,
Один у нас Дніпро ревучий,
Одне під сонцем Чорне море,
На всіх одні лани квітучі.

«Кобзар» твій нас усіх єднає,
Ти заповів братів любити,
І поміж нас твій дух витає,
І нас тепер не поділити.

19.01.2010

Розмова з Тарасом

Великий батьку наш Тарасе,
З тобою біль свій розділяю,
Що в Україні рідній нашій
Не українці управляють.

Для них чуже все українське:
Історія, і мова, й слава.
Їм притаманне лише свійське,
Їх, мабуть, не болить держава.

І ділять нас на Схід і Захід.
Про що ми будем говорити?
Чи можна з неба сонце зняти?
Так. Нас не можна розділити!

І знати це усі повинні:
Нам не потрібна ворожнеча,
Бо кров у нас одна, родинна,
Одна у нас козацька вдача.

І нам боятися не треба:
Велика ми одна родина,
Одна земля в нас, одне небо,
В dobrі і горі ми єдині.

Одна в нас Україна мила,
І на високій дуже кручі
Стойть одна твоя могила
Там, де реве Дніпро ревучий.

«Кобзар» нас нині твій єднає
Ти вчив нас свого не цуратись,
І поміж нас твій дух витає,
І нам нема чого боятись!

18.02.2011

I ще раз про Франка

Іван Франко родивсь на Прикарпатті,
Де в небеса зліта гірський орел.
Його зоря зійшла в селянській хаті,
Черпав він мудрість з батьківських джерел.

Ступав Франко тут босими ногами,
Де камінь молотом бив каменяр.
Він наче нині розмовляє з нами:
«Шануйте мову – це найбільший дар»

Він переріс усіх великих мужів –
Іван Франко, пророк з Галичини.
І осягнув наук найвищі вежі.
Не раз був винний, навіть без вини.

Хотів суспільства зрушити основи,
Немов сівач, він засівав зерно,
Шукав він правди і живого слова
Натомість всюди вирувало зло.

Вік двадцять перший – не Середньовіччя.
І ми Франка читаємо томи,
І тут вдивляємось в його обличчя,
Який вже раз приходимо сюди.

Ми нині живемо з його іменням,
Він наш, і він по цій землі ходив.
Нам так Франко потрібен в сьогодення,
Щоб іскру волі в душах запалив.

26.08.2010

Дочка Волинської землі

Маленька дівчинка,
Така біловолоса
З'явилася на світ
Сто сорок літ назад.
Із неї виросла
Велика поетеса
Із запахом волинських
Запашних троянд.

В усьому світі знана
Леся Українка –
Дочка прекрасної
Волинської землі,
Де «Вишеньки-черешеньки»
Висять на гілках
І де гуляють мавки
В «Пісні Лісовій»

І щоб не плакать, Леся
Попри все сміялась,
А біль її серденько
Проймав багато раз,
І без надії завжди
Щиро сподівалась,
Піснями її вірші
Линуту серед нас.

І, як усі, жила,
І мріяла, й кохала,
Вона вогні досвітні
Бачила здаля.
Струна її життя
Раптово обірвалась,
І тіло українське
Обняла земля.

22.02.2011

I знов горяť вогні святкові

Широко двері відчинились,
На сцені лине рідний спів,
Вогні святкові засвітились –
Знов відродивсь Народний дім.

Радіють нині трускавчани,
Зійшлося стільки тут людей!
Радіють гості разом з нами –
Сьогодні відкриття дверей.

Радіють учні й дошкільнята.
Тепер в нас є Народний дім,
Коли прийду сюди на свято,
То місце завжди буде всім.

Чи в урочисті дні святкові,
Чи просто у знаменні дні
Тут, як колись, все буде знову:
Промови, музика й пісні.

Сюди зійдуться, хто захоче,
Для них не буде перепон:
І ті, кому потрібно конче,
Хто творить в Трускавці закон.

Проведуть партії тут збори,
Свята зустрінем, як колись,
Чи провести переговори.
Вже людям буде, де зійтись.

Працівникам, хто від культури,
Для праці буде місця всім.
Це їм від влади подарунок –
Хоч невеликий, та свій дім.

Пошли ти їм здоров'я, Боже,
Що двері відчинились ці,
На дім Народний чекав кожний,
Він так потрібний в Трускавці.

11.11.2010

Народний дім

Чути пісню зі сцени знайому,
Лине рідний незмінний наш гімн,
І у залі в Народному домі
Ми збираємся родом усім.

Де крилаті почуємо фрази
Та зустрінем відомих людей,
Пролунає мелодія джазу,
Відсвяткуємо чийсь ювілей.

Тут горить той вогонь невгласимий,
Що його Прометей запалив,
Заповітом Шевченковим лине
Дух незламний, що нас окрилив.

З нами творчість Франкова і Лесі,
«Водограй» ми почуєм не раз,
Білозір нам у пісні всміхнеться,
Навіть гумор порадує нас.

В цьому домі для нас рідні стіни,
Синьо-жовтий наш стяг майорить,
За полеглих синів України
У дні знакові свічка горить.

Дім Народний – це наша скарбниця,
Це для нас життєдайний бальзам,
Мов для рані цілюща живиця,
Це душі української храм.

Знову пісня на рідній нам мові,
І на серці так легко усім,
Бо живе українське тут слово –
У Народному домі своїм.

08.03.2011

Його небесна вабить вись

Летить у небесах літак,
Над містом низько так кружляє,
У ньому мер наш, Лев Грицак,
Зі святом трускавчан вітає.

Польоту вивчив він ази,
В вись манять голубі простори,
А під крилом – сади, ліси,
У синяві Карпати – гори.

ЛетяТЬ в повітрі прaporці
І кульки різнокольорові,
І сиплються вниз папірці,
А в них вітання нам святкові.

Коли зима приходить в край,
На землю вертоліт сідає –
Привіз дарунки Миколай
І ченних діток пригощає.

Завжди бажає щастя всім
І кожному він співчуває,
Коли приходить горе в дім,
Бо в грудях шире серце має.

Він знає кожного буття,
І, попри всі його турботи,
Красу він втілює в життя,
Ще є великим патріотом.

Плекає в серці він любов
До України, до народу.
В роду їх проливалась кров
За незалежність, за свободу.

27.06.2004

На роздоріжжі

Засяяв тризуб на тлі синім
У серпні, як зібрали збіжжя.
Двадцятий рік вже Україні,
А ми живем на роздоріжжі.
Ми здобули вже незалежність,
І є у нас Верховна Рада,
Та тільки нас усіх бентежить
Неукраїнська наша влада.
Одні з них за Союзом плачуть,
Будують другі самостійну,
Та змін ніяких ми не бачим,
Лиш суперечки в них постійно.
Були при владі комуністи,
Соціалісти й демократи,
Та всі, аби у крісло сісти
Й свої кишені набивати.
Кермо беруть то ті, то другі
І людям брешуть вже відкрито.
Та далі криза і потуги,
І краще нам не стало жити.
Щодня у телевізор зирим
І слухаємо передачі.
Та, мов засліплени, їм віrim
І нарікаєм на невдачі.
Та ось знов вибори на носі,
До влади партії пруть різні.
Народе мій, вже, може, досить?!

Збудімось, поки ще не пізно...
Геть всі розмови й обіцянки,
Їм вірити уже не можна.
Ефір займають ще від ранку,
Мов рекламує себе кожний.
Тож розберімося у людях
Та об'єднаймося в один голос,
Щоб потім не пекло у грудях
І з голови не падав волос.

01.08.2010

Не дрімай, Україно

Ріже вуха попса закордонна –
Невідомий нам автор й співак,
І слова нам чужі, незнайомі,
Лиш товче, мов ковадлом у такт.

Лине пісня із вікон машини:
Слова – наші, а музика – жах!
Якби грали десь так у хатині,
Жодна пташка не сіла б на дах!

Мелодійні пісні вже не модні,
Їх не чути тепер, як колись.
Тож волає до нас дух народний:
Не дрімай, Україно, збудись!

01.10.2011

Чи є в батьків щось краще

Дзвенить дзвіночок, сміх дитячий,
Щебечуть, наче ластівки.
Чи для батьків є щось краще,
Як здоровенькі діточки?

Коли вони зовсім ще діти,
Щось так невпинно торохтять,
Для них цікаве все на світі,
Скоріше вирости хотять.

І в мить якусь ідуть до школи,
Немов хтось книгу пролистав.
Прошальний вальс у день святковий,
В руках тримають атестат.

20.06.2010

Скарби музею

*Народному художникові України,
талантові світового рівня,
Почесному громадянинові міста
Трускавець Михайлові Біласу*

Я відчиняю двері до музею,
Вмить відчуваю стукіт свого серця:
Тут я зустрінусь з творчістю всією
Великого маestro рукотворця.

Тут гама різnobарв'я у картинах,
Слова мені так трудно підібрати,
Зробила диво-витвір ця людина,
Що народилась, де димлять Карпати.

З маленьких літ брав вишиванку в руки –
Враз rozлетілись хрестиком пташата,
Там конюшинка покриває луки,
А над вікном щебечуть ластівчата.

На вишиванках різні пори року,
На них – узори з різnobарвних квітів,
Гуцульські будні в круговерті віку
Митець у творчості своїй увічнив.

Ось скромна тут проста гуцульська хата,
На ліжку там лежить кудлатий ліжник,
А на стіні – портрети мами й тата
І ткані килими узорів різних.

Там gobeleni стіни прикрашають,
На них рясніють кетяги калини.
В садах біленькі хати потопають,
Жене отару гуцул з полонини.

А тут вже смуток душу огортає –
І gobelen двоколірний – rozp'яття.
Про strasnij тиждень пам'ять повертає
І у тонах похмурих Божа Мати.

В його творіннях краплі крові й поту,
Народу нашого страждання.
Великий килим з дірками від дроту –
Це трьохсотрічне в нім поневіряння.

А поміж ними знову радість й пісня,
Традиції гуцулів всього роду,
Патріотизм, мов гостре леза вістря,
Духовний стан великого народу.

А тут ось косівський базар вирує –
Картина з аплікацій вийшла вдало:
Одні торгують, інші щось купують.
Зусиль тут творчих вложено чимало.

А ще весілля: скрипка і цимбали,
В нарядах князь, і у стрічках княгиня,
В гуцульськім строї гості позиралися,
Гостей частують газда і газдиня.

А ось зима: юрба йде, колядують,
Їх по дорозі сніgom замітає,
А там з вертепом три царі мандрують,
Над ними восьмигранна зірка сяє.

Михайло Білас – нації окраса,
Себе шукав він в жанрах розмаїтих,
Його шедеври в Каневі, в Тараса,
І у музеях по цілому світі.

Пером про все не можна описати,
Це крізь життя труд клопіткий щоденний,
Яку потрібно силу волі мати,
Щоб так любити край благословенний!

Він любить край гуцульський свій без зради,
Немов в оркестрі він ведуча скрипка,
Дістав велику нагороду від громади –
Музей – це міста Трускавець візитка.

23.08.2011

Світ природи

Який багатий світ природи,
Які дива Господь створив:
Ліси, поля і чисті води
Створінням різним заселив.

В лісах зелених дивні птиці:
Шпаки, і дятли, і дрозди,
Великі сойки, і синиці,
І журавлі летять сюди.

Кружляють над селом лелеки,
Над скалами – гірські орли,
Маленькі ластівки здалека
До гнізд вертають щовесни.

А біля річки, де калина,
Всю ніч співають солов’ї,
В садах зелених біля тину
Там щиглі гнізда в’ють свої.

Сніг замете в дворі калину –
Ледь видно кетяги вгорі –
І біля неї цілу зиму
Немов танцюють снігурі.

У хашах лісу бродять звірі:
Вовки, лисиці, кабани,
Козулі дикі, зайці сірі
І різні-різні плавуни.

У чистих ріках – срібні риби:
В’юни, і щуки, й карасі,
Малі й великі різні види,
Нам не злічити їх усіх.

Луги в кольорах розмаїтих,
Неначе хтось фарби розлив,
Цвітуть щоліта дивні квіти –
Це все для нас Господь створив.

Метелики тут різнобарвні,
В них крила, наче папірці,
Мов з оксамиту – такі гарні,
А в травах коні-стрибунці.

Найдосконаліше – людину –
Бог сотворив й пустив на світ
Найвищу всіх створінь вершину –
Несемо ми за всіх отвіт.

Сором нації

Дивлюсь я на портрет Тараса
І очі з сорому ховаю:
Обдурені знов люди наші
Зло в Україні вибирають.

Чи більше, а чи менше зло,
А злом однаково зоветься.
Щоби різниці не було,
Через брехню до влади рветься.

Та схаменімось під кінець,
Пригляньмося пильніше:
Обгорнуте зло в папірець
Від зла відкритого страшніше.

Даремно часом нам здається,
Що оберемо менше зло.
«Та завжди зло злом зостається», –
Сказав колись Іван Франко.

01.02.2010

Спасибі, Руслане

Гуло свято у нашому місті
З гучномовцями в парку і скверах.
Серед площі піднявсь у граніті
Провідник наш великий – Бандера.

I стойть він ось тут біля «Злати»
Для усіх нас, неначе знамено.
Крізь піввіку прийшов привітати
Україну уже суворенну.

Так неначе виходить з криївки –
Вольове, непокірне обличчя,
На ходу мов стає на сходинку,
Повернувшись в двадцять перше сторіччя.

Тріпотіли знамена на вітрі,
І раділи усі разом з нами.
Наша мрія збулась довголітня,
Посивілі зійшлися трускавчани.

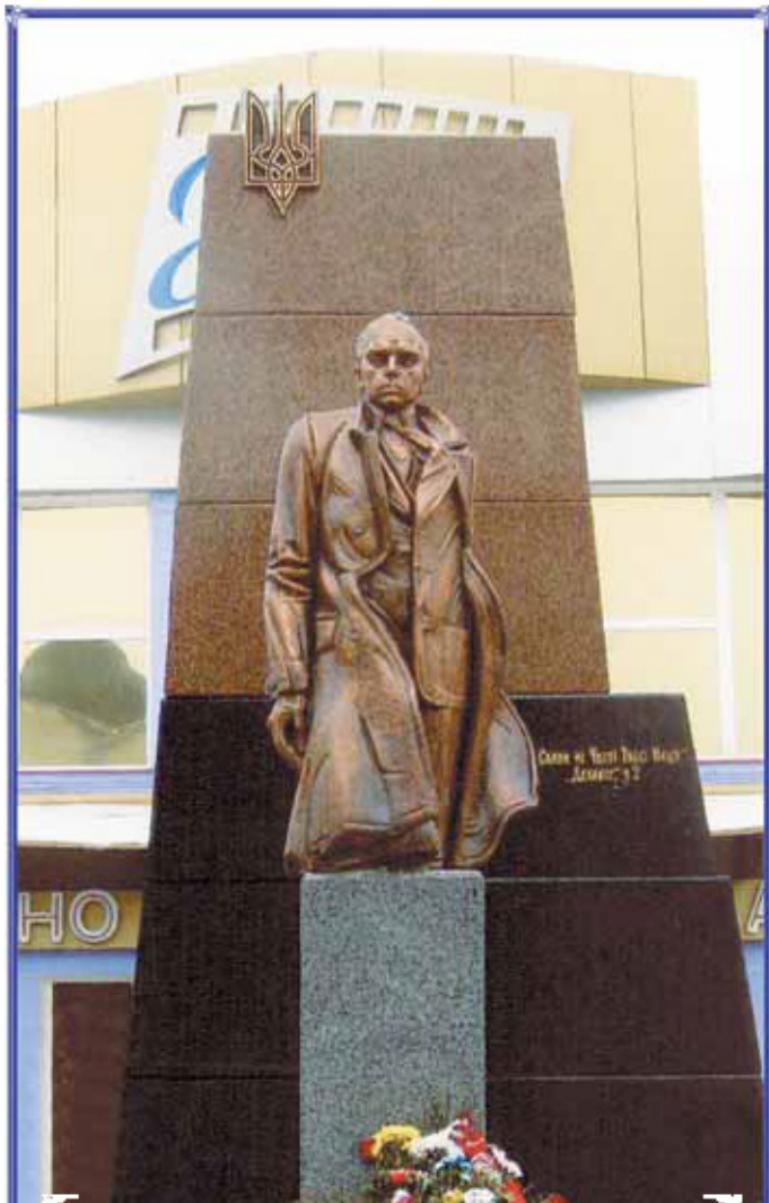
I лунали гучні тут промови,
Прославляли герой в безсмерті.
Панувала тут аура святкова
I вітала всіх «Ватра» концертом.

На граніті тризуб золотом грає,
Поклонитись ідуть патріоти.
Його вся Україна вітає
Кожний день в Трускавці на курорті.

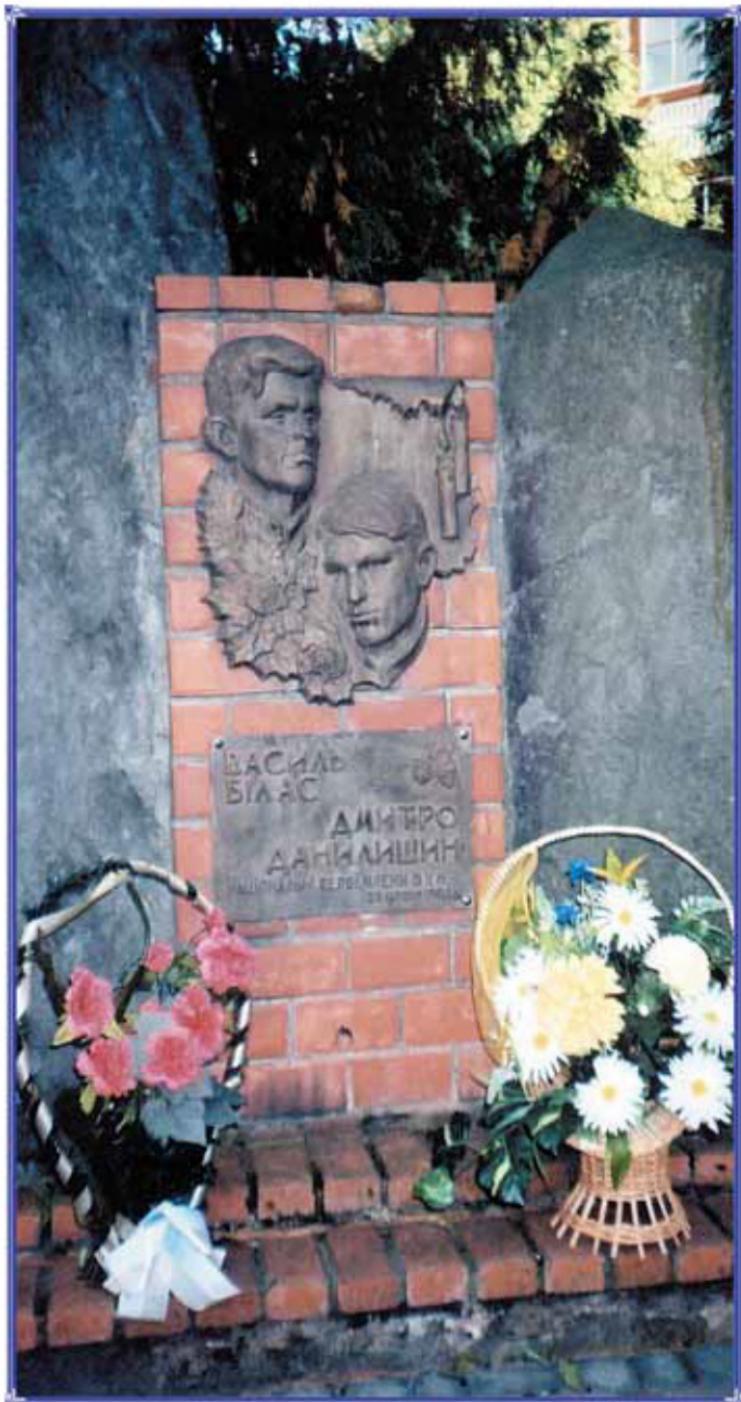
Коли зірка яскрава засяє,
Землю вкриють вечірні тумани,
To Бандера з небес поглядає,
Щоб сказати: «Спасибі, Руслане!»

20.10.2010

Тільки чорнотіла міне ніжі в нашівів місці.
Панувати осінні хуари без чину.
Прийшов до нас Степан Бандера у граничі
Поміжкому на кінці України.

Фатальна ніч

*Національним героям міста
Трускавця В. Біласу, Д. Данилишину
до сторіччя з Дня народження Василя
Біласа (17 вересня).*

Пройшли столітні роковини,
Як їх засяяли зірки.
Вони історію творили –
Їх слід ввійшов на сторінки.

Тоді створився рух підпільний,
Немов по бритві, йшли не раз,
Хотіли, щоб наш край був вільний,
Щоб ворог не знущався з нас.

Пішли востаннє на завдання,
А там прийшла фатальна ніч.
В мороз грудневий дуже рано
Стояли хлопці пліч-о-пліч.

Там судді все постановили.
Ніхто пощади не благав,
В них сенсу не було, ні сили,
Василь останнє слово взяв.

Як вирок, раптом голос линув:
«Свою вину я визнаю.
Я – патріот! Я Україну
Понад своє життя люблю!»

І на останній вже хвилині
Дмитро відчув: «Усе! Кінець!»
На слові : «Слава Україні!» –
Кат вибив їм з-під ніг стілець.

До себе їх узяв Всешишній,
З героями поставив в ряд.
Безсмертні Білас й Данилишин
Зірками в небесах горять!

21.09.2011р.

Пам'ять не вмирає

На могилі сива жінка
Плаче – промовляє,
Біля серця мазепинка,
Міцно притискає.

Танцювали з милим танець
В лісі, де смерека,
Хлопець юний, ще повстанець,
Дівчина-студентка.

Ось остання зустріч з милим,
Все було, як вчора,
Наче вилізли з могили
Москалі два в чорнім.

Взявся один, як стебелинку,
Дівчину кидати,
Другий шарпнув мазепинку
І давай топтати.

Юна дівчина з сльозами,
Наче мертвa, впала,
А коли прийшла до тями,
Хлопця не впізнала.

На ногах стояла ледве,
В грудях заболіло...
Вже повстанське тіло мертвe
На гіллі висіло.

...Мазепинку жінка літня
У руках тримає.
Майже сімдесятиліття
Пам'ять не вмирає.

16.10.2010

Оповиті туманом вершини

Вітер тихо колише ялини,
Орел Беркут піднявся у вись,
Тут сном вічним спить цвіт України,
Що в боях впав за волю колись.

У Карпатах в п'ятнадцятім році
Йшли за Маківку грізні бої –
Там вмирали безвусі ще хлопці
На своїй українській землі.

По снігах поміж буки й ялини
Розривали вороже кільце,
Крок за кроком долали вершини
Під смертельним свинцевим дощем.

Обпікав їм мороз руки й ноги,
І зникали сліди їх в снігах,
Піднімали мерців із дороги,
Йшли на ворога з крісом в руках.

На снігу свіжі плями від крові,
А на пагорбах – мертві тіла,
В юнаків, ще не зnavших любові,
Українська ідея жила.

Крізь сніги і тріскучі морози
Йшли навали московських катів.
Десь дівочі котилися слези,
І рвав серце десь біль матерів.

Оповиті туманом вершини,
Де столітні могили стрільців.
Гора Маківка – стяг України,
Честь і слава полеглих бійців.

25.01.2011

Ще раз про Крути

Їм калину посадили,
Щоб весною розцвіла,
Щоб до їхньої могили
Стежка в квітах пролягла.

О Крути, Крути, сум стискає серце!
Вони такі усі ще молоді:
Це ті, хто зброю взяв у руки вперше,
Це ті, хто впав за Київ в боротьбі.

Були ще не обпалені війною.
Їх триста юних, майже ще дітей,
Пішли супроти війська Muравйова,
Вписались кров'ю в пам'яті людей.

Там на Аскольдовій горі могила,
На вітрі прapor рідний майорить,
Де наша юнь нескорена спочила,
Як символ слави там вогонь горить.

В той день, коли їх кров була пролита,
Коли навіки подих їх затих,
Сюди йдемо, щоб голови схилити
І помолитись Господу за них.

Серед зими в них на могилі квіти,
Мов краплі крові, пелюстки лягли.
Спокійно спи, наш український цвіте,
Безсмертні ви і ви перемогли.

11.02.2010

Їм сонце більше не зійшло

Світили в небі ясні зорі,
З-за хмари місяць заглядав.
Повстанці всі були у зборі,
Наказ пан сотник видавав.

Десь перекрикувалися сови,
На гілці стрепенувся птах.
У бій іти були готові,
Ta смуток затаївсь в очах.

Бійці – немов орли на злеті,
Лиш жити кожному із них,
Взяли у руки кулемети...
I голос сотника затих.

А потім вийшли на поляну,
Там, де стояли три дуби.
На хлопців сотник з сумом глянув:
«Які вони ще молоді!».

В селі знаходилася облава,
A скільки їх – ніхто не знав.
На небі зорі догоряли,
Ta бій нерівний не вщухав.

Бій не вщухав і меркли сили,
Орлині танули ряди.
Змилосердися, Боже милив!
Ворожі сили відверни!

Залишилось їх зовсім мало,
Враз димом вкрилося село.
В цю мить надворі вже світало –
Їм більше сонце не зійшло.

18.09.2009

Майдан відбувсь

Повстав народ тоді у листопаді:
Палали помаранчеві вогні;
І наша юнь пішла на барикади
Старому світові сказати «ні».

Гриміли барабани на майдані,
І линули слова крилаті з уст,
Витала перемога понад нами,
Вечірнє небо розрізав салют.

Та проковтнула все фальшива влада.
«Ганьба усім!» – кричали невпопад.
Запанував синдром брехні і зради, –
Оранжевий приспали листопад.

Досягнуте уже не мало сенсу:
Дорвались перевертні до керма.
Взамін прийшли розчарування й стреси,
І найстрашніше – єдності нема.

Ті, хто брехнею нас, мов медом, мазав,
Полуду наче на народ пустив
І, шаленіючи, кричали фразу:
«Він для людей нічого не зробив!»

Майдан відбувсь. Історію відкрили.
Життя вписало свій рядок за нас.
Але, на жаль, не всі ще зрозуміли:
То був один для України шанс.

Пройдуть роки, а може, і піввіку,
І цей листок зірвуть в календарі.
Новітньої історії сторінку
Читатимуть майбутні школярі.

22.07.2011

Правда з-під завіси часу

Пройшло вже стільки літ з тих пір,
Коли людей в нас виселяли,
Везли Бог знає де в Сибір,
Тоді мене маленьку вкрали.

Бабуня бавили мене.
Забігла тітонька – родина –
Схопила з рук дитя мале,
Закутала в якусь ряддину

I до сільради понесла,
Bo там на неї вже чекали
Ще декілька родин з села:
В Сибір їх разом відправляли.

A в тітки був маленький син
На кілька днів від мене старший.
Мабуть, нечистий спокусив –
Шкода свою дитину завше.

Які тут віднайти слова,
Чому пройшла така заміна?
Чи відповідь вона дала?
Ta ні! Напевно, не посміла!

Відразу мамі хтось сказав,
Прибігли, наче коршун, з поля.
Син тітки у колисці спав,
Тобі ж навіщо моя доня?

В дорозі десь задушиш вмить
I викинеш в сніги сибірські,
Душа тебе не заболить,
Давно ти склала план злодійський.

I, закрутivши в перині́,
Дали бабуні в руки сина.
Скажіть: «Мене ти не вини,
Візьми, бо це твоя дитина.

Ось, на твоє, віддай мое!
Чому своє дитя не хочеш?
Погляньте, у хлоп'яти є
Високий лоб, як в мами, й очі».

Стояв конвоїр сам не свій,
Слів не знаходив в цю хвилину:
«Як ти змогла? О Боже мій!»,
І в неї з рук забрав дитину.

«Бери внуча, тікай мерщій
Бо ще спитають, а де ж мама?
Всі добре знають, що зять твій
Пішов до лісу в партизани».

Старечі сльози із очей
Враз покотилися додолу.
Мене притисли до грудей
Бабуня, понесли додому.

03.08.2011

Вони прагнули волі

Там рвались гранати,
Земля там здригалась,
І плакала мати,
Сини помирали.

Там бій йшов нерівний
Над Бугом у лісі,
Сини України
У бій йшли із крісом.

Їх так було мало
І майже без зброї.
Вони помирали,
Бо прагнули волі.

05.10.2011

Афганцям

Наших хлопців до армії брали,
А куди, не сказали й батькам.
На війну у той край відправляли,
Що скорочено звали Афган.

Там бої йшли у світі чужому
На обривах невіданих гір,
З них не всі повертались додому,
І зустріли не всіх матері.

Ще не бачили хлопці набоїв,
Ще не чули відлуння війни,
А вже мусили битись в двобої,
І вже падали мертві сини.

Їм не раз обривалась дорога,
Гострий біль юне серце проймав,
На руці життя лінія довга...
Ангел смерті холодно обняв.

У смертельнім бою кожний бився
За крайну чужу, за Кабул.
Сон пророчий матусі приснився,
Коли син її мертвий вже був.

За що в чужині цвіт наш гинув
Від кривавих незлічених ран?
Знову й знову летів в Україну,
Тіла мертві віз «чорний тюльпан».

Коли в дім занесли домовину,
Не відкрити! – такий був наказ,
Та батьки це робили насильно –
Лиш мундир там лежав. І не раз

Треба було цей жах пережити.
В грудях серце їм біль розривав...
І донині йдуть по ворожбітах,
Щоби правду хто-небудь сказав.

І збираються хлопці-афганці,
Щоби друзів своїх пом'януть.
Хліба скибочки зверху на склянці.
Програмить в небо вистріл. Салют...

15.02.2011

За край рідний

Ліс сосновий від вітру шумить,
Де могила дощами розмита.
В ній повстанець убитий лежить,
Тіло в нього штиками пробито.

Рідну землю свою боронив
Від нападника, ворога злого.
Кілька днів він лише не дожив,
Не зустрів день народження свого.

Йому сповнилось би двадцять літ.
Він походив з козацького роду.
У боях гинув нації цвіт
За край рідний, за нашу свободу.

17.05.2009

Ви усі учасники війни

Безжалъний кат гнобив терором,
Живцем у землю заривав,
Від вибухів здригались гори,
Край неба полум'ям палав.

І день і ніч собаки вили,
А ворог лютував, як звір:
Будинки нищили, палили,
Людей вивозили в Сибір.

Скрізь гуртувалися загони,
Щоб захистити свій народ,
Щоб знищити терор червоний,
Свій край звільнити від заброд.

У руки брали автомати,
Жили в криївках по лісах
І йшли війною брат на брата,
Шукаючи до волі шлях.

В бій кожний йшов за Україну
Без сумніву, немає слів,
В одних був прапор жовто-синій,
Червоний в інших майорів.

Був біль один, одне страждання
Одної матері дітей.
Та не було лише єднання,
Ні розуміння, як в людей.

Фронтовики й повстанці наші,
В вас нині неспокійні сни.
Вам всім гірка дісталась чаша:
Ви стали жертвами війни.

17.06.2009

Та виправдань тепер не треба

Навіщо обговорювати нині,
Чи грішна перед совістю за вчинки.
Давно відомо з фільму в Україні,
Що носиш ти вину за смерть Чупринки.

Колись у ріднім місті, уже згодом,
Мов сповідалась ти, на сцені стоя,
І визнала вину перед народом,
Що ворогам ти видала героя.

Він генерал і мав вагу держави,
І твій був довг – мовчали до загину.
Тебе тортури москалів зламали,
Здала його ти – здала Україну.

І той тягар ти стільки літ носила,
Та, мабуть, більше не змогла носити,
І винести на суд людський рішила.
Але не нам тебе за те судити.

Ти говорила про повстанців з міста,
Що труднощів вони тоді боялись,
Але як хтось попав до рук чекістів,
Тверді були, як сталь, – і ті ламались.

А ти ОУН присягу не давала,
Тому гріха за вчинене не маєш.
Ти жертвою енкаведистів стала,
Чому тепер сама себе картаєш?

Та й виправдань тепер уже не треба,
Хай буде Бог лише тобі суддею.
Його душа в вечірній час у небі
На Україну дивиться зорею.

30.07.2007

Вже завітала осінь пізня

Вже завітала осінь пізня,
Пожовкли у садках листки.
Ми тут зійшлися, такі різні,
Життя гортаєм сторінки.

Нас всіх сьогодні вік єднає,
Поважна назва – ветеран.
Хтось відлік трудовий складає,
А хтось – боєць чи партизан.

Вам випала нелегка доля
В період вашого життя:
Хтось не вернувсь із поля бою,
Пішов у вічність, в небуття.

Хтось пережив з вас штучний голод
Чи сталінський долав режим,
Були в окопах в спеку, в холод,
Хто рідним краєм дорожив.

А хтось в криївці, в темнім лісі
Свій молодий вік коротав.
І йшов у бій нерівний з крісом,
Щоб ворог край наш не топтав.

Важку роботу, непосильну
В тилу виконували діти –
То наше з вами покоління,
Прийшлося різне пережити.

Усі ми діти України,
І ми усі – один народ.
Одне в нас небо – чисте, синє,
Одні Карпати і Дніпро.

25.06.2009

До нас прийшла зима

Ой ти зимонько-зима,
Білокрила пташко.
Ти стараєшся дарма –
Нам тепер не страшно.

Зацвіла черешня рання,
Вмилась весняним дощем,
А до нас прийшло кохання,
В серці розбудило щем.

Дарувало плоди літо,
Найсмачніші ягідки,
Появились у нас діти –
Стали ми тепер батьки.

Осінь виткала узори,
Розстелила на гаї.
Так здається, ніби вчора
Нам співали солов'ї.

Павутинки вкрили луки,
Скрізь пташиний спів затих.
Посміхаються нам внуки –
То частинка нас самих.

Ось сади вже опустіли,
Сонце світить без тепла.
Наші скроні посивіли –
Вже до нас прийшла зима.

30.11.2010

Між своїми чужий

(Балада)

Війну фашисти програвали.
Тернопіль звільнений вже був,
І наші хлопці порішали,
Щоби зібрати збір ОУН.

Потрібно сили об'єднати,
Зі зброєю йти на провал.
Повинні були написати
Вищі чини Універсал.

У липні, десь посередині,
На пагорбах Карпатських гір
Там, у лісництві біля Сприні
Відбувсь великий перший збір.

Обрали там усе правління,
Весь уряд і міністрів всіх
З усіх куточків України
З довірених людей своїх.

І чин найвищий там обрали,
Щоби він був вже відтепер
Для самостійної держави
Як президент УГВР*.

I, як провірену людину,
Усі обрали східняка,
Який боровсь за Україну, –
Борця Кирила Осьмака.

За українські наші справи
З студентських літ він вболівав
І у злочинній тій державі
По тюрмах вік свій коротав.

---

* Українська Головна Визвольна Рада.

Він втратив все: дітей, дружину,
Бо ціль була лише одна:
Створити вільну Україну,
Яка б там не була ціна.

Бійці завдання виповняли,
Загін Карпати покидав –
На Золочів переправлялись.
Враз кулемет застrekотав.

Під Оровом була облава,
Їх ворог в засідці чекав.
Там стільки наших хлопців впало!
Осьмак поранення дістав.

Його прикрили побратими
І відвели в одне село.
Він був чужим поміж своїми,
Й облавці викрили його.

Доправили в холодні мури
Там, на Бригітки, у тюрму,
І почались страшні тортури.
Нелегко там жилося йому.

Тут добивалися зізнання,
Весь час на допити вели
Щодня, із вечора до рання.
Їх понад двісті провели.

І під кінець на очній ставці
Найважчий був в житті момент:
Все викрив свідок із повстанців,
Сказав: «Цей в'язень – президент».

Свинцем враз тіло налилося,
Вже заперечень не було,
Та й сенсу не було, здалося,
Зізнання на папір лягло.

На двадцять п'ять літ засудили
У Володимирську тюрму,
Як долю, вирок сповістили.
Було однаково йому.

Він патріот, не був він зрадник,
Не вбив нікого й не продав,
Кваліфікований аграрник,
Він Україну здобував.

На більше не було вже сили,
Відбув лише шістнадцять літ.
Великий мученик Кирило
В історії залишив слід.

21.03.2011

Свято Покрови

Осінь золотом вкриває
Гори і долини.
Мов на свято, застеляє
Гостям скатертину.

Підібрала все, як треба,
Осінь обережно:
На блакитнім фоні неба
Жовтий лист з берези.

Тож на свято християнське,
На саму Покрову
Колись армія повстанська
Поклала основу.

Жовтень 2009 р.

Волання потойбічне

*Посвята Угері Ганні,
жительці м. Трускавець*

Постукало вже дев'яносто сьоме літо,
Серпневе віяло в дворі тепло.
І з-під завіси більш, як півстоліття –
У пам'яті усе життя сплило.

У Рудниках в сім'ї сільського війта
Чотири доњки й п'ятеро синів.
Усі давно уже пішли зі світу –
Ганнуся лише живе до наших днів.

Мов журавлі у небі, думи линуть:
Про те, як нищив націю русизм,
Про рідну неньку нашу, Україну.
Не знищив ворог наш патріотизм.

Жила сім'я в національнім дусі:
Січовиком, ще юним, батько був,
У їхнім домі в сорок другім році
Законспірований був з'їзд ОУН.

Брати два у Стрию навчались,
Де доля їх з Бандeroю звела,
І зразу шлях вони там свій обрали,
Загинули у боротьбі в УПА.

Судилася усім одна стежина:
Були в підпіллі сестри молоді,
Понад усе був Бог і Україна.
Ганнуся чудом вижила тоді.

Михайло – муж, братам був побратимом,
В тюрмі разом з Бандeroю сидів,
З ув'язнення він врятувався дивом:
За молитви їх Бог біду відвів.

Один арешт замінився іншим,
І йшли в тривозі молоді роки.
Були поляки, німці, а найгірше,
Як повернулись знов більшовики.

Та й розлучили молоду родину,
Ні вісточки ніхто із них не мав.
В Німеччині Ганнуся гнула спину,
На засланні Михайло пропадав.

Кохання за війну було сильніше,
Зустрілись молодята накінець.
Родилася дочка, тоді синок пізніше,
І поселились в місті Трускавець.

І тут вони звили своє гніздечко,
Але ніхто тоді не знат із нас,
Що поряд з нами, зовсім недалечко,
Соратник жив Бандери довший час.

І в пам'яті мов воскресають нині,
Хто не вернувся із доріг війни,
Хто так цінив наш прапор жовто-синій, –
Нескорені і дочки, і сини.

Ми чуємо волання потойбічне:
«Сумління остаточно не приспіть,
Хай віра наша й мова будуть вічно!
Героїв наших пам'ять не топчіть!»

18.11.2009

Його Господь благословляє

Андрієві Кульчинському

Нащадок нашого він роду,
І вдача українська в нього,
Любов велика до народу
Наділена йому від Бога.

У лікарській своїй роботі
Він віddaє себе усього
І поринає весь в турботі –
Такий порив дано від Бога.

І сім'янина, всім відомо,
Немає кращого від нього,
Росте в них двоє діток вдома –
Вони благословенні Богом.

Кохана й друг йому дружина,
Тут спільні радості й тривоги,
В подружжі вірність лебедина –
Їм благодать іде від Бога.

Його щодня на добру справу
Господь благословляє з неба,
Він вболіває за державу,
За Україну, як за себе.

За те ми дякуємо Богу,
Що є такі, як він, в нас люди,
Ми можем жити без тривоги –
Країна у безпеці буде.

10.08.2011

Дух український
В його ім'ї.
За наукою його
Душа вічна.
Не відми схований,
А є у ділі
Генера подвигівника
У них залиша.

У насага серце
Українське б'ється,
Українська шурісна
Через віків застисла.
Учора вано
В насага не буде,
І за Україну
Широ власіває.

Свято в Трускавці

Барвами веселки
Розгулялось свято,
Квітів розмайття
Розцвіло в цей день.
Синявою вкрились
В далині Карпати,
І акорди линуть
Із гірських джерел.

Закрутились в танці
Білі вишиванки –
В парку не стихає
Мелодійний вальс.
Сонце заховалось
В дощові фіранки
І, немов кропилом,
Кропить з неба нас.

Мов сновиди, люди
Швендяють по парку,
Як гриби великі,
Парасольки скрізь.
Хтось сховавсь під дубом,
Випиває чарку,
А зі сцени лине
Пісня знов на біс.

01.07.2011

Будівельник

Рідне місто моє, я тебе будував,
Викладав корпуси по цеглині,
І здавалось, не раз до небес діставав,
Я тобою любуюся нині.

У жару і в мороз, у грозу й сніговій
Стоймо на посту атмосфери,
І радіє душа, як в квартирі новій
Для людей відчиняємо двері.

Не раз в літню пору в нас робота кипить,
«Віра – майна» лунає доночі,
Височать на церквах золоті куполи –
Це створили все руки робочі.

Десь з землі джерело непомітно дзюрчить,
Але ним наповняються ріки –
Так у кожнім дворі, де будівля стоїть,
Будівельник прикладав свої руки.

Будівельника труд не буває простий –
Це основи всієї держави,
Це метро, стадіони, вокзали, мости,
І гіганти, що плавлять метали.

Хай не ваблять всіх нас позахмарні зірки,
Не професія славить людину,
А ходім по стежках, де ходили батьки,
І будуймо у нас Україну.

05.08.2011

Для нащадків

Богданові Шумилу,
будівельникової

Дивлюсь я на місто з вікна,
І я не можу не радіти,
Пройшла вже не одна весна,
Я йшов сюди лиш подивитись.

Щасливий був тоді той день:
Я тут зустрів свою дружину,
І виховав своїх дітей,
І місто будував донині.

Будинків стільки збудував
Колись з бригадою моєю,
Цеглину по цеглині клав –
Пишаюсь працею своєю.

Колись по вулицях пройду,
І правнука візьму за руку,
І все я розкажу йому:
Щось вміти – то велика штука.

Тоді ти ціниш сам себе
Й звертається народ до тебе,
Труд будь-який не пропаде,
Залишиш пам'ять після себе.

Ми будували корпуси
І спальні, й адміністративні,
Доми культури для краси,
Що й сам милуюсь ними нині.

Я будував Покрови храм,
Почав «Іллі». Я не хвалюся.
Звели будинків стільки там,
На вулиці, що зветься Стуса.

Будиноқ, у якім живу,
Теж зводила моя бригада,
Не забував і про рідню
Здається, виповнив свій задум.

І синові я збудував
Будинок за його проектом
І ще зробив багато справ,
Своє ім'я зробив безсмертним.

24.09.2010

Спогад

(Богдана Шумила)

Мій батько на війну ішов,
А я був ще такий маленький,
Взяв в руки речовий мішок,
Поцілував мене і неньку.

І я дивився у вікно:
Він через поле йшов на гору,
Та це було вже так давно –
Мені здається, ніби вчора.

Я виглядав його щодня,
Коли повернеться до хати.
І мить щаслива та прийшла,
А я не міг його впізнати.

І я до него приглядавсь,
Пішов на руки неохоче,
А потім я його впізнав,
Сказав: «То тата моого очі».

24.09.2010

Мама

Найдорожче слово «мама»
Чуємо навколо,
Наче музика органна –
Мами колискова.

Із дороги виглядає
Нас матуся мила,
Мов над водами літає
Чайка білокрила.

До гнізда дітей скликає,
Квилить і нудьгує,
Вечір роси розсіває –
Діти мов не чують.

Складавши руки, наче крила,
Сіла біля столу,
І сльоза з очей скотилася
По лиці додолу.

Шепотять уста невпинно
Молитви до Бога,
Назива всіх поіменно
Діточок небога.

І давно зайшло вже сонце,
Свічка догоряє,
Мати дивиться в віконце –
Діток виглядає.

Тож спішімо всі до мами
З континентів різних,
Поки є вона ще з нами,
Поки ще не пізно.

10.05.2009

Я кличу: мамочко, агов!

О мамочко моя, агов!
До вас спізнилася я знов.
Церковні дзвони віддзвонили,
І панаходу відмолили.

Невпинно так минає час.
І нині я прийшла до вас,
За вами я завжди сумую,
Від вас поради потребую.

Молитву шепотять уста,
Де кам'яна лежить плита,
Там фотографія вже тьмяна,
На ній – старенькі тато й мама.

Розп'яття Боже на хресті...
Прошу: за все мене простіть.
Вже відлітають знов лелеки,
Від вас живу я так далеко.

Травень 2011р.

Голос потойбічний

У задумі стоїть яворина,
Вітер гіллям тихенько хита.
Зацвіла білим цвітом калина,
І росою покрилась плита.

Чую голос, немов потойбічний:
«Ти чого зажурилась? Всміхнись,
Бо ніхто у цім світі не вічний –
Тут зустрінемось всі ми колись».

25.11.2011

Вишита сорочка

Кольорами мати
Вишила сорочку
На добро, на щастя
І на добру долю.
Бережи, як пам'ять,
Дорогий синочку,
Хай вона мандрує
По житті з тобою.

Може, в чужині десь
Бути доведеться,
Пам'ятай, дитино,
Про гніздо родинне.
Те, де з рушниками
Батьківська світлиця,
Над вікном – червоні
Кетяги калини.

Рідну нашу мову
Не забудь, синочку,
Ту, яку від мами,
Ти почув маленьким.
В чужині одягнеш
Вишиту сорочку –
Рідний край згадай свій,
Україну неньку!

21.11.2009

Завжди пам'ятай

Завжди пам'ятай: в тебе мама одна,
Як раптом не стане, мов сонце зайде,
Тебе не пригорне ніхто, як вона.
І доля сирітська спіткає тебе.

Ніхто не спитає тебе, як живеш,
Без заздрошів радість твою не сприйме.
Не так буде радий, як в гості прийдеш,
І широко, як мама, ніхто не прийме.

Як в серці твое закрадеться печаль,
Ніхто не спитає, чого зажуривсь.
Кому ти розділиш тривогу та жаль?
Твій біль не відчують, як мама колись.

Тоді, коли мама твоя ще жива,
Щоб болю найменшого їй не завдав,
Завжди віднайди їй найкращі слова,
Коли відійде, щоб себе не картав.

Якщо ненароком образиш колись,
Вину відчуй зразу у серці своїм.
В цю мить підійди, пригорни, посміхнись,
Тоді на душі стане легко усім.

Свою проявляй і повагу, і честь,
Присутністю мами завжди дорожи.
Як раптом торкнеться її крилом смерть,
То пам'ять про неї в душі збережи.

28.10.2009

* * *

Ви відійшли в світи незнані
У вічність вас Господь покликав.
Та в пам'яті ви разом з нами,
У нашім серці сум великий.

Свято бабусь

Відлітають, наче в небі журавлі,
Доброта бабуні, ласка і турбота,
Назавжди лишились в пам'яті моїй.
Пам'ять ця дорожча за граніт, за золото.

Сонце світить в небі синім,
Жовте листя шелестить,
У повітрі павутиння
Понад травами летить.

І уже підходить осінь
У житті до нас усіх –
Вкриє паморозь волосся,
І ми станем бабусі.

Посміхнуться нам внучата
І беззубі, й школярі,
Привітають нас зі святом
Восени у цій порі.

Буде в нас внучат багато,
Як зернят у колоску.
Вранці скажуть нам: «Зі святом».
Й поцілуують у щоку.

У бабусь ласкаві руки,
Найдобріші в них серця,
Люблять всіх своїх онуків,
Бо в них зміст всього буття.

В нас осінніх свят багато:
У кого похилий вік,
І в бабусь у жовтні свято.
Дай їм, Боже, многих літ.

08.10.2010

Міні-столиця

У садах білі хати скитаються,
Вздовж села простягнулись дороги.
В нас коріння родинне зсталось
Там, де батьківські рідні пороги.

У дворі розцвітає калина,
Виростають у гніздах лелеки,
В саду зраджена нами хатина,
Де сусіди близькі і далекі.

Як так сталось, о Боже мій милий?
Біль й досада мої ранить груди.
Чи простять тато й мама з могили –
В нашій хаті живуть чужі люди.

Раптом серце у грудях заб'ється,
Як на рідну стежину ступаю.
У селі, яке Бабичі звуться,
Я в дитинство немов повертаюсь.

Тут всю ніч соловей не стихає,
В небі зорі здаються так низько,
Жайвір піснею сонце стрічає
В тім селі, де дитинства колиска.

А вода, наче ліки, в криницях,
Що знімають і смуток, і втому.
Рідні Бабичі – міні-столиця,
Завжди іду до вас, як додому.

13.11.2010

Сумує хата без рідні

За покликом я йду сюди,
Де батьківська була світлиця,
Щоби напитися води
З тієї чистої криниці.

Як приїжджаю до села,
На землю лиш ступаю.
Нікого з рідних там нема,
Куди піти – не знаю.

У двір не смію той зайти,
Там, де жила родина,
Ми не зуміли зберегти
Родинну цю перлину.

Так неспокійно на душі,
І жаль у серці будить,
Що там живуть тепер чужі,
Нам не знайомі люди.

Дім батьківський споконвіків
Не можна продавати.
Ми зрадили своїх батьків –
Нам рідних батька й матір.

Курличуть в небі журавлі
Осінніми ночами,
Сумує хата без рідні
І плаче знов дощами.

10.05.2010

Далекий спогад

По дорогах я рідних іду
І сльозу витираю рукою,
Тут я спокій душі віднайду,
Де усе так знайоме до болю,

Тут, де з вітром шептали жита,
Г'янив липовий запах духмяний.
Як птахи, пролетіли літа,
Наче в вирій, у світ десь незнаний.

Тут росла одинока сосна,
Був лелека в гнізді на стодолі,
Тільки зараз нічого нема,
Лиш бур'ян замість жита на полі.

Тож і липа тепер не цвіте,
І почорнів вже пень край дороги.
Щось мене сюди вабить, проте
Не ступають туди мої ноги.

В горлі наче застяне шматок,
І раптово забракне повітря,
То піdnіму засохлий листок,
Ніби спогад далекий, повірте.

23.02.2009

* * *

Ведуть мене дороги у світ земних чудес,
Де радості й тривоги, туди, де рід увесь,
Туди, де рідне місто у спогадах моїх.
Прекрасне, як дитинство моїх невинних втіх.

В дворі зібралася
Вся родина.
Мама була зала
Мені є дарена.
Коусі сім'єю
Муї хайка.
Куди прокіс
Мече левела.

Родинна пам'ять

Ми всі жили в одній родині,
Гойдалися в одній колисці,
І спали у одній хатині,
Ta й їли з однієї миски.

I разом всі ми підростали –
Три дівчини, один хлопчина.
Батьки з маленьких нас навчали:
Найперше – Бог і Україна.

А потім всі ми розійшлися...
У вічність відійшла найстарша.
Ніхто з нас дома не лишився –
Така, напевно, доля наша.

Хоч в нас пульсуює кров родинна,
За вдачею усі ми різні,
Проте нам дорога хвилина
Прожити з тим, що є ще рідні.

Життя не просто пережити.
Нерідко це родинна драма.
Ріднею треба дорожити –
Ще за життя просили мама.

I зараз всі ми переважно
Родинну пам'ять не забули.
Для кожного із нас те важне,
Щоб рідний голос ми почули.

Провідуєм родину кожну –
Близьку й далеку, кого знаєм.
I в молитвах у храмі Божім
Усіх померлих поминаєм.

30.10.2011р.

Її шанують всі

Юстині Коєут

Де білі хати, де сади,
Там, де лелечі гнізда звиті,
Із трепетом спішить туди,
Щоб духом предків причаститись.

Колись гуляла на лугах.
Складала у букет ромашки.
Черешні стиглі на гілках
Зривала жменями в опашки.

Як перший пролунав дзвінок,
До школи дівчинку зібрали.
За парту сіла на урок
В селі, яке Рогізно звали.

А після школи вже пішла
Навчатися до інституту.
Себе в цій сфері віднайшла,
Та не змогла село забути.

Живе у місті, має чин –
Тут у соцзахисту працює,
Допомагає усім тим,
Хто допомоги потребує.

Була вона не так давно
Секретарем міської ради –
Любити рідне їй село
Ніщо не стало на заваді.

Душою любить всіх людей,
Дає пораду, коли треба.
У неї серце золоте –
Той дар її Господь дав з неба.

Її шанують радо скрізь:
У Трускавці, в селі Рогізно,
І так приємно, аж до сліз,
Вона такої честі гідна.

20.10.2011р.

Мій Сокаль

Олені Пілат

Над Бугом простяглося місто,
Де сині води плинуть в даль,
Там, де пройшло моє дитинство,
До болю рідний мій Сокаль.

Тут ввечір тихі зорі сяють
І десь баян виводить вальс,
А солов'ї всю ніч співають
Над Бугом, де стоїть Сокаль.

Та часом ранить моє серце
Прикрита забуттям печаль,
Як ворогів навали перші
На себе прийняв мій Сокаль.

І піднялися герої нині
У камені на п'єдестал.
Тепер вже в вільній Україні
Квітує знову мій Сокаль.

Дзвенять в Карпатах водограї,
Де чисті води, як кришталь,
Та міста кращого немає
За тебе, рідний мій Сокаль.

10.05.2010

Тут слід дитинства моого

Дитячий спогад в мене
Про рідне мені місто,
Цей парк міський зелений
І марші урочисті.

Тут на травневі свята
Попід старі руїни
Наш піонервожатий
Ніс прapor України.

Цікаві скрізь будівлі,
Із ганками хатини.
І краму для торгівлі
У вікнах магазинів!

Все вабило довкола
Мої дитячі очі,
Велика гарна школа,
Ходила б так до ночі.

Радехів місто звється,
Що є районним центром,
І так мені здається,
Мого життя був сенсом.

Сюди я приїжджаю,
Бо слід мій тут лишився,
Неначе повертаюсь
У світ моого дитинства.

Дитячих літ стежина ця
Не стерлася з роками,
І крізь роки із Трускавця
Вертаюся думками.

05.05.2010

Велика родина

Крізь вікна дзвінко сміх дитячий лине,
Про щось матуся ніжно гомонить.
Це ж дім багатодітної родини –
І раптом зупинилася я на мить.

Охайний двір, в саду біленька хата
І ігровий майданчик для дітей,
Дбайливі руки видно мами і тата,
І ось мені на зустріч батько йде.

До мене він вітається, як звикли,
Такий собі усміхнений панок,
Чорненький, правда, ростом невеликий.
Вмить дітлахи – мов розв’язавсь мішок.

Дівчатка, голови в них чепурненькі,
В біленьких косах вплетені стрічки.
Чорняві хлопчики такі усі гарненькі,
А декотрі із них – вже парубки.

У них велике свято – іменини:
Найстаршому сьогодні двадцять літ.
Вони ж були недавно ще малими –
Вже вирушають в перший свій політ.

Їх семеро, всміхається матуся,
І всі вони, як пальці на руці.
– За кожного із них я так боюся, –
І слози покотились по лиці.

Як весело, коли ми всі у зборі:
Три дівчинки і четверо хлоп’ят,
Неначе місяць обступили зорі –
Так кожен день вечеряє сім’я.

– Життя іде, і час біжить невпинно,
Мов пори року, відлетять роки.
Дасть Бог, за стіл знов сядемо, як нині,
Вже будуть в нас зяті і невістки.

Та й дім наш буде внуками багатий, –
Усміхнені розказують батьки.
І пригорнула свого сина мати,
Цілунком доторкнулась до щоки.

06.10.2009

Осінь

Зірвався жовтий лист із клена
І на холодну землю впав,
Постукає вересень до мене,
А я його ще не чекав.

Я жовтий лист взяв у долоні –
Враз серце сповнила печаль:
Літа промчали, наче коні,
«Прощай, прощай», – летіло вдаль.

Покрили небо сірі хмари,
На землю сіяли дощем.
Де юності поділись чари,
Залишився лиш в серці щем.

Листки зривала осінь пізня,
Їх дощ холодний прибивав.
І сипались кольори різні,
Мов хтось узори викладав.

28.10.2009

Карпатський ліс

Шумить осінній ліс в Карпатах,
Тихенько з вітром розмовляє,
Мов перед предками дав клятву
Й віками тайну зберігає.

І як опришки танцювали
Танок аркан після походу
В горах, де Довбушеві скали,
Донині їх сліди знаходим.

Про вчинок Беркута Захара,
Що бойків на весь світ прославив,
Коли монголи і татари
На край наш рідний нападали.

В боях тут бились усусуси,
Де Маківки-гори вершина,
Загін повстанців ще безвусих
На схилах Бренів в домовинах.

Ліс бачив нескінченні зливи
І смерчі, повені і зсуви,
Пониженні і села, й ниви,
І чув ридання-плач гуцулів.

Та не було лиш все трагічне –
Були свята і дні буденні,
Було кохання, щире, вічне,
Як ніч і день в гірських легендах.

І знов лісничі про ліс дбають,
Скрізь садять саджанців гектари,
Не тільки ріжуть і рубають.
За все нам ліс дарунки дарить:

Смачненькі ягоди й горіхи,
Боровиків цілу корзинку,
А на Різдво – найбільшу втіху –
Зелену запашну ялинку.

12.09.2010

Журавлина пісня

Моя свічка горить – не погасне
І довго ще буде горіти,
Вона не померкне завчасно
Я живу, бо я мушу ще жити.

Курличуть в небі журавлі,
І журно пісня лине,
Пожовкло листя на гіллі
І сиплеться в долину.

Вкриває землю листопад
Пухнастими листками.
Прошу: йди, осене, назад
І не лякай вітрами.

Стукотять гілки до вікна,
Роса по склі спадає,
А пісня журавлів сумна
У душу заглядає.

Життя залишило сліди:
Вже скроні стали сиві,
З очей сковалися куди
Ті вогники грайливі?

У грудях докучає біль,
Немовби вп'ялось вістря.
Прошу я: «Осене, не смій,
Не дуй холодним вітром».

Закралась осінь у садки,
Прогнала тепле літо,
Під ноги сипляться листки,
Мов вісті з того світу.

09.08.2011

Їх на планеті так багато

Один народ ми, та всі різні,
Розпізнаєш, коли вже пізно.
Не раз, бува, людей зустрінеш,
Немов з ріднею все розділиш,

Нелегко потім розлучатись,
Ще важче в них розчаруватись.
Одні з них просто підведуть,
Брехню за правду подадуть.

А інші є ще гірші вдвое:
Чуже добро собі присвоять,
Їх злодіями називають,
Усіх, які такий хист мають.

Їх є багато на планеті –
І в магазинах, і в буфеті.
Є кишенькові на базарах,
А скільки їх давно на нарах.

А є такі, сказати мушу,
Що просто плюнуть вам у душу,
Які втрачають свою гордість
І крадуть просто чужу творчість.

Поради хочу в вас спитати,
Як злодіїв таких назвати?
Болить душа мене найбільше,
Коли у друзів крадуть вірші.

22.07.2009

Сумує небо

Настав той день
І та година –
Мене до себе Бог покликав.
І я тобі, моя родино,
Зробила раптом
Біль великий.

Великий сум стискає серце,
Сумує небо разом з нами.
Ми біль такий відчули вперше:
Немає більше з нами мами.

Розгублено дивились очі,
Уста невпинно щось шептали.
Холодна смерть вчинила злочин –
В Вас серце битись перестало.

Людей до Вас прийшло багато,
У скорбнім одязі з них більшість.
Це, мамо, в Вас останнє свято:
Ви відійшли від нас у вічність.

У батька на душі неспокій,
Стойть схилившись і зітхає:
Прожито разом стільки років...
Він слізози нишком витирає.

За нас Ви Господа просили,
І довго ночами не спали,
Щоби усі небесні сили
Нас все життя оберігали.

Стоять вінки і пишні квіти,
Рідня свічки в руках тримає,
Засмучені онуки й діти,
Священик парастав читає.

І голос дзвонів сумно лине
Під небесами ген далеко
У рідний край, на Батьківщину,
Де спочивають ваші предки.

17.10.2010

Недоспівана пісня

Недописані ноти лежать на столі,
Недоспівана пісня затихла,
І багато було ще не сказаних слів:
Його зірка засяяла й зникла.

А життя він любив у його всій красі
Й полину смак відчув – так судилося.
Він страждав, і радів, і кохав, як усі, –
Раптом серце його зупинилося.

Його душу ангели на крила взяли,
Понесли у світи, нам незнані,
Де немає печалі, де вічності плин,
Щоби славили Бога піснями.

Усі там вже давно, з ким свій край прославляв,
Колись разом пісні їх дзвеніли.
Ті, з ким долю свою і свій біль розділяв,
Там, напевно, його вже зустріли.

І старого, і малого – усіх він любив
І знаходив завжди спільну мову.
Він нікому найменшого зла не робив –
Таким був у житті тім земному.

А найбільше любив Україну свою,
Вболівав ще за долю народу
І оспівував тих, хто поліг у бою,
Хто боровся за нашу свободу.

Нас усіх огорнула велика печаль,
Невгамовний біль вразив родину.
Він ще довго міг жити... Так сталось, на жаль, –
Передчасно пішов в домовину.

Він у спогадах буде живим серед нас,
Бо не в силах його ми забути.
Коли знов слов'ї заспівають в той час,
Серед них ми його будем чути.

30.01.2011

Прости й прощай

Прощай, мій брате, і пробач,
Не так все сталось, як хотілось:
У лісі раптом, біля дач,
Знайшли моє холодне тіло.

Ніхто мене там не впізнав,
Для них я був лише людина,
Ніхто не плакав, не ридав,
Сумна стояла домовина.

I обняла мене земля,
Де сповивала мене мати,
Там, де зійшла моя зоря
Тоді маленького дитяти.

Могила свіжа, на ній – хрест
Без прізвища і без імення.
Хтось добродій зробив жест –
Провів обряд для погребення.

Тепер лежу в сирій землі,
І тут мій дім, моя хатина.
Сумна ця вістка, може, в сні
Долине до дружини й сина.

Я бачу, брате, ти сумний
Над гробом низько похилився.
В нас є закон ще не земний –
І Божій волі покорися.

Прощай, мій брате, і прости,
Таку собі я вибрав долю.
Із роду нашого лиш ти
Відчув найбільш від втрати болю.

Про рід наш весь не забувай,
Згадай в молитві про нас, брате,
Себе за мене не картай:
Мене не міг ти врятувати.

27.02.2010

А потім дзвони віддзвонили

Давно пішла вже мати з світу,
І батька вкрила сивина,
Та не одно пройшло вже літо,
Як вдома їх дочки нема.

Поїхала на заробітки
Далеко десь на чужині
І приїжджала в гості тільки,
Бо тут батьки жили одні.

Коли зоставсь один старенький,
Він вістку від дочки дістав,
То сяде десь собі тихенько
І гірко, як дитя, ридав.

І як ті слізози осушити?
Поскаржитись нема кому.
Було одному важко жити,
Чому так сталося, чому?

І раптом батько занедужав,
Знесилений, впав на поріг...
Дочку побачить хотів дуже,
Лише сказати вже не зміг.

Шукав очима по кімнаті,
Чекав: ось-ось вона зайде.
Невже ніхто не дав їй знати,
Що мить остання вже гряде?

Спинилося серце серед ночі,
Торкнулася цілунком смерть.
Закрилися старечі очі,
Назавжди білий світ померк.

Летіла в світ сумна новина,
Дзвонив тривожно телефон.
Відчула серцем біль дитина,
Бо дав їй знати віщий сон.

Як тінь, зайшла дочка у хату,
Неначе скам'яніла вмить,
Уста шепнули: «Тату, тату,
Скажіть що-небудь, не мовчіть»

А потім дзвони віддзвонили...
– За все, мій таточку, прости!
Знов свіжа виросла могила
Біля гранітної плити.

25.06.2009

Як жити без тебе

І ти пішов у небуття,
Я коротаю ночі, дні.
Мені без тебе не життя:
Я ніби мрець на тій землі.

28.01.2011

Позашлюбна вдова

Нам ясні зорі світять з неба,
Його шукаю там, бува,
В слізах на цвінтар не ходжу,
І чорну шаль я не ношу,
Та співчуття мені не треба,
Бо позашлюбна я вдова.

28.01.2011

Діти війни

Ось вже маршрутка від'їздить,
У ній всі люди розмістились:
Одні стоять, а хтось сидить,
«Пройдіть чуть-чуть», –
в дверях просили.

Ще жіночка якась спішить,
Ледь до зупинки добігає,
Лиш підійшла і в ту же мить
Якийсь папірчик простягає.

Шофер почув: «По пільгах я,
Дитина я війни, дивіться».
Його мов вжалила змія:
«Не повезу я вас! Не пніться!» –

Як навіжений він кричав
І аж плювався на всі боки,
Від зlostі він немов сичав:
«Не проживу до ваших років!

З маршрутки виходи уже:
У мене є тих дві людини,
Я не пойду, та й усе!
Я не для вас купив машину!»

Щодня ми чуєм без кінця
Ті викрики, такі відверті.
А чи врятує крапля ця
Когось у бізнесі від смерті.

10.09.2011

Ти про мене згадай

Ти про мене згадай на світанку,
Як постукає день у віконце,
І тихенько скажи: «З добрим ранком!
Я кохаю тебе, моє сонце».

Ти до мене прилинь буйним вітром,
Як пройде на полях літня злива,
Посміхнись і промов так привітно:
«Я кохаю тебе, моя мила».

Ти до мене злети падолистом,
Тим листочком кленовим, багряним
І скажи мені щиро і чисто:
«Хочу бути твоїм я коханим».

Прискачи на коні вороному
У морози йорданські тріскучі,
Присягнемо у храмі святому,
Золоті одягнемо обручки.

Бо кохання, як день і ніч, вічне,
Наче зірка, що світиться ясно
Ми запалим восковій свічі,
Щоб і наше кохання не згасло.

13.02.2010

Нам віддана Тоснага,
Як свій гарні посилі.
Не відродити його ні на чийся:
Без віддання щасливими
Ніхто не буде.
Моє його все дрібна бородітка.

Чи чуєш, кохана

Чи чуєш, кохана, як верби шумлять?
Як б'ється об хвилю холодну весло?
Чи бачиш, як зорі вечірні горяТЬ
І ніч покриває все чорним крилом?

Я чую, коханий, лише голос твій
І бачу закохані очі твої.
Я хочу почути, що ти тільки мій,
Ніколи не зрадиш надії мої.

З тобою пройдемо життя крізь роки,
Мене полонила твоя красота.
Гойдається човен на плесі ріки,
Злились в поцілунку невинні уста.

30.09.2011р.

* * *

Сонце вигравало
Мов на небосхилі,
Ніби полоскало
Промені в воді.
Барвами веселки
Загойдались хвилі,
До руки плескались
Рибки золоті.

10.07.2011

До нас вже завтра не прийде

Здається, зупинився час:
Усе без змін сьогодні, вчора,
Нема майбутнього у нас,
Немов покрив все колір чорний.

Навмисне стрілки зупиню,
Натисну кнопку обережно.
Тобі уже не подзвоню:
Мобілку вимкнула з мережі.

До нас вже завтра не прийде,
Бо час сьогодні зупинився.
Для мене вже нема тебе,
Бо ти в минулому лишився.

24.10.2011

Подарунок долі

Круглий місяць блідолицій
Заглядає до вікна,
А мені всю ніч не спиться:
У сади прийшла весна.

Знов в рожевому тумані
Ніжно яблуні цвітуть
І ворушать спогад давній –
Думи спати не дають.

...Рідна батьківська світлиця,
Кущ калини під вікном
І забута вже криниця –
Стало все далеким сном.

Долі скромний подарунок
Зберегла я крізь літа:
Той невинний поцілунок,
Що, мов жар, обпік уста.

28.10.2011

Ціна кохання

Господь сказав, щоб ближнього любити,
І нам кохання дав, як з неба дар.
Тож бережімось ми того судити,
В кого кохання чисте, як янтар.

Якщо кохання вже торкнулось серця,
Вирує кров, як весняна вода,
Душа, неначе пташка в клітці, б'ється:
Кохай, допоки ти ще молода.

Коли душа вже полум'ям палає,
Вогонь цей не стараєся погасить,
Бо тільки раз таке в житті буває,
Що хочеться вершини покорити.

І не шукай гріха там, де немає:
Це почуття нам посилає Бог,
Воно, як вірус, в серце попадає,
Немов хвороба, що дана на двох.

Як у житті кохання вибираєш
Чи за життя кохання віддаєш,
Та хоч скарби всі світу позбираєш,
Ціни кохання ти не осягнеш.

На жаль, ціна кохання не спроможна,
Оцінює його лише кожний сам.
Не раз буває на душі тривожно,
Проте колись усе розсудять там.

Тож не караймося ми тоді зарання,
Якщо хтось вірність поламав свою:
Віддати можна небо за кохання,
Бо без кохання там нема раю.

15.11.2010

Ти і Я

Ти подаруй мені свій погляд
І ніжну посмішку свою,
Усе життя я буду поряд,
Любов віддам тобі свою.

Віддам тобі своє я серце,
Тобою жив усе життя,
У тебе закохався вперше,
Як ти була зовсім дитя.

І я плекав свою надію,
З тобою разом підростав,
Мені являлась ти у мріях,
Твої уста я цілував.

Тебе у снах своїх я бачив:
Ти мов принцеса із казок,
Уже в весільній сукні наче
Нам простеляли рушничок.

Тож стань мені тепер женою,
Прошу руки твоєї я,
І будемо тоді обое
Найщасливіші – ти і я. Я і ти.

08.08.2011

Вечірні роси

Соловейко співав у гаю,
Ти мені промовляв: «Я люблю».
І зорі у небі вечірнім ясні
Нам світили – тобі і мені.

На долинах лежали покоси,
Їх покрили вечірній роси.
Ми сиділи удвох аж до рання,
В небі зірка згасала остання.

05.20.2011

Ми знову разом

Дивлюсь, коханий, як колись, на тебе,
І застигає погляд мій на мить:
В очах твоїх зависло синє небо,
В них промінець кохання ще горить.

Тож дотулись до уст моїх устами,
І не топчім те, що колись було.
Те почуття жевріє поміж нами –
Іще кохання не погас вогонь.

Ловлю, коханий, трепетний твій погляд:
Ти не лякайся – я ж твоя була.
І нині знову ми з тобою поряд,
Нас чужина на час лиш розвела.

Ми знову разом – так веліла доля,
І не цураймось, поки маєм шанс.
У цьому світі на все Божа воля.
А може, щастя знов прийде до нас?

Ще промінцями в нас засяють очі,
І нам позадрять наші вороги.
Сповіті щастям будуть дні і ночі,
А як все просто втратити могли б.

13.11.2011

Ти так далеко

А ти колись мені приснився:
Ти дарував мені лілеї.
Я хочу, щоб цей сон здійснився,
Щоб я була лише твоєю.

Тебе щодня я виглядала –
І в заметіль, і в літню спеку,
З тобою щастя я пізнала.
Ти поруч, але так далеко.

01.12.2010

Посивіла дівоча коса

Козак їхав в далеку дорогу,
Покидав рідний батьківський край.
Осідлав він коня вороного,
Тихо мовив: «Дівчино, прощай!»

Не чекай ти на мене, кохана,
Повернусь я не скоро назад.
Твоє личенько біле зів'яне,
І померкне дівоча краса».

В грудях нило й пекло, наче рана,
І котилися слізози з очей.
Дні в розлуці проходили марно,
А недоспаних скільки ночей!

На очах давно висохли слізози,
Мов на сонці ранкова роса.
А козак десь загинув в дорозі,
Посивіла дівоча коса.

07.12.2011

Не питай

Не питай, чому зажурена ходжу,
Чому тепер так дзвінко не сміюся.
На зустріч часу я не знаходжу,
В твоє вікно я більше не дивлюся.

Не питай, чому ти непотрібний став,
В моє зізнання, може, не повіриш:
Та ти ж кохання наше розтоптив –
Мені нічим кохання не заміниш.

Я сміюсь й ходжу весела, як колись,
Та тільки ти тепер того не бачиш.
Як можеш, то без мене веселись,
Тепер не може бути в нас інакше.

Запізно зустрілись ми

Заглянь в мої очі,
Коханий, на мить –
У них ти побачиш
Небесну блакить.

Торкнись поцілунком
Малинових губ –
Відчуєш під шовком
Мого серця стук.

Коханий, так ніжно
Мене обійми:
З тобою запізно
Зустрілися ми.

Бо мама і тато
Мене віддають:
У найближче свято
Свати вже прийдуть.

Немов чорна хмара,
Тінь від моїх брів:
Не стали ми пара –
Нам Бог не велів.

Зійдуться в світлиці
Свати і батьки...
Я з болем у серці
Подам рушники.

08.02.2011

Ти кохана не моя

Для мене ти була зорею,
Світилом ясним з висоти,
Я не назвав тебе своєю,
Бо іншого кохала ти.

Ти іншого щодня чекала –
Мені біль груди розривав:
Тебе кохав, а ти не знала,
Тобі я й слова не сказав.

Вже пізні відцвіли жоржини,
Сховалось в затінки тепло.
Ти стала іншого дружина –
Надії більше не було.

Буяла осінь листопадом,
Холодним сіяла дощем,
І хризантеми з твого саду
Будили в серці моїм щем.

І я хотів тебе забути
І заховатися у тінь:
Не буду бачити, ні чути,
Не стрінусь з поглядом твоїм.

Колись іду по тротуару,
А ти мені назустріч йдеш.
Мов за якусь небесну кару,
Щоб не зустрітися, я щез.

Життя іде, роки минають.
У всьому винний тільки я.
І сам себе завжди картаю,
Що ти кохана не моя.

29.07.2010

За річкою

Коли весна в садах буяла,
Калина в лузі розцвіла,
Я вперше щиро покохала,
Найщасливішою була.

Ще зовсім юною була я,
У щастя вірила своє,
А вірна подруга все знала
І щастя викрила мое.

Його, невірного, відбила
І спричинила біль мені.
Досада серце оповила,
Сумнimi стали ночі й дні.

За річкою, де ми гуляли
Нераз в вечірній тишині,
Лиш ясний місяць із-за хмари
Його нагадує мені.

19.11.2010

Шумлять гаї

Шумлять гаї, дзвенять джерела,
Розлили аромат квітки.
Розсипав вечір роси-перла
І в небі запалив зірки.

Десь тьохнув дзвінко соловейко –
Відлуння полетіло в даль.
І срібним променем тихенько
До хати місяць заглядав,

Де край стола стоїть дівчина,
Хустинкою втира слізозу,
А стара мати за плечима
Її розчісує косу.

05.05.2010

Чом калина нахилилась

Чом калина над водою
Низько нахилилась?
Ой, що сталося зі мною,
Що я зажурилась?

Ой, піду я попід гаєм
Білий цвіт ламати,
На вулиці скрипка грає –
Вийду погуляти.

Усі хлопці на вулиці,
А мого немає:
Він з відра біля криниці
Коня напуває.

Підійшла я близько нього
Нишком, тишком, боком –
Напував він вороного
І кивнув оком.

08.02.2011

Тебе я більше не чекаю

Тебе я більше не побачу.
Розпорядилася так доля,
Та не сумую я, не плачу,
Твоя любов завжди зі мною.

У темряві посеред ночі
Я чую дотик твій ласкавий,
Цілуєш ніжно мої очі,
І бачу я тебе в уяві.

Являєшся ти серед ночі,
Тоді, коли я ще не сплю,
І ніжно так мені шепочеш:
– Тебе єдину я люблю.

02.10.2011p.

Піду я в гори

Хай туга серце огортає,
І хай не сплю в журбі ночей –
При зустрічі не привітаюсь,
На тебе не зведу очей.

Так, ніби я тебе не знаю,
Давно забула й не люблю,
Бо зради я не пробачаю,
Принижень я не потерплю.

Ти іншу проводив додому,
Мені й собі біль спричинив,
Та не моя вина у тому –
Ти вибір сам такий зробив.

Піду я в гори, де осокори,
Де з-під каміння джерела б'ють,
Де у Карпатах палає ватра,
Розвію тугу й печаль свою.

28.09.2010

А соловейко щебетав

Ти клявся в вірному коханні,
Коли калини цвіт зривав,
Гуляли ми удвох до рання,
Там соловейко нам співав.

Ховались сутінки в діброві,
Туман стелився по траві,
Уже згасали ясні зорі,
Схід неба заревом горів.

Чекала мати в хаті доню.
Давно вже висохла роса,
Квітки зів'яли у долоні,
Тремтіла на очах слюза.

29.09.2010

Обріж усе

Тобі я спричинила біль –
Болячу правду розказала.
Мене винити ти не смій:
Так сталось, я тебе кохала.

Сказала ще: «Ми вже чужі».
Я раптом так тоді відчула:
Між нами стали вітражі,
І наче холодом подуло.

Навіщо сіяти туман,
Ілюзію нашо творити,
Ховати від усіх обман,
Як вже не можна щось змінити.

«Обріж усе, нехай болить» –
Таке в житті моєму кредо.
І найболючіша ця мить:
Як маю жити я без тебе?

08.09.2010

Любитъ не грѣхъ

Я хочу бачити тебе,
Відчути хочу подих твій,
Як сонце за гору зайде,
На цілу ніч ти будеш мій.

Я хочу бачити, прийди,
Переступи в мій дім поріг
І поцілунком припади
До полум'яних уст моїх.

Мене пригорнеш до грудей
Так, щоби подих мій притих.
І не лякайся ти людей:
Любитъ по справжньому не грѣхъ.

02.02.2011

Мені ти суджена

Я знову чую рідний голос
Крізь забуттям покритий час:
Ти воркував мені, як голуб,
Ця мить була лише для нас.

Я знов твоє тепло відчула,
Яким мене колись зігрів.
Із забуття я повернулась,
Коли мені ти подзвонив.

Ти прошептав так ніжно «пташко»,
Аж лід на серці розставав.
Мені було без тебе важко,
Я так тебе завжди чекав.

Тобою снiv, тобою марив,
Назавжди спокій в мене щез.
Здавалось, сонце вкрили хмари –
Мені ти суджена з небес.

15.12.2009

Гординю не переступитъ

Ти в снах являєшся щоночі,
Торкаєшся цілунком уст.
І обіймаєш стан дівочий –
Тебе судити не берусь.

Я знаю, ти мене кохаєш,
І як мене, душа болить.
При зустрічі не привітаєш:
Гординю не переступить.

Та наше не пройшло кохання:
В житті найщасливіша мить –
Цілунок перший і останній –
Ще на моїх устах горить.

20.07.2010

Єдина і жадана

Забилось в грудях серце,
Заграла в жилах кров:
До мене, наче вперше,
Заглянула любов.

Усе покрилось цвітом,
Пташиний хор лунав,
Зима зробилась літом –
Я вперше так кохав.

Я втратив сон і спокій,
Тебе шукав я скрізь.
І вже за стільки років
З тобою я зустрівсь.

Для мене ти кохана,
Немов калини цвіт,
Єдина і жадана,
Одна на цілий світ.

25.06.2010

Я назву тебе своєю

Я візьму тебе за руку
І назву своєю,
Проживем багато років,
Будемо сім'єю.

І у небі ясні зорі
Нам засвітять вечір,
І мені ти шаль пухову
Покладеш на плечі.

Ти до мене посміхнешся,
Прошепчу я: – Мила.
Ти мене, мені здається,
Все життя любила.

За все спасибі

Посвята Наталі Корольовій

Лише тобі кажу «спасибі» нині
За мить того щасливого життя,
Та тільки, жаль, пройшло все швидкоплинно,
Мов відлетіло десь у небуття.

Спасибі, за неначе, зорі очі,
За те тепло, що йшло з твоїх долонь,
І за проведені з тобою ночі,
За жар, що в серці запалив вогонь.

Спасибі ще за те, що звуть коханням:
З тобою те пізнала почуття,
Тепер тобі лиш подруга я давня,
Лише колега творчого життя.

Приходить на усе кінець

Колись нас творчість об'єднала,
Народ для нас аплодував:
Для тебе вірші я писала –
Ти їх на музику вкладав.

Роки, мов птиці, пролітали,
Над нами слави був вінець,
Та ми тоді того не знали:
Приходить на усе кінець.

– Ми не зустрінемося більше, –
Мені, як вирок, ти сказав.
Пісні тепер співаєш іншій,
Які для мене ти писав.

На цій землі все приходяще,
І тут нема ніяких див.
Тобі за те безмежно вдячна,
В мені ти творчість розбудив.

07.08.2011

Бувальщина

Стойть батько біля тину,
Тяжко зажурився:
Повістку прислали сину –
Він лише вженився.

Піде в армію служити
Десь аж на два роки,
В нас невістка буде жити –
Пишечка, нівроку.

Вдома жінку залишає
Й брата-однолітка.
Той до неї вже моргає –
Чи впильнуєш дідька?

Рік пройшов. Уже півроку
Жінка з братом дружить.
І шепочутъ люди збоку,
Бо муж в війську служить.

Розважає жінка душу:
З ним собі жартує,
Що день божий зуби сушить –
Зовсім не банує.

Ще гарніша якась стала
На лиці і всюди –
І живіт немов дісталася,
Збільшилися груди.

Потім хлопчик народився.
І листа шле мужу:
«Приїжджай, не забарися,
Я скучаю дуже.

То подивиша на сина,
Такий гарний, гожий,
Хоч маленька ще дитина,
Геть на тебе схожий»

Тіло в хлопця сторопіло,
Руки аж трясуться,
А солдати зрозуміли
Та й над ним сміються.

«Лиш пройшло півтора року, –
Їм відповідає, –
Хтозна ще до кінця строку,
Що на вас чекає?»

Жінка, наче кицька свійська,
Як хтось приласкає,
То забуде, що у війську
Чоловіка має.

... Відслужив два роки з гаком
(Раніш так тримали),
А дружина з його братом
Сина годували.

У житті бувало різне
Ще десь споконвіку.
Краще ожинитись пізно
Ніж позбутись жінки.

30.07.2010

* * *

Радій, коли радісно
Аж понад край,
Поплач, коли часом
Душа заболить.
Кохання прийде –
Усім серцем кохай,
У серце печаль
Не впускай ні на мить.

20.02.2011

Я довго так тебе шукав

Так довго-довго ти шукала
Лише єдиного свого,
А доля щастя нам кувала,
Тоді не знали ми того.

І я давно вже не хлопчина.
Не раз я мріяв про сім'ю,
Та не знаходив ту, єдину,
Щоб міг сказати їй «люблю».

«Щоб в храмі ти зустрів дружину,
Таку тобі потрібно пару, –
Не раз просила мама, – Сину,
Дівчата не для тебе з бару».

Колись у храмі ти молилася,
Я так тебе ще мало знат, –
І вмить відчув: ти та, єдина,
Котру я довго так шукав.

В народі кажуть: див немає –
В Господні вірю я дива.
«Бог за своє створіння дбає», –
Є в Біблії такі слова.

Для нас послав Всевишній ласку,
Зустрілись ми: і ти, і я,
І ми свою створили казку
Кохання, дівчино моя.

10.06.2009

Розлука

Я фото знов переглядаю:
На стан ти руку їй поклав.
Ти ще недавно, пам'ятаю,
Мене так ніжно обіймав.

Ми вдвох над річкою гуляли,
Чарівна де була краса,
Там щастя ми своє пізнали,
Нам посміхались небеса.

Нараз туманом небо вкрилось,
За хмари сонечко зайшло –
Десь щастя наше загубилось,
Хтось наче вкрав у нас його.

В житті зустрів ти іншу жінку,
Так раптом сталося чомусь,
Тоді залишив ти домівку
І сам від мене відвернувсь.

Розлука болем давить груди.
Кому про це я розкажу?
Самотність поцілує в губи,
Осушить із очей слезу.

15.06.2011

Закохайся в мене

Колись ми поглядом зустрілись,
Враз затрептіло моє серце,
Я, як калина, зашарілась –
Тоді я покохала вперше.

Тебе щодня я виглядаю,
А серце в грудях так стукоче!
І ми зустрінемось, я знаю,
Тож закохайся в мене, хлопче.

Це був лиш сон

Якось вночі приснилося мені,
Що іншу дівчину ти цілував,
У залі ви залишились одні,
І я в цю мить зайшла, а ти не знав.

Ви в пристрасті не бачили мене,
Я «гірко!» з ревнощів сказала вам,
Зненавиділа я тоді тебе.
Як після цього бути далі нам?

Враз грюкнула дверима з усіх сил,
У розpacі побігла я кудись.
А що ж тепер? У нас з тобою син.
Ти щиро клявся в вірності колись.

І вовком вила зранена душа,
Та не було з жалю ні краплі сліз,
Я, мов від холоду, тремтіла вся,
А ти ж не раз ходив без мене скрізь.

Нарешті пробудилась я зі сну,
Ніяк до тями не змогла прийти,
У скронях наче молот бив: чому?
На ліжку поряд спав спокійно ти.

07.09.2011p.

I повернуть літа на зиму

Пройшли роки й десятиліття,
І скільки весен, скільки зим,
У твого сина – повноліття,
Ти ж так і не зустрівся з ним.

Так довго виглядав він тата,
Хотів обпертись на плече.
З тих пір води спливло багато,
На жаль, назад не потече.

А час пройде. Ти неодмінно
Життя розгорнеш сторінки.
І прочитаєш там сумлінно
Про разом прожиті роки.

Кружляють журавлі у небі,
Ключ знов у вирій відлітав.
Десь син твій виростав без тебе,
А ти про нього й не згадав.

I повернуть літа на зиму,
Покриє скроні білий сніг.
Згадаєш щастя те єдине,
Яке колись ти не зберіг.

02.07.2010

Кам'яна дівка

(Легенда)

Де зійшлося дві дороги
Скраю на узлісі,
Душу сповива тривога,
Тут терен розрісся.

Там була на роздоріжжі
Скам'яніла дівка,
І снують легенди різні
Через призму віку.

Звали дівчину Зоряна,
Ростислав був хлопець,
І була з них гарна пара.
Але стався клопіт.

Лиш Зоряна розцвітала,
Наче цвіт калини,
Парубки вже задивлялись
На вдови дитину.

Ростислав в селі ріс інший –
Однак з батьками,
А зустрілись на узлісі
З кошиком з грибами.

І від погляду одного,
Зразу закохались.
Зустрічалися не довго:
Горе з ними сталося.

Якраз було свято літа.
Дівчина йшла з хати,
Мати, як несамовита.
Стала не пускати.

А Зоряна вже зібралась
Слухать не хотіла,
Мати в злості вслід сказала:
– Щоб ти скам'яніла!

А тим часом Ростислава,
Лиш виходив з дому,
Неприємність теж чекала –
З батьком мав розмову:

– Осідлай коня свого.
Скажу тобі вістку:
Є дочка у друга мого –
Буде за невістку.

Як зустрілись молодята,
Не поціувались,
Не було сил розмовляти –
Мовчки терен рвали.

Потім сіли там на грушу,
Що давно зламалась,
Виливали свою душу,
Наче сповідались.

Дівчина розповідала
Про страшне прокляття.
А від парубка дізналась
Про розмову батька.

Мов не чула Ростислава
В розпачі Зоряна:
Зрада серце розривала,
Як пекельна рана.

Хлопець обіймав кохану,
Говорив: – Не сердсься,
Батька слухати не стану.
Пригортав до серця.

Раптом вирвалась з обіймів,
Сліду вмить не стало,
Зупинити не зумів він
Та й пішов помалу.

А коли знов повернувся –
Серце заніміло:
Він побачив на узлісці
Мертвє її тіло.

Як поглянув на поляну
Там, де сталось горе,
Там були сухі поганки
Й кілька мухоморів.

Ростислав на раз став білий,
Світ померк здавалось.
Розказав батькам не сміло
Про усе, що сталось.

I впав хлопець у хворобу,
Схоронили милу.
Він тоді на її гробі
Посадив калину.

Вже на дворі потемніло
Як прийшов до тями.
Взяв сокиру і зубило
Став тесати камінь.

Та життя не зупинялось,
Притупилася рана.
Ростиславу посміхалась
Кам'яна Зоряна.

21.09.2010

Заграли хвилі на воді

Об берег б'ють холодні хвилі,
Далеко плеснуло весло,
Верба, нагнувшись, віти миє,
Скрізь тишина, дріма село...

Враз тишу скрипка розбудила,
Мелодія летіла в даль:
То піднімалась, мов на крилах,
То виливав журбу скрипаль.

Загелготів сердито лебідь,
Крилом ударив і злетів.
Зірки згасали ясні в небі,
Заграли хвилі на воді.

Усе, мов в воду, заховалось.
В гаю десь тьохнув соловей...
Знов сонце променем всміхалось –
Зі сну збудивсь новий вже день.

29.07.2010

Вперше

Мені було шістнадцять літ,
А ти – ледь-ледь від мене старший,
Зривали ми калини цвіт –
Тоді я покохала вперше.

Туман уже на землю впав
І перші сутінки підкralись.
Нам соловейко щебетав,
Коли з тобою ми гуляли.

Я вперше чула солов'я,
І вперше зорі рахувала,
І на Купала вперше я,
Удвох схід сонця зустрічала.

14.07.2010

Кохай мене

Якщо кохаєш, сонце ясно світить,
В вечірній час співають солов'ї,
Серед зими цвітуть рожеві квіти,
А за вікном – калинові гаї.

Тебе я знов зустріла
Уже на схилі літ,
Так доля захотіла –
Ти загубив мій слід.

Де верби похилились,
Нам соловей співав.
Кохай мене, мій милий,
Так, як колись кохав.

Не раз ти в снах приходив,
Жив в спогадах моїх.
Мене ти не знаходив
Серед доріг своїх.

Вселилась в мене туга,
У грудях аж пекло,
Ти був коханим й другом –
Та все було давно.

Нас знов з'єднала доля.
До мене посміхнись,
Хоч сиві ми обое,
Вернім все, як колись.

01.09.2010

Для тебе

Пишу для тебе ці рядки
І раз у раз зітхаю,
Відтоді вже пройшли роки –
А я тебе кохаю.

Усі вже сплять давним-давно,
Ніч темна всіх прикрила.
Дощ тихо стукає в вікно –
Заснути я не в силах.

Серед усіх єдина ти,
Яку я міг обрати.
О Господи, ти їх прости –
Не дали мама взяти.

В колег усіх моїх жінки
І з дітьми вже гуляють,
А я пишу оці рядки
І раз у раз зітхаю.

Кохана, в тебе теж сім'я.
Мабуть, забула швидко.
Тебе не зміг забути я.
...Дощ стукає у шибку.

Січень 2010 р.

Все так не буде

Була в житті щаслива мить,
Що щастям наповняла груди
Боялась я його згубить,
Щоб не наврочили нам люди.

Буяла весняна краса,
І солов'ї в гаю співали,
Нам прихилялись небеса,
І зорі щастя віщували.

Хотілося кричати всім,
Що я кохана і кохаю
І запросити друзів в дім,
Налити келихи до краю.

Чомусь в житті минає все.
Колись приходить мить остання,
Та вічні день і ніч лише,
І вічні зустрічі – прощання.

Лилося і пилося вино,
І нам завидували люди.
Усе минулось, все пройшло...
А жид сказав: все так не буде.

21.11.2010

Черемховий запах

Травневий день стояв, як літній.
Черемхи запах скрізь витав,
Моя кохана рвала квіти,
А я гілки їй пригинав.

Вона була така прекрасна:
Коса спадала на плече,
А очі, наче зорі, ясні –
Її кохав я над усе.

Я бачив в снах її щоночі,
Уста невинні цілував,
Стан обіймав її дівочий,
Слова найкращі промовляв.

Не раз до ранку ми гуляли,
Нам соловейко щебетав,
А зорі щастя віщували,
Про зраду з нас ніхто не знов.

Та раптом все чомусь змінилось –
Я втратив дівчину свою.
Нам повінчатись не судилось –
Я ж, як колись, її люблю.

Раз випадково ми зустрілись –
Сама мені назустріч йшла, –
А серце як колись забилось:
Вона ще крашою була.

30.09.2011

Знов квітками весна бує

Я, любий, згадую тебе,
Проведені з тобою ночі,
Та час минає день за днем,
Тебе знов бачити я хочу.

Побачити б тебе здаля,
Щоб серце, як колись, забилось.
Тебе кохала щиро я –
Твоєю бути не судилося.

Минула осінь і зима,
Знов квітами весна бує,
Та тільки я тепер одна
Безсонні ночі проводжаю.

В цю мить, напевно, ти не спиш,
Але мене вже не чекаєш:
Один біля вікна сидиш
І сигаретний дим ковтаєш.

Давно вже сонечко зайшло –
Світанком небо запалилось.
Кохання наше не пройшло –
Воно десь просто загубилось.

22.06.2011

Зоря вечорова

Щодня мене будить зоря вечорова,
В вікно заглядає промінням своїм.
Шумить в далині буйним листям діброва –
Неспокій вселився у серці моїм.

Зоря не осушить непрохані слізози,
Що з болю у грудях на віях тремтять,
Неначе роса на траві при дорозі,
Мов крик журавлів, що у вирій летять.

I боляче, й сумно, та мусить так бути:
Усе, що минуло, свій слід залиша,
Та спокій ніколи мені не вернути –
Холодними росами плаче душа.

У вікна знов світить зоря вечорова,
Ятритися у грудях одна з усіх ран.
Немов гостре лезо дзвенить твоє слово:
«Я болю ніколи тобі не завдам».

25.08.2010

Присмак досади

Чи любиш, чи не любиш, все одно!
Навіщо серце зболене ти раниш?
Ковтну образу, як полин-вино,
В душі не буревій – в душі цунамі.

З ромашки я зриваю пелюстки,
Кидаю у невіданий їх простір.
Досади присмак на губах терпкий –
Ти душу розтоптав мою так просто.

Кому я розкажу свої жалі?
З ким поділюсь своїм душевним болем?
Посеред літа холодно мені:
Вже не зігріеш ти мене любов’ю.

01.11.2010

Суджена мені

Я завжди на дівчат дививсь:
Котра з них доленька моя,
А, може, я вже забаривсь,
І без дружини буду я.

Юрбою шастають дівчата –
Всі чорнобриві і стрункі.
Котру з них маю вибирати,
Як підійти до них мені?

Колись іду по тротуару –
Назустріч дівчина іде,
Така вродлива, така гарна,
І щось запитує мене.

І очі стали враз «на мірі»
Немов когось я налякав,
І сам собі вже не повірив:
Мабуть, у неї закохавсь.

Здавалось, десь її вже бачив,
А може, снилася мені,
Якась родина дальня наче,
Тож, певно, суджена мені.

Весь день удвох ми прогуляли.
За гори сонечко зайшло.
Батьки вже потім домовлялись,
А там! – Весілля відгуло!

08.08.2011

I збулася мрія

У світ вийшла збірка п'ята –
Творчий, чималий, доробок.
І для нас зробили свято
В Трускавці перед народом.

Я скажу вам більше, любі:
Все пройшло, неначе в казці,
Відчинились двері в клубі
В Кришталевому палаці.

І зібрались в залі тому
Люди із усього міста,
Наче з Києва відомі
Прибули сюди артисти.

Засвітилось все довкола
Різнобарвними вогнями,
І взяла ведуча слово,
Вправно повела програму.

Я була, немов в тумані,
Серце з радості щеміло.
Тут з акордами баяна
Пісня авторська дзвеніла.

Вірші школярі читали,
Знов і знов пісні дзвеніли,
Друзі квіти дарували,
Принесли лілеї білі.

І лились гучні промови,
Люди нас усі вітали,
Побажання в день святковий
Найщиріші промовляли.

Це не сон був, не приснилось –
Був наш справжній творчий вечір,
Струменіла з залу щирість
Від людських сердець гарячих.

І збулася мрія давня:
Вечір вдався наш святковий,
Панувала в залі аура
Щирості, добра, любові.

02.05.2010

Творчий дует

Як течію ріки не зміниш,
Так творчість нашу не розділиш.

Пливуть по небу хмари,
Ховаються зірки,
Були ми творча пара,
Проходили роки.

Колеги ми, не більше,
Господь талант нам дав:
І я писала вірші,
Ти музику складав.

Ми з музою дружили
В дуєті – ти і я,
Свої пісні творили
Найкращі для краян.

Спинити час не можна,
Життя іде вперед.
І хтось згадає, може,
Про творчий наш дуєт.

02.07.2010

Лети, наша пісне,
За гори, діси,
За ріки широкі,
Тиubansі топрі.
В дзвені царі
Рігнє слово писи.
Музи, де гаряча
Восенихранка зоря.

У Новому році веселого Різдва

Муз. Л. Ціцінської

1. Вось -ми-кут-на зірка ся - е, сипле промінь золо-

тий. Сі- ю, сі- ю посі-ва-ю в новорічний день свя-

8 Приспів:

тий. Знов столи обрусом бі-лим за-сте-ля-єм,

ся-дем до ве - че - рі у свят-ко-вий час.

Зір-ка Ви-фле-ем-ська нас bla-go-сло - вля - е,

і Різ-дво Христове хай єднає нас. хай єднає нас.

2. Хай пшениця й жито родить,

Щастя в кожний дім зайде.

Веселімся, люди добрі:

Рік Новий до нас гряде.

3. Через сніг і заметілі

Долинають нам слова:

З Новим роком, Україно!

І веселого Різдва!

Героям України

Муз. Є. Конів

Помірно

1.

2. І кладуть на могилу волошки,
Що зірвали на полі, в житах,
І, як сонечко, круглі ромашки,
Що росли на зелених лугах.

3. Ще в пучечках червону калину
На могилу до вас принесли.
Щиро дякуєм за Україну,
Що для нас ви її зберегли.

12.03.2011

Величальна народному дому

Муз. Є. Конів

1. Ли-не піс-ня на рід-ній на мо - ві, і на

сер-ці так легко усім, як збе - ремось в народному

до - мі у-сім ро-дом ве-ли-ким сво-їм.

Приспів:

В цьо-му до-мі для нас рід-ні сті-ни, тут наш три-зуб і

наш рід-ний стяг. Вільне сло-во хай піс-не-ю ли-не,

Тру - ска - вець наш ве - де до зви-тяг.

2. Тут горить той вогонь невгласний,
Що його Прометей запалив,
Заповітом Шевченковим лине
Дух незламний, що нас окрилив.

3. З нами завжди Франко тут, і Леся,
І Бандера, Шухевич у нас,
Білозорова пісня тут ллеться,
Український тут дух серед нас.

Народе мій

Муз. Є. Конів

Маршово

1. На-ро-де мій, об'-єд-нуй-ся у ла-ви, і-ди впе-

ред до пра-ді-дів мети, і гор-до пронеси наш стяг дер-

жа-ви, і сам у со-бі мудрість розбуди. 3. Ти проНЕ-

си цей стяг над го-ло - во - ю, хай нам по-

заздрять наші вороги! Ти тільки так здобудеш неньку

-во-лю, Дніпровські об'єднаєш бере - ги. Ти тільки

2. Ти встань з колін,
І підіймись на ноги,
І прожени з землі своєї ката –
Відчуєш смак тоді своєї перемоги,
На що тебе благословила мати.

17.06.2006

Стяг Бандери

Муз. Є. Конів

Величаво

1. Стяг Бан-де-ри віль-но ни-ні під - ня - ли над
кра-єм, в са - мо-стій-ній У - кра - ї - ні
дух ю - го ви - та - е.

2. Він, Великий Українець,
У новітній ері
Крізь століття став в граніті.
Наш уклін Бандері.
3. Ой Степане, ти наш батьку,
Підкажи нам нині,
Як нам ворога прогнати
З неньки України?
4. Якщо треба, ми повстанем
І візьмемо зброю.
Стяг свободи твій, Степане,
Кличе нас до бою.
5. Український наш народе,
Стяг Бандери має
І від заходу до сходу
Нас усіх єднає!

Лютій 2009 р.

Я пишаюсь

Муз. Є. Конів

Помірно

The musical score consists of five staves of music in common time (indicated by '3') and treble clef. The key signature is one flat. The first staff begins with a dotted half note followed by eighth notes. The second staff starts with a dotted half note, followed by eighth notes and a sixteenth-note休止符. The third staff begins with a dotted half note, followed by eighth notes and a sixteenth-note休止符. The fourth staff begins with a dotted half note, followed by eighth notes and a sixteenth-note休止符. The fifth staff begins with a dotted half note, followed by eighth notes and a sixteenth-note休止符.

1. У рід - ній бать - ків - ській світ - ли - ці
сім' - ю ве - ли - ку па - м'я - та - ю -
те - пер ме - ні вже тіль - ки снить -
ся, у спо - га - ди я по - ри - на - ю.

2. Ще ю - на під а - решт по - па - ла,
і смерть ко - ха - но - го в Кар - па - тах, а
там - тюр - ма, лі - со - по - ва - ли,
на чу - жи - ні ро - ди - ни втра - та.

Політв'язневі Оксані Різняк

1. У рідній батьківській світлиці
Сім'ю велику пам'ятаю –
Тепер мені вже тільки сниться,
У спогади я поринаю.
2. Ще юна під арешт попала,
І смерть коханого в Карпатах,
А там – тюрма, лісоповали,
На чужині родини втрата.
3. Враз втішна линула новина:
Ми здобули – все відбулося,
Вже вільна стала Україна,
А стільки крові пролилося!
4. Я приходжу в рідне обійстя,
Дивлюсь на сад, де була хата:
Мій брат Роман – моя кровинка –
У камені, немов на чатах.
5. Роман вернувся в Україну,
Стойть в саду, де рвав черешні.
Свою кровиночку єдину
Зстріла з каменю нарешті.
6. Мій брат упав в бою неріvnім,
Роман не здався в руки ката:
Він крикнув: «Слава Україні!»
І підірвався на гранаті.
7. І гордо напис я читаю:
«Героям України слава».
Я не шкодую – я пишаюсь,
Що я не осторонь стояла.

24.03.2011

Чому нас доля розвела?

Муз. Є. Конів

Помірно

1. Поділась де твоя краса: ті карі очі, чорні брови,

та, аж до пояса, ко-са і пишні губи малинові?

2. Чо-му нас до-ля роз-ве-ла,   до те- бе

всі мос-ти спа-ли-ла?   Ска-жи ме-ні, як ти жи-

ла?   Без ме-не чи бу - ла щас-ли-ва?

3. Хто цілував тебе, скажи?
Хто обіймав твій стан дівочий?
Я за тобою так тужив
І коротав безсонні ночі.

4. Вже відтоді пройшли роки.
Життя, як книгу, я гортаю.
З тобою ми давно батьки –
Я ж, як колись, тебе кохаю.

30.05.2010

Там калина цвіла

Муз. Є. Конів

Помірно

1. Там ку-лі сви-сті-ли і рва-лись гра-на - ти,
і по-лум'-ям вкри- ло-ся рід-не се - ло.

Па - лала вог - nem мо-я батьківська ха -

та, на щастя, ні - ко - го вже там не бу - ло.

Па-ла-ла вогнем мо-я батьківська ха -

та, на щастя, ні-ко - го вже там не бу - ло.

2. Не - ла-

2. Нерівний йшов бій, ми тоді відступали,
Несли на руках з поля бою мерців.
Вогню язики рідні стіни лизали,
Застигла солона сльоза на лиці.
3. Штиками для друзів могилу копали,
Холодна земля їм на груди лягла.
Три вистріли в небо нараз пролунали.
Як пам'ять про них, там калина цвіла.

Про рідне село

Муз. Є. Конів

Помірно

1. За се - лом річ-ка змій-ко - ю в'єт - ся,
об-ми - ва - е кві - ту - чу до - ли - ну,
тут се-ло, кот - ре Ба - би - чі зветь - ся -
то ма-лень-ка мо - я батьків - щи - на. 2. Мо - є
рід-не се - ло, рід-ний батьківський край,
не - по - вторна кра-са між лі - са-ми, мов рай!
Де б в жит- ті не був ти, повер-тай-ся сю - ди.
В сер-ці рід -не се - ло збе - ре-жи назавж - ди.

1. За селом річка змійкою в'ється,
Обмишає квітучу долину,
Тут село, котре Бабичі зветься –
To маленька моя батьківщина.
2. Моє рідне село, рідний батьківський край,
Неповторна краса між лісами, мов рай!
Де б в житті не був ти, повертайся сюди.
В серці рідне село збережи назавжди.
3. Тут полів чорноземих простори,
Де на сонці зерно колоситься,
Де від вітру, як хвилі на морі,
Колихається стигла пшениця.
4. I легенди наш край оповили
Про незламних моїх односельців,
Які рідне село боронили
Від навали орди чужоземців.
5. Ми народ, який любить свободу,
Українське у нас серце б'ється.
Ми нескорені з роду до роду
У селі, котре Бабичі зветься.

21.11.2010

Пам'ятай, тебе буду чекати

Муз. Є. Конів

Помірно

1. Я дивлюсь у замріяні очі, де сковалося небо бла-
китне, а уста, як молитву ше - по-чутъ: Що не
можу тебе я за- бути. Пам'я - тай, тебе буду чека-
ти! Як за об - рій сховася сон - це, там, де
маль -ви цвітуть біля ха - ти, ти прийди і по-
стукай в віконце. Пам'я- ди- і постукай в віконце.

2. Ти далеко від мене, коханий,
Лише в снах зустрічаємось знову.
Я пригадую день той останній,
Неземна моя, щира любове.

3. Ти до мене прилинь буйним вітром,
Поцілунком до уст доторкнися.
Я твій запах вдихну із повітрям,
І в обіймах мене заколишеш.

17.09.2006

Я нікому тебе не віддам

Муз. Є. Конів

1. Що бу - ли ми у-двох, ти не раз мені сни-лась.

Я ці-лу - ю те - бе - то не сон, то не сон!

Скільки років пройшло-ти зовсім не змінилась. Нині

наші серця б'ються знов в унісон.

3. І ти ніжна така, наче

квіт-ка лі-ле - і, що колись у са-ду ї-ї виростив

сам. Ти те - пер назавжди будеш тільки мо-є-ю,

я ні- ко-му, ні - ко - му те- бе не від - дам.

2. Наче ангел з небес, ти була недоступна,
Мов високо-високо вечірня зоря.
На тобі, як колись, з шовку ніжного сукня,
І шепочу я знов: ти моя, ти моя.

Я не сказала тобі: ні!

Муз. Є. Конів

1. Ти со - тво-рив для ме - не каз - ку

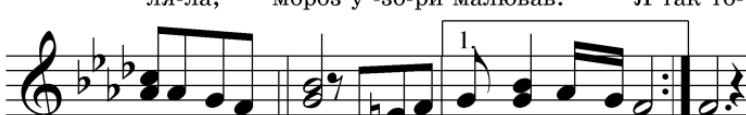
в січневі ці морозні дні. І я від-чу-ла твою лас-

ку, я не сказала тобі: ні! 4. А за вікном зима гу-

ля-ла, мороз у -зо-ри малював. Я так то-

ді тебе ко-ха-ла, а ти ме-ні «люблю» шептав.

2. І я тоді була твоєю,
І зорі падали з небес,
А ти був мрією моєю
Серед усіх земних чудес.

3. Ти цілавав кохані очі,
Уста зволожені мої,
Ти тіло обіймав дівоче,
Ми на весь світ були одні.

25.01.2011

Запізніла любов

Муз. О. Сердюк

Стримано

1. Дав - но вже скроні па-мо-розь по-кри-ла, пли-
вуть о - сін - ні хма - ри за вік - ном. Лю-
бов прийшла до ме - не за-пі-зні - ла, як
в юності, щемить у серці знов.

8

Припів:

На сні-гу го-ро-

бина - то лю-бо-ві жа-рина, що прий-ша-ла з си-ви-
но-ю восени, як вес-но-ю. 2. Цві- но-ю.

2. Цвітуть в городі пізні хризантеми,
Вкриває іній ніжні пелюстки –
Весна бує на душі у мене,
Дарують квіти аромат п'янкий.

3. За лісом льодом вкрилася долина,
Летять пушинки білі за вікном.
А на снігу – червона горобина,
Як запізніла неземна любов.

16.03.2006

Та нехай роки минають

Сл. О. Суслова
Муз. Є. Конів

Помірно

The musical score consists of six staves of music in 3/4 time with a key signature of one sharp. The first staff starts with a treble clef and a sharp sign. The second staff begins with a bass clef. The third staff starts with a treble clef. The fourth staff begins with a bass clef. The fifth staff starts with a treble clef. The sixth staff begins with a bass clef. The lyrics are written below the notes, corresponding to the musical phrases. The first section ends with a repeat sign and a double bar line. The second section begins with a bass clef and a sharp sign. The third section begins with a treble clef and a sharp sign. The fourth section begins with a bass clef and a sharp sign. The fifth section begins with a treble clef and a sharp sign. The sixth section begins with a bass clef and a sharp sign.

1. Жовте ли- стя о-па - да - е, ти-xo
сте - лить-ся ту - ман. Все на сві-ті про-ми-
Приспів:
на- е, як за о-сін-ню зи - ма. Та не-
хай ро - ки ми - на-ють і по - за - ду
вже вес - на, ми з то - бо - ю за - спі -
ва - єм, ви-п'єм ке - ли - ха ви - на.
2. Та не- ке - ли - ха ви - на

1. Жовте листя опадає,
Тихо стелиться туман.
Все на світі проминає,
Як за осінню зима.

Приспів:

Та нехай роки минають
І позаду вже весна,
Ми з тобою заспіваєм,
Вип’єм келиха вина.

2. Стало тяжко в світі жити,
Нема радості й тепла.
Без води зів’януть квіти,
А кохання – без тепла.
3. Відлітають наші роки,
Як до вирію пташки.
В нас вже скроні посивіли,
Твої діти – вже батьки.
4. Просим тебе, любий тату,
Не хворій! Для нас кріпись.
В тебе четверо онуків
Ти прправнуків діждись.

15.04.2010

Білі лілеї

Муз. *O. I. Чава*

The musical score consists of three staves of music in G clef, 2/4 time, and A major (indicated by a key signature of one sharp). The first two staves contain lyrics in Ukrainian. The third staff is a repeating melodic line labeled 'Приспів:' (Chorus).

1. Вже зно-ву за-цві-ли лі - ле - ї - ті
кві-ти ю-но-сті мо - є - ї. Ко-лісъ давно ти се-ред
лі-та по - да-ру-вав ме-ні ці кві-ти. Лі-
ле - ї а-ро-мат п'ян-кій у юні поверта ро-ки, у
рідну хату, у село, що так покинула давно. А-
ле мені забути годі ці квіти в маминім городі.

2. Ти білі дарував лілеї,
Торкнувсь струни душі моєї,
І ми з тобою полюбились,
Та разом бути не судилося.

3. Лілеї білі розквітають,
Я з ними ніби розмовляю:
Ділю і радість, і страждання
І щире згадую кохання.

06.05.2007

Даруй мені квіти

Муз. [O. I. Чава]

Весело

1. Да - руй ме - ні кві-ти, що вліт-ку роз-
квітли: в них со-нячний промінь із літнім теплом, во-
ни, мов сло-ва тво - і, ніжні, при - віт-ні, як
пер - ше при-знан-ня про вір-ну лю - бов.

2. Даруй мені квіти найкращі, коханий,
Що росами вмили свої пелюстки,
Що сонце у небі зустріли так рано,
На їх ніжних вітах співали пташки.
3. Даруй мені квіти, що звуться лілеї,
Даруй з ними краплю свого тепла,
Верни той чар ніжний любові моєї,
Цю світлу жаринку, що не зберегла.

16.09.2004

Журавлина «кру»

Муз. Є. Конів

The musical score consists of three staves of music. The first two staves begin with a treble clef, and the third staff begins with a bass clef. The lyrics are written below the notes. The first staff ends with a fermata over the eighth note. The second staff ends with a fermata over the eighth note. The third staff ends with a fermata over the eighth note.

1. Летять, курличутъ в не-бі журав - лі, про-
ща- ю-чись і з лі - теч- ком, і з на - ми, до-
ла - ють шлях важкий в чу- жі кра - ї по-
над лі - си, пустелі, над морями. до- над морями.

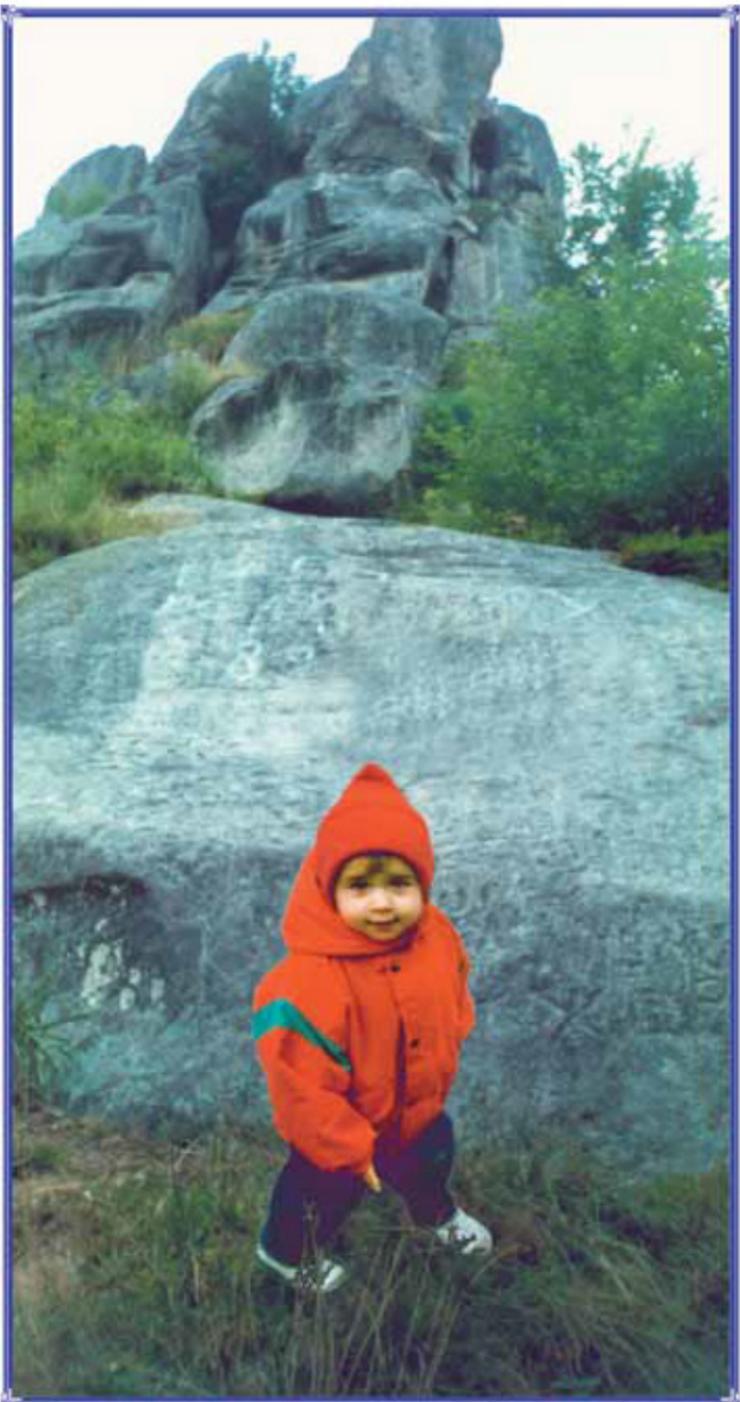
2. І, може, з них не кожний долетить,
Коли зів'януть крилечка в дорозі.
У кожного із них душа болить,
І б'ється в птаха серденько в тривозі.
3. Так хочеться всім повернутись знов
У рідний край та до свого дому,
І дарувати діточкам любов,
Кружляти з ними в небі голубому.
4. І виливають тугу і журбу
За рідним краєм, де родинні гнізда.
Лунає сумно журавлине «кру»
В вечірнім небі восени так пізно.

05.11.2010

В горах, где Родникова,
Де Доббуша сказы.
Мамы мамы-горянка
зима спавшася.
Но зибуну красоту,
Мы Синя було звани.
Дороги серенги
Скучна у Карпатах.

Чудо-вода

(Нафтуся)

Листя скинули пишні каштани,
Відкурликали вже журавлі,
І затихли пісні над майданом,
Де вода джерелом б'є з землі.

Це не просто вода – це «Нафтуся»,
Лікувальна вода від хворіб.
Я до Господа широко молюся,
Щоби нам джерело те зберіг.

Щоби можна було подивитись
На сотворену Богом красу,
І устами водиці напитись –
Натще пийте цілющу росу.

Щоб почути церков передзвони,
Коли вранці відчиниш вікно.
Перехрещуся ревно, з поклоном,
Як прародичі наші давно.

Враз зустрінеш знайомі тут лиця,
Спогад ніжний, аж серце щемить,
Де цілюща «Нафтуся» – водиця,
Джерело, що з глибин струменить.

Люди їдуть сюди з всього світу,
Щоб напитися чудо-води.
Їх усі зустрічають привітно –
В Трускавці гостям раді завжди.

17.11.2009

Про книгу

Книга – вірний друг тобі
І у радості, в біді,
Про те усе, чого не знаєш,
Ти у книги запитаєш.

Книгу в руки лиш візьмеш –
Зразу відповідь знайдеш.
А почнеш її читати,
То ще більше будеш знати.

Погортаєш сторінки –
Там історія й казки,
Про вкраїнських усусусів
І повстанців ще без вусів.

Про дівчат, і парубків,
Й запорізьких козаків,
Про події героїчні,
Про кохання щире, вічне,

Де немає кривди, зради.
Там знайдеш собі пораду.
У бібліотеку йди,
Друга-книгу віднайди.

Тільки тут ви, як годиться,
Все знайдете на полицях.
Книга – вірний друг тобі
І у радості, й в журбі.

28.05.2010

Насущний хліб

Лежить хлібина на столі
І пахне теплим літом,
І мов ввижаються мені
Поля зі стиглим житом.

Прикласти стільки треба сил,
Щоби спекти хлібину!
Ідуть від хати батько й син
Переорати ниву.

Добірне виберуть зерно
І поле засівають,
Щоби зійшло воно й росло,
Дощі вже поливають.

Лиш серед літа на полях
Заколоситься жито –
У жовтому пилку земля
Неначе оповита.

Дозріє – викосять, як слід,
І поскладають в копи,
І перевезуть все на тік,
Й в стодолі помолотять.

Тоді в мішках повезуть в млин,
Аби муку змолоти.
Дали до господині в дім –
Взялась та до роботи.

Не спить вона всю майже ніч,
Бо тісто розчиняє,
Напалює дровами піч,
Хлібини виробляє.

Усі хлібини – як одна,
Кладе їх на лопату,
І перехрестить їх вона,
В піч ставить випікати.

І тут поллється аромат,
Що аж ковтаєш слину!
Немов багато літ назад,
Як ми були малими.

Ось і хлібина на столі.
Здається, все так просто!
В свята найбільші й будні дні
Людей ми нею гостим.

Коли жебрак у дім прийде –
Окраєць дай від себе.
І він уже не пропаде
Й помолиться за тебе.

Навчає так онука дід:
Зі столу не змітаймо,
Ми бережім насущний хліб,
Всі крихти пташкам даймо.

Хліб, кажуть, всьому голова,
Бо він усіх годує.
Коли далеко ще жнива,
То й горобець бідує.

16.11.2010

Про хліб

Колись, як я була в бабусі,
Ще на канікулах, в селі,
А там на білому обрусі
Лежав хліб свіжий на столі.

Розлився запах по хатині
І хліба житнього, й борщу...
Той запах чую я донині,
Як в дім бабусин приїжджу.

До столу скликали родину.
Перехрестився першим дід,
Поцілувавши він хлібину
Благословив всіх на обід.

Не дай Бог впала десь скоринка –
То делікатно підняли,
До уст приклали на хвилинку,
Тоді на стіл передали.

З нас кожен знов: хліб – найсвятіший,
І крихта впасті не могла,
У домі він найголовніший:
Хліб на столі – біди нема.

17.11.2010

Житні колоски

Пройшла косарка через поле,
Пом'яла житні колоски.
У серці відгукнулось болем:
Згадались ті страшні роки.

...Лежить на лаві мертвий батько,
Схилилась матінка над ним,
А на руках ще немовлятко:
«Скажи, їх годувати чим?»

Стоять, мов скам'янілі, діти.
Всі троє ще такі малі,
Що сталось, їм не зрозуміти,
Голодні, голі, ще живі.

Ті діти наче пташенята,
В очах вселився переляк.
Вони не знають, що їх тата
Не повернути вже ніяк.

Над селами, неначе хмара,
Витала скрізь голодна смерть.
За що небесна впала кара,
Відомо стало лиш тепер.

Яку ціну велику мали
З землі підняті колоски:
Тюрми на десять літ давали
В жорстокі сталінські роки.

Та пам'ять б'є тепер у дзвони:
Себе, народе, захисти,
Тоді померло нас мільйони,
Нас знищити не допусти.

05.05.2010

Смерч

В клубок збивались в небі хмари,
Вже сонце на спочинок йшло,
За лісом паслися отари,
Причин для страху не було.

Нараз все стадо заревіло,
Додому рвалось з усіх сил,
Та пастухи не зрозуміли,
Ніхто й одну не відпустив.

Худоба, наче дич, ричала,
А потім вмить усі лягли.
До нас біда не йшла, а мчала!
Збагнути люди не змогли.

Далеко ще було до ночі,
А грім раз по раз гуркотів.
Між хмарами з'явились очі,
Дивились хмуро з-попід брів.

Що віщувало те видіння?
Про що нас хтось попереджав?
Нове чекало нас терпіння,
Про лиху ще ніхто не знав.

Зі страхом всі дивились вгору,
Але пояснень не було.
І раптом небо стало чорне,
Щось клекотало і гуло,

Враз темінь світ весь оповила,
Дощ так шумів, мов водопад,
З полів все чорна хвиля змила,
А у садах збивав все град.

А хмара все не відступала.
Прийшов, здавалось, судний час:
Від грому аж земля здригалась,
Вогні кресало раз у раз.

Скрізь буревій ламав дерева,
В лісах з корінням виридав,
І руйнував будинки в селях,
З будівель дах за мить зривав.

Тривало все це хвилин кілька.
Когось з людей спіткала смерть.
А наробило шкоди стільки!
До нас прийшов, як кара, смерч.

Весняний перший дощ

Прийшла весна в мої Карпати,
У лісі задзвенів струмок,
Зазеленіло біля хати,
Туман молочний вкрив садок.

І розбудились зі сну бджоли,
В шпаківнях цвіркали шпаки,
Літали бузьки в небі колом,
Ліпили гнізда ластівки.

Весна буяла буйним цвітом,
Летіли пелюстки, мов сніг,
І землю, сонцем обігріту,
Встеляли килимом до ніг.

Тут насувалась хмара. Швидко
Загуркотіло в небі щось.
Краплини стукали по шибках –
Пішов весняний перший дощ.

... Колись було вже: спати ляжу –
Дощ розганя дитячі сни.
Погладять мама й тихо скажуть:
«Послухай дощик і засни..»

10.03.2009

Жебрак

Сидить собі на вулиці жебрак,
Там, де дорога повертає вліво.
Одягнутий в лахміття, абияк
Щоби хоч чимсь старече вкрити тіло.

Несміло руку тягне до людей
І ніби очі з сорому ховає,
Коли прохожий біля нього йде,
Завжди копійку бідному кидає.

Хтось кине гривню, хтось п'ятак –
І в нього очі наповнюють сльози.
Чи плаче з радості отої жебрак?
Чи жаль стискає в нього серце? Може...

Не розмовляв ніхто ніколи з ним.
Що сталося? Чого він жебракує?
І звідкіля, якого роду він,
Чи є у нього дім, і де ночує?

Та диво сталося одного дня:
Дощ моросив, було прохожих мало,
Його шукала вже давно рідня –
Колись людина у селі пропала.

Уже пройшло відтоді кілька літ,
Відколи він пішов чомусь від хати.
Був знищений і виглядав як дід,
Що годі вже було його впізнати.

І пригортали батька до грудей:
«Ти допоміг його знайти нам, Боже!»
Котились сльози з радості в дітей.
І разом з ними плакали прохожі.

24.06.2010

Притча про бузька

Коли ще світ не знов про королів,
Як у раю жила тоді людина,
Тоді Господь ходив ще по землі
І всі були немов одна родина.

Жили усі так, як Господь велів,
Виконували всі закони Божі,
Бо люди ще боялися гріхів.
Але людина без гріха не може.

Було багато змій, і вужів,
І різних ящірок, і жаб в долинах.
Якось Господь їх всіх в мішок зложив
І дав, щоб в дебрі віднесла людина,

Сказав: «Лише в мішок не заглядай!»
І чоловік, щоб волі покоритись,
Поніс мішок. Прийшов терпінню край –
Вмить розв'язав: скортіло подивитись.

Тут вилізло усе з мішка нараз –
Не справитись було йому самому.
Господній він не виконав наказ,
Та й повернувсь, наляканий, додому.

І бузьком Бог зробив його за гріх.
Жаб мусить все життя тепер збирати,
Лише, як позбирає він усіх,
Тоді людиною знов зможе stati.

14.10.2010

Легенда про село Спас

На схилі гір на Прикарпатті
Краса вершин чарує нас:
В садах село, білењькі хати,
Село, що має називу Спас.

Тут змійкою дорога в'ється,
Відчутний леді машини гул,
Із уст розмова тихо ллється,
Легенду нам снує гуцул.

Колись – ще королева Бонна
Тут полювала в давнину –
Летіло в даль відлуння дзвонів,
Гірську будило тишину.

З'явилися поселенці перші,
І виросло село в лісах.
Тут піднялися церковні вежі
З благословення в небесах.

Це не сподобалось злим духам,
То знищити схотіли храм.
А старший чорт усе підслухав,
Задумав все зробити сам.

Знайшов в горах великий камінь,
Йому якраз він підійшов,
Вночі поніс його стежками,
А під селом вже ледве йшов.

Ніч темна гори обіймала.
Чорт відпочити сів в той час.
Година третя наступала –
Враз півень заспівав. І спас.

08.10.2010

I таке буває

Не раз комусь добра
Ми зичим,
Та враз – біду
Собі накличем.

Господар жив в одному домі,
Враз кінь у нього захворів:
Лежав три дні вже на соломі,
Не пив нічого, і не їв.

Покликав лікаря своєго:
Якусь пораду лікар дастъ.
Хоч, може, м'ясо буде з нього,
Як м'ясникам його продам.

«Ти бачиш, що твій кінь не тішить», –
Порадив лікар і пішов.
Свиня побігла, чим скоріше
«Послухай, конику, агов!

Я чула все, що ті казали,
Як хочеш жити, то вставай,
Бо різника вже заказали –
Прийшов життю твоєму край.

Послухав кінь і встав так файнно,
Немов нічого не болить.
А тут різник зайшов до стайні,
Все вирішив в єдину мить.

Він глянув на свиню так ласо.
«Та ж кінь здоровий, хай живе!
Заріжемо свиню на м'ясо,
Коли прийшли з ножем уже».

28.02.2011

Як там зуб?

— Я, мамо, геть без сили стала,
Мені потрібна допомога,
Бо цілу нічку я не спала
Зуб так болів, аж донезмоги.

— Ти ж в мене донечка єдина!
Той зуб — та будь же він неладний!
Терпіти біль ти не повинна,
До лікаря йди невідкладно.

Іди мерщій і не барися,
То, може, чимось він поможе.
Ледь підмалюйся, приберися,
На те він лікар вчився всьо же.

Та не кривися ти від болю,
Як він захоче зуба рвати.
Май на увазі, люба доню,
Бо лікар той ще не жонатий.

А ми тут вдвох, без чоловіка —
Наш батько вже давно забрався.
Якби тебе сподобав лікар,
То зять такий нам би придався.

Зайшла донька до кабінету,
Та й посміхнулась на всі зуби,
Сказала лікарю відверто:
— Зуб лікувати ми не будем,

Бо їх у мене ще багато,
Я без одного обійдуся.
Мене до вас послала мати,
То, може, я вам приглянуся.

Той поорудував кліщами —
Зуб дзенькнув в судачок: — Радійте! —
Сказав, всміхнувшись, лікар. — Чao!
Здорові будьте й не хворіте.

Прийшла дочка й не розмовляє.
— І як там зуб? — питає мати.
А та їй буркнула: — Не знаю,
То треба в лікаря спитати.

I знову осінь

Листя у садах жовтіє,
Дощик посіває,
Вітерець холодний віє,
Яблука стрясає.

Мандрує осінь по землі,
Горіхи обтрясає,
Складає в кошики свої,
У засіки ховає.

Неначе порухом руки,
Скрізь вишила узори,
Мов кольорові рушники
Накинула на гори.

В рясне намисто одягла
Червоную калину,
Густі тумани навела
За місто, на долину.

I сипле золото своє
Скрізь: по садах й дубровах,
Озимину в садах полле
I висушить отави.

А потім все оголить вщент,
Усі кущі й дерева
Та наповнятиме дощем
I ріки, і озера.

02.09.2010

Коли були ще вожаки

(Легенда)

Було це в кам'яному віці,
Коли були ще вожаки:
Легенда народилась в світі
Й дійшла до нас через віки.

Було народу вже чимало,
Найстарші керували всім.
Комусь таке на думку спало,
Щоб гопини* робити їм.

Щоби старі не керували
І щоби їх не годувати,
Тож вожаки так порішали,
Щоби батьків своїх вбивати.

Й підтримали страшну ідею.
Десятки літ, а чи віків
Не було вже у цьому краю
Стареньких матерів й батьків.

Так сталося в одній родині,
Що батька дуже син любив.
Переступив закон той дивний –
Свого старенького не вбив.

Як кару, Бог їм дав посуху,
Морив роками голод їх.
Своого батька син послухав –
Порадою той допоміг:

– Мене уважно слухай й нині
Залізь на дах й сніпки** здирай,
Та й витрясай з них по зернині
І тим терміттям засівай.

---

* Гопини – це знищення людей старого віку через забиття. – Авт.

** Сніпки – солом'яне покриття дахів будівлі. – Авт.

І сталося на весь край диво:
Уже так пізно, восени,
Озиминою вкрилась нива –
Засохлі зернята зійшли.

І син відкрив родинну тайну:
Що батька свого не вбивав,
Що схованку зробив у стайні,
Від всіх ховавшись, годував.

Як відігнали смерть голодну
Зерном з сніпків і з терміттям,
То відмінили ту угоду,
Старим знов зберегли життя.

07.02.2011

Літечко, прощай!

Вересень тумани стелить ідути,
Поле опустіло, опустів вже гай,
Відлетіли в вирій журавлів ключі
І крилом махнули: літечко, прощай!

Гамірно у школах, музика гуде,
Весело і людно, як ніколи, тут:
Дітвора до школи вже сьогодні йде,
Оберемки квітів малюки несуть.

На шкільнім подвір'ї стали у ряди,
Вчителі шикують біля класу клас.
Ось стоять найменші, що прийшли сюди,
Їм задзвонить дзвоник нині перший раз.

Вперше переступлять тут шкільний поріг,
Тут життєву мудрість першу їх навчатъ.
Скільки перших кроків буде і доріг,
А колись їм вручатъ в руки атестатъ.

02.09.2010

Біда не за горами

Не тішся ніколи з чужої біди,
Бо сам попадеш непомітно туди.

Жило в господарстві
Мале порося,
Й було на подвір'ї
Курей з п'ятдесят.
Всі разом росли
І не знали того,
Що день поза днем
Там не стане когось.

Колись спозаранку
Господар устав,
Пішов у стаєнку,
Сокирку узяв.
Нараз на подвір'ї
Усі закричали:
Що станеться лихो,
Вони відчували.

Та стала біда
Раптом з півнем чубатим:
Вже без голови
Понесли його в хату,
Поклали у горщик,
Лиш ніжки стирчали
І м'ясом смачненьким
Гостей пригощали.

А вітер розвіяв
Легесеньке пір'я,
Покрилося сумом
Велике подвір'я,
Лиш порося
В своїй кучі сміялось.
Зовсім незабаром
І з ним таке сталося.

Господар до кучі
Зайшов собі сміло
І ножик гостренъкий
Засунув у тіло:
Весна завітала,
І з нього на Паску
Зробили смачненку
І пишну ковбаску.

28.02.2011

Мурчик і Гавчик

Вийшов Мурчик погуляти,
Гавчик ну його питати:
«Що ти, Мурчику, такий
Ходиш по двору сумний?

Може, ти бешкетував
Й з дому хтось тебе прогнав?»
Жаль стиснув котяче серце:
Гавчика він бачить вперше.

Краще він, ніж глузувати,
Міг йому поспівчувати.
Мурчик тут ще не прижився,
Погуляв і заблудився.

Він зовсім не пустував,
Просто в дім свій не попав.

26.08.2010

Зіюв у нашому саду населяється скіпурі.
А весна вже негадано —
Приїхала до гнізд лесової.
Марко, у дзвінках лесових
Приїхала до нас пасеру.

Пізня осінь

Відбуяло літо,
Завітала осінь,
Срібні павутинки
Заплела у коси.

Плинуть сірі хмари
Низько над землею –
Вже не повернути
Юності моєї.

Відлетіли в вирій
Журавлі ключами.
Плаче пізня осінь
За вікном дощами.

09.10.2009

У лісі

Раз іду я по стежині,
А мені назустріч – гриб:
«Добрий вечір, господине,
Я проситися не звик».

Ось і білка рудохвоста,
Хоче теж гриби збирать.
Дивиться на мене, просить,
Ніби хоче відібрать.

Вмить стрибнула на ялину,
Наче тут і не було.
Каблуком зігнула спину,
Потім шустьнула в дупло.

22.09.2010

Свято мами

Йшла весна в вінку лугами,
Їй співали скрізь пташки,
І вона у свято мами
Принесла для всіх квітки.
Богородиці Марії
У городі розцвіли
Гарні лілії три білі –
Ми у Храм їх віднесли.
А для нененьки України,
Де зелені є гаї,
Вкрився цвітом кущ калини –
Там співають солов'ї.
Ще й ріднєсенькій матусі,
Дуже я її люблю,
Розцвіли ромашки в лузі –
Мамі з них букет зроблю.

06.05.2010

Струмок

Тече-бурчить струмок весняний,
З морозом бореться, з снігами,
З-за хмар лиши сонечко проб'ється –
Струмок до нього засміється:
Мороз весною лиши страшилка
І небезпека невелика.

Лелека на стрісі

На стрісі в нашему дворі
Гніздо зробив лелека –
Завжди у весняній порі
Сюди вертається здалека.
Займається своїм гніздом,
Все полагодить так, як треба.
І закружляють над селом
Лелечата малі у небі.

Лелека

Летить лелека над селом,
Кружляє над хатами,
Несе дитину під крилом –
Ще не знайшов їй мами.

Юрба дітей біжить за ним,
Гукає: – Бузьку, бузьку,
Лети сюди – ось тут наш дім!
Кинь у наш двір Маруську!

30.07.2010

Літня спека

Запалило літо сонце,
Вітер хмари розганяє.
Вже дощу потрібно конче:
На грядках все висихає.

Голови схилили квіти,
І трава жовтіти стала,
З річки не вилазять діти,
Хоч води у ній вже мало.

Нас не обминай, хмаринко,
Щиро просимо, благаєм.
Дощиком полий нам нивку,
Хай потішимось врожаєм.

Lіто 2011 р.

Осінь сіє чари

Над землею пливуть хмари,
Дрібний дощик моросить.
Прийшла осінь, сіє чари:
Ліс, мов полум'ям горить.

Золота осінь

Ходить осінь по дорогах,
Сипле золотом під ноги
Буйним вітром повіває
Шовком трави сповиває.

Перша вчителька єдина

Мені купили сукню нову,
І вперше я пішла у школу.
Мене там вчителька зустріла,
Така приємна, така мила.

Вона, неначе друга мама,
Так, ніби знаю її здавна,
Її завжди буду любити –
Вона ж навчала, як нам жити.

Читати вчила і писати,
Навчила старших поважати.
Вона у нас така єдина,
Як рідна ненька Україна.

Колись такою буду я,
Як перша вчителька моя.

27.09.2009

ДИВО-КИЛИМ

Понад лісом клубочуться хмари,
І дощем жовте листя летить –
Землю вкрило пухким жовтим шаром,
Наче витканий килим лежить.

І аж хочеться вміть огорнутись
В цей жовтневий рясний листопад.
Диво-килином тим огорнутись
І вдихнути терпкий аромат.

12.10.2010

Вийшла осінь погуляти

Ходить осінь по діброві,
Крилами махає
І узори кольорові
Шовком вишиває.

Стелить срібні павутинки
На луги, на доли,
Сірі в небесах хмаринки
Буйним вітром гонить.

І хмаринки всі зійшлися,
Почалися зливи.
Осінь погуляти вийшла,
Поливає ниви.

Холодні дощі

Осінь, осінь гонить хмари,
Сонце в небі лиш блістить.
Із холодними дощами,
Наче мухи, сніг летить.

Ось калина вже безлиста
Нахилилась у дворі.
До червоного намиста
Прилетіли снігурі.

22.11.2010

Про грибка

На галяві ріс дубок,
Під ним – в шапочці грибок.
Тут дід з палицею йшов
І гриба цього знайшов.

Дід мав кошика в руках
І туди поклав грибка.
Вдома трохи підсушив
А в зимі собі зварив.

Oсінь 2010 р.

Личка, як калина

Закрутило снігом білим,
Всі дороги замело.
Снігурі знов прилетіли
На калину під вікно.

Взяли діти рукавички
І на саночки мерщій.
Зарум'янились в них личка,
Як калина на кущі.

03.09.2010

Зимовий етюд

Курить снігом, замітає,
Холод в вікна заглядає.
Морозець розвів узори,
Тільки, жаль, не кольорові.

На поляні

На поляні, де ялинки,
Випав сніг лапатий.
Закрутилися сніжинки –
Нумо танцювати!
І прибігли тут зайчата,
Стало веселіше.
Враз зібрались всі звірята
Із усього лісу.

Сніжинка

Маленька зірочка-сніжинка
До нас злетіла з неба взимку,
Кружляла низько над землею,
І танцював сам вітер з нею.
На руку відпочити сіла,
І я її теплом зігріла.
В ту мить пропала десь сніжинка –
Лишилась лиш води краплинка.

10.02.2011

Снігова баба

З неба сипав сніг лапатий,
Все подвір'я накривав.
Діти вибігли із хати,
Ніби хтось їх погукав.

І взялися всі до справи:
Ліплять бабу снігову,
Хтось знайшов відро діряве
Натягнув їй аж до вух.

Очі з вугликів зробили
Десь знайшлася стара мітла.
З моркви носа причепили –
Баба вийшла як жива.

30.09.2011

Мамин рушник

Я розстелила на столі
Рушник моєї мами.
На ньому квіти, мов живі,
Вишивані нитками.

Єдиний мій родинний скарб,
Йому ціни немає,
Для мене найдорожчий дар,
Що душу зігриває.

Вкривали мама ним колись
Наш кошик велиcodній,
Рушник святковий мов світивсь –
Я згадую сьогодні.

Квітки на білім полотні
Віночками сплелися,
Латинські літери на нім –
Це спогади дитинства.

05.04.2010

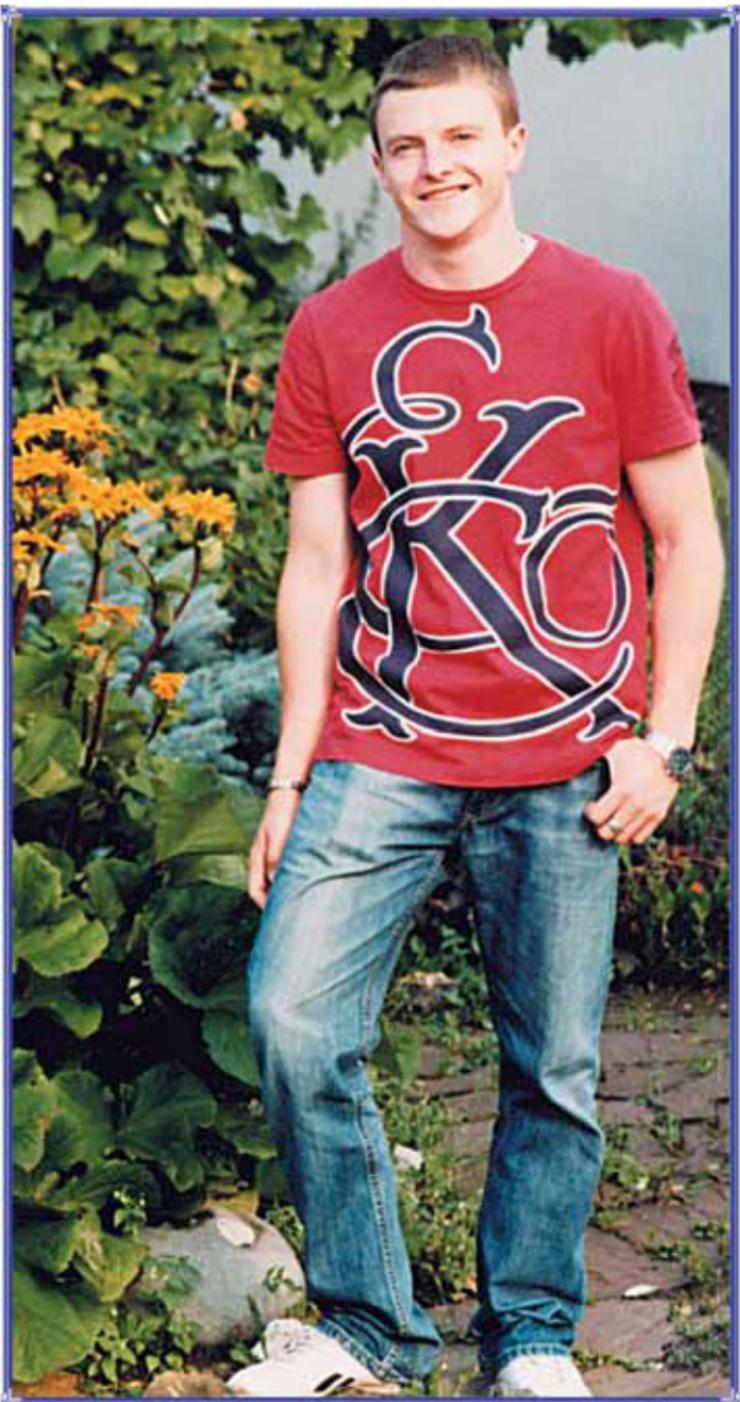
* * *

Те щире слово, що іде
Із глибини душі, від серця, –
Це наче ліки для людей,
Мов крапля з чистого джерельця.

Хай вам в житті щастя!
І приносить радість в ханч
Наслухта моря моря.
Хай будуть дні щасливі,
Події всі до свят!
І волини гральни
Нехай в орах гарячі!

Всім жінкам

Яка б зима красива не була –
З узорами на вікнах, білосніжна, –
Проте так хочеться усім тепла,
Щоб промінь сонця пестив нас так ніжно.

Щоб проліски з'явились навесні,
Щоденні розтопилися морози,
І щоб лунали скрізь дзвінкі пісні,
І дарували в свято нам міози.

Щоби з лиця назавжди смуток щез
І в нашім серці радість не згасала!
А днів щасливих щоб було без меж,
Щоби кохали нас і ми кохали.

З днем медика

У цей прекрасний літній час,
Коли так квітів скрізь багато,
Вітаєм широко усіх вас
Із професійним вашим святом.

Професії потрібні всі.
Їх так багато, розмаїті,
Та медик, мабуть, понад всі
Найблагородніша на світі.

Ось народилося дитя –
Візьмете ви його на руки.
Цю радість про нове життя
Судилося першими відчути.

Аж до кончини днів весь час
Своє життя вам довіряєм,
Лише на Бога і на вас
Свої надії покладаєм.

В це свято всім вітання шлють
І кажуть всі «спасибі» нині
За благородний цей ваш труд
Працівникам всім медицини.

З днем учителя!

Щоби були ми всі здорові,
Нас в школі вчать його основи.
Учителька про все це знає,
Нам на уроках викладає.
Її ми дуже поважаєм
І з днем учителя вітаєм.

* * *

Відомо всім їй малій дитині:
Не проживеш без праці нині.
За те ми вам безмежно вдячні,
Що нас привчаєте до праці.
Їй у ваше професійне свято
Вам хочем щастя побажати,
А в слово «щастя» входить все!
Хай радість кожний день несе!

* * *

Ми тим пишаємося нині,
Що ми, такі іще малі,
Піснями славим Україну –
Нас вчать у школі вчителі.
Тож ми за музику і співи
Поклін шлем вчителям низький.
З днем вчителя в цей день осінній,
Вітаєм ми всі і батьки!
За те, що нас вчите ви мови,
Бажаєм щастя вам й здоров'я.
Щоб вам було усе під силу,
Щоб школярі вас всіх любили.

* * *

Вас щиро вітаю в цей радісний день:
У вашу оселю хай щастя прийде,
Хай повними будуть всі ваші комори,
Живіть до ста років в достатку й здорові.

З днем народження

У цю прекрасну літню днину,
Коли скрізь квіти розцвітають,
Тебе я нині, любий сину,
Із днем народження вітаю.

Здоров'я я бажаю, щастя,
Достатку у твоїому домі.
Життя прожити нехай вдастся
В надії, вірі і любові.

Без тих чеснот життя немає
І не здобудеш честі й слави.
Тож хай Господь благословляє
Тебе завжди на добрі справи.

11.06.2011

Вітання з весіллям

У день весілля, хресний сину,
Вас привітати я повинна.
І в це для вас найбільше свято
Вам хочем щиро побажати:
Здоров'я вам на всі роки,
Як гірська вода з ріки.

І так, як наша земля-мати,
Так будьте все життя багаті.
Веселі будьте, як весна,
Хай буде в вас сім'я міцна.

Нехай в вас буде все, що треба,
Любіться, як ангели в небі.
Щоб був плід вашої любові –
Гарненькі діточки здорові.

Бажаєм вам ще на останку,
Щоб була дівчинка й хлоп'ятко.
Сто літ щоб горя ви не знали
Й весілля золоте справляли.

14.11.2009

З повноліттям

Коли довкола все зелене
І в лузі квітів розмаїття,
Прийми вітання ці від мене
У день твоєого повноліття.

Ти перед вітром не хилися,
Зумій своєго захистити,
Завжди за правду поборися,
Лиш треба так життя прожити.

17.06.2011

З уродинами

Ти народився, сину, (народилась, доню)
У час прекрасний, літом
Коли усе сповите сонцем і теплом.
Тобі Господь дав душу
Щиру і привітну
І вклав у груди серце, сповнене добром.
Для тебе грають нині
Джерела всіх потоків.
Дзвенять тобі пташині голоси.
Тож хай Господь дарує
Сто в достатку років.
Хай щастя і здоров'я
Пливе з води й роси.

26.07.2010

* * *

З Днем ангела ми вас вітаєм
І благ земних усіх бажаєм,
Хай ангел-хоронитель ваш
Із вами буде повсякчас.
А Божа Матінка й Ісус
Хай бережуть вас від спокус.
На все життя до кінця віку
Хай Бог візьме вас під опіку.

З ювілеєм

Півшкіу нині ти зустріла –
В житті уже поважна дата.
Все те, чого би ти хотіла,
Тобі бажаю у це свято.
Для тебе я б зірвала усі квіти
І прихилила б ясні зорі з неба.
Дарую щиро ті слова привітні,
Що так пливуть від серця лише для тебе.
Щоб не торкалися безсонні ночі
І спокій на душі щоб був завжди,
Щоб не вкривались смутком твої очі
Й не залишались на лиці сліди.
Господь хай даст тобі здоров'я й щастя,
І Матінка Свята візьме під свій Покров.
Всі плани на майбутнє хай здійсняться,
Завжди хай йдуть з тобою:
Надія, Віра і Любов.

З п'ятдесятиліттям

Ти народилася в час прекрасний, літом,
Коли усе сповите сонцем і теплом.
Ta душу дав тобі Господь привітну
І серце щире, сповнене добром,
Тобі снаги давали чисті гірські ріки,
Чарівні краєвиди дали тобі краси.
Всевишній хай в достатку даст іще півшкіу.
Щастя і здоров'я хай пливе з води й роси.

* * *

Нехай дзвенять гірські потоки
І буде чисте джерело,
Ї хай багато довгих років
У домі буде лише добро.
Усі незгоди й негаразди
Хай не ступають на поріг,
Натомість хай в родині завжди
Луна дитячий щирій сміх.

Вітання з ювілем

Там, де хмарами вкриті вершини,
Спочиває орел на скалі,
Там піввіку назад у хатині
Народилась дитинка в рідні.

Дарував Бог талант тій дитині,
Щоб потрібною людям була,
Щоби в свято і в будень, щоднини
Всім родинам лиш щастя несла.

Ой Карпати, зелені Карпати,
Не збагнути нам вашу красу,
Скільки в світ з смерекової хати
Люди слово і пісню несуть.

Ніжна жінка (мужня постать) ось тут
перед нами,
Та, що радість несе до людей.
Тож вітайте усі разом із нами
Нині свято – її (його) ювілей.

19.05.2009

З святом

У вас сьогодні ювілей –
Бажаю щастя у цей день,
Ще вам здоров'я зичу нині,
Тепла і затишку в хатині.
Хай вас шанує вся родина:
І діти, й внуки, і дружина.
(і діти ваші й половина)
Хай в вас нічого не бракує,
Господь ще віку подарує,
Щоб запросили ви гостей
Ще на столітній ювілей.

04.05.2010

Христос рождається

В небі зіронька палає,
Пахне на столі кутя —
З неба ангел сповіщає:
Народилося Дитя.
Богородиця Марія
Народила нам Месію.
Тож радіймо цій новині,
Веселімось усі нині!
Христос рождається!

* * *

Ясна зірка засвітила
І всім людям сповістила,
Що в вертепі між бидлятами
Є Ісус і Божа мати.
Поклонімось разом нині
Божій матері й дитині.

* * *

В ці дні засніжені святкові
Здоров'я зичу і любові!
Тепла родинного в хатині
І довгих років всій родині!

* * *

З вас пишуть гарно всі,
Та пише хтось найкраще.
Напевно, кожний мусить знати,
Що для журі ця мить найважчя:
Як упізнати серед вас
І промінєць той відшукати,
Що світиться немов алмаз?

* * *

Як опівночі стрілки зійдуться
Й Новий рік постука до вікна,
Хай слова ці до вас донесуться,
Мов келих п'янкого вина.
Як сонячний промінь у темряві вічній,
Як перше кохання, що в серці щемить,
Як дзвін кришталевий й вогні новорічні,
Хай так радує вас у житті кожна мить.

* * *

Хай дасть Бог вам щастя і настрій хороший,
Щоб в кожній кишені у вас були гроші,
Щоби повна скриня була в вас добра
І ласка Господня над вами була.

На добру згадку

Відбувають весни рясно білим цвітом.
Ягідки солодкі нам дарує літо.
І пшеницю стиглу у жнива ми косим,
Наче гість нежданий завітає осінь.
Так роки в минуле відлетять, як птиці.
І візьмете в руки книгу цю з полиці.
Будуть в ній від часу жовті сторінки.
Враз навіють спогад ці скупі рядки.

17.10.2009

* * *

Жовтий килим листки викладають,
У зажурі застигли сади.
Журавлями літа відлітають,
Час-суддя замітає сліди.

05.12.2011

Вода таїт.

І вов притягав, існуєвала —

Це житієздійне джерело.

Таїт ватиківська вода світла.

І я в насичував гавно.

Щиро дякую шанувальникам
українського слова -
Андрієві Кульчицькому
та Вікторові Возняку
за сприяння у виданні цієї збірки.
Подяка колективові
ТзОВ «Видавнича фірма
«Відродження» -
директорові фірми Ігореві Бабику,
літературному редакторові
Ользі Гриці,
головному редактору
Ярославові Радевичу-Винницькому,
головному бухгалтеру
Надії Волянській

Вам щастя хочу побажати,
Здоров'я, мир і добра,
Меня родинного ч хайі.
Щоб віра в серці в вас дріза.
Надія хай йде в ногу з вами.
Щоб щирою любов'ю буда.
Щоб кепоротики шляхами
Рука Господня вас вела.

Післямова

Родючі землі України завжди були приманкою для ворогів. Не раз ішли криваві бої за її волю. Народ був один, а вороги кожен раз мінялись. Щораз вмирали та народжувалися нові герої.

Коли земля ще здригалася від вибухів II світової війни, а в Україні продовжувався національно-визвольний рух проти понево-лювачів, в мальовничому селі Бабичі, що на Радехівщині Львівської області, 16 березня 1944 року в хліборобській сім'ї народилась дівчинка, яку назвали Стефанією.

Дівчинка виховувалась у національно-патріотичному дусі, в її серці з дитячих років зародилася велика любов до України, до рідного народу, до української пісні та неповага до більшовизму. Багато родичів пані Стефанії брали безпосередню участь у підпільній боротьбі за незалежність української держави. Колискові для маленької Стефанії часто лунали під мелодії повстанських пісень. Не один раз вона засинала на руках у повстанців. Усе це мало небиякий вплив на світогляд і формування національної думки дитини.

* * *

Зараз Стефанія часто згадує роки свого дитинства, особливо трагічні історії. Все почалося з самої колиски... У батькової сестри Катерини чоловік служив у повстанській армії хорунжим. Всю родину переслідували органи НКВС. Коли почалися репресії, тітку хотіли вивезти у Сибір. У неї був син Ярослав, на два дні старший від маленької Стефанії, про яку в цей час піклувалася її бабуя Олена (материна мама), тому що батько Петро був у повстанській армії, а мати Юлія переховувалась від енкаведистів. Коли тітка знаходилась під арештом, у неї з грудей потекло молоко. Наглядачі, побачивши це, зрозуміли, що у неї є грудна дитина. Її з конвоїрами відправили додому по це дитя. Жила вона в одному домі з братовою сім'єю. Вбігши до хати, вона відштовхнула бабуню і забрала з колиски дитину – маленячу Стефанію. У розpacі старенка жінка повідомила про це матір дитини. Тій у сільраді порадили, щоб бабуся взяла дитину тітки і віднесла у збірний пункт до рідної мами і сказала: «На тобі твоє, віддай мені мое». Коли дитину принесли, наглядачі зразу ж помітили схожість матері і хлопчика: високе чоло, великі очі. Дівчинку віддали і наказали, не затримуючись, вертатись додому, щоб не розпитували, де батько. Старенка, у слізах, притиснувши дитя до грудей, повернулась до рідного дому. Після цього випадку дітей вже не залишали в хаті. Старшу сестру Ірену та брата Євгена лишали у сусідів, часто в різних, а маленячу Стефанію мати носила всюди з собою на руках. На цей раз тітці пощастило, тому що з її допомогою планували вистежити її чоловіка та саме угрупування повстанців. Проте конфіскували все її майно та братової родини: забрали худобу і тільки-но куплені меблі. Потім цими меблями

користувались люди, причетні до конфіскації. Про цей випадок у родині більше не згадували.

Після війни, у 1947 році, родина перебралась у нове помешкання. Так як батько Стефаній був інвалідом дитинства, він не міг служити в армії, тому був лише зв'язковим у повстанців. І практично весь час знаходився вдома. Тоді, за рекомендацією хорунжого (сестриного чоловіка Василя), запропонували зробити у будинку батьків Стефанії невеличкий госпіталь для поранених повстанців, оскільки недалеко від їхнього будинку жив фельдшер (Володимир Білик). Під печею у хатині зробили криївку на три-чотири людини. Цілий день хворі знаходилися у ній, а ввечері могли бути й у самій хаті разом із родиною. Вони співали повстанські пісні, розповідали про різні пригоди. І діти у сім'ї росли у цій атмосфері. Батько щоночі був на чатах (сторожівці). І одного з таких зимових вечорів він побачив, що через поле, неподалік їхньої хати, ідуть замасковані у біле облавці. Часу було обмаль. Чоловік вбіг до хати і повідомив про це. Сказав, щоб наші партізани ховались у криївку. Облавці вже стукали у двері. Партизани хотіли відкрити вогонь. Але батько розумів: якщо вони це зроблять, то безпека сім'ї під загрозою і всі можуть загинути. Послухавши батька, всі троє заховались у криївці. Коли відкрили двері, більшовики шалено влетіли у хату зі зброяєю у руках та вигуками: «Где бандеровцы?». На це відповіли, що ніяких бандерівців немає. Тоді запитали, чому вони ще не сплять у таку пізню пору. Батько пояснив, що вони хворіють грипом: дружина і діти лежать хворі і його самого вже морозить, тому і одягнений. На це командир прокричав: «Уходим, нам еще этого не хватало!». Небезпека цього разу минула. Мабуть, сам Господь врятував родину.

Після цього на другий день більшовики прийшли з обшуком: зі зброяєю та величезними піками, пронизуючи ними все: сіно, снопи, зложені в стодолі, і навіть гній біля худоби. А коли заходили до хати, то заводили звичайну розмову. Що вони голодні, замерзлі, тоді мати була змущена накривати стіл. Одного разу один із них солдатів сів біля печі на лавці, біля маленької Стефанії, яка була налякана і тремтіла, як беззахисне пташеня, бо чула не раз від батька наказ ніколи не заводити з ними розмов. Дівчинка почала відсуватись, солдат побачивши це, знову ж присунувся. І так повторилось кілька разів, поки лавка не закінчилась і дитя опинилася на підлозі все у слузозах. Мати почала заспокоювати дитину. Непрохані гості вже на той час пойшли й пішли геть.

Пізніше напади облавців почастішали, в народі їх називали «червона мітла». Партизани були вимушенні доліковуватись у інших місцях. Тільки важкохворі могли залишатись у домі на де-кілька днів. Але це траплялося вкрай рідко.

Не раз Стефанія чула з розмови батьків різні історії про трагічні загибелі повстанців. Одного разу більшовики, ідучи селом, почули чоловічі голоси, які колядували. Вони вирішили з'ясувати, хто це. Голос лунав із поміщицького гайка, там знаходилася криївка, де повстанці святкували Різдво. Облавці миттю кинулися туди, викрикуючи: «Бандери, здавайтесь! Ви окружени!».

Хлопці в цей час притихли і прийняли рішення: зі словами «Слава Україні!» вони підірвались на гранаті.

Бандерівці повинні були часто іти на такі, на перший погляд, неправильні кроки, тому що не хотіли потрапити до кадебістів на тортури. Бо не всяк витримував це, міг зламатися і зрадити своїх побратимів. Тому кожен завжди залишав при собі одну гранату або останній патрон.

Було одного разу ще й таке. У сільській школі зібрали всі родини, які мали вивозити до Сибіру через безпосередній зв'язок із повстанцями: були їх родичами, допомагали матеріально. Коли повстанці дізнались про це, вони були дуже обурені і вирішили ліквідувати охорону в школі й відпустити рідних їм людей. Так і зробили. Коли більшовицькі владі доповіли про це, вона збільшила контроль над селом і навколошніми територіями, а найбільше – над лісами.

Після чергової операції партизани відпочивали в одній зі своїх криївок, яка знаходилася в лісі. Вентиляція зі склепу виходила коло молодої смереки, яка прикривала її. У цей час лісом проходило кілька більшовицьких розвідників. Відчувиши запах тютюнового диму, вони запустили ракету, покликавши підмогу. Цілу ніч у лісі йшла стрілянина, партизани тримались до останнього патрона, аж поки їх не залишилось лише декілька. Зі словами «Слава Україні!» один з них потягнув за кільце гранати, і вони загинули.

На допомогу облавцям були створенні формування, що називались «яструбки». Вони не раз вистежували повстанців, які таємно приходили до своїх сімей. Лише зранку люди передавали один одному трагічні новини, що їх рідних вже нема серед живих.

Тоді влада оголосила, щоб повстанці здавалися. Хто приде з каяттям, тому буде все прощено і ніхто їх не буде переслідувати. Оголошення висіли скрізь: в центрі села, біля церкви, крім того, про це періодично повідомляли по радіо. Люди були спантельчені. Деякі з повстанців не витримували більшовицького натиску і здавались, проте ніхто їх не милував. Їх піддавали тортурам, щоб вони видавали, де знаходяться криївки, партизани та їх командири.

Був випадок, що один із партизанів здався. Не витримавши більшовицьких тортур, він зрадив. Коли партизани найбільше не сподівалися, цей повстанець привів енкаведистів на місце криївки. Усіх хлопців було розстріляно. Рано на возах їх привезли для відзначання біля церкви. Вся дорога з лісу була залита повстанською кров'ю. І коли люди виходили з церкви, їх примушували іти на відзначання рідних. Матері, дивлячись на їх скривавлених синів, сестри – на братів, а дівчата – на любих їм хлопців, не сміли подати виду, що це їхні найдорожчі люди. І навіть дітей змусили дивитись на таку трагедію. Через деякий час тіла було поховано під тином сільського цвинтаря. Зрадника вивезли в Сибір, і навіть після амністії він не посмів повернутись у село. До кінця своїх днів прожив у Луганській області.

Після цього випадку повстанських угрупувань у селі вже не було. Хлопці перейшли в чужі ліси. З'являлися лише пооди-

нокі, часто з чужими друзями, то з Волині, то з Лопатина, з Бродів чи Золочева. Нерідко приходив чоловік татової сестри. У лісі Липені була криївка для зустрічей, і кожен раз місце мінялось. На ці зустрічі з чоловіком супроводжував сестру батько Стефанії і часто передавав їй від чоловіка грипси (повстанські записки). Після кожних відвідин тітку брали на допити, проте скоро відпускали. На допитах вона твердила, що чоловіка вона дуже давно не бачила і, мабуть, й не впізнала б. Останній раз її взяли на допит надовго, піддали страшним тортурам, а незабаром вбили її чоловіка у селі Хмільне Лопатинського району. Тітку возили на візяння; біля криниці лежало їх троє – всі понівечені, мабуть, підірвані на гранаті. В очі кинулося до болю знайоме рідне лице – лежав усміхнений. Проте вона не хотіла зінатися, що це чоловік. І знову твердила, що не може відізвати, бо вона дуже давно його бачила. І після цих слів енкаведист шпилем проткнув йому груди і колпунув у лиці. Тітка зімліла, без свідомості її віднесли у машину, тоді почалися найстрашніші тортури: мучили, притискали дверима пальці, тримали у смердючих підвалах зі щурами, в колодязі по шию у воді. Вона зламалася і навіть видала брата.

Тоді батькові Стефанії вручили повістку з'явитися в НКВД. Ніби посвідчити, що сестра дійсно давно не бачила чоловіка. А насправді батька взяли зразу на допит. Тато посвідчив, що тітка дійсно довгий час не зустрічалась з чоловіком і їй не відомо, де він перебуває, і сам він немає ніякого зв'язку з повстанцями і про них йому нічого не відомо. Тоді батькові з сестрою зробили очну ставку (посадили один навпроти одного). Вона, дивлячись брату в очі, сказала: «Петре, згадай, ти ж мене водив на зустрічі з Василем, коли він приходив, передавав мені грипси від нього. І в тебе в хаті під піччю є криївка, де переховувались поранені партизани, а ти щоночі сторожив, щоб вони спокійно відпочивали в хаті і щоб зненацька не насکочила «червона мітла». Ти весь час був зв'язковим у моого Василя. Признайся, Петре, вони все знають. Я їм все розказала! Крім того, вони мене возили і я їм показала, де криївки». У цей момент батько згадав, як одного разу він ішов провідати свою матір і по дорозі побачив, як її везли конвоїри. Тепер він догадався, що це був слідчий експеримент. На це він відповів: «Катерино, ти що здуріла? Та це ж неправда! Що з тобою сталося? Такого ніколи не було! Схаменися!». Після цих слів у неї покотилися слізози, її вона знерпітомніла. Енкаведист по кликат охоронця, її забрали. А у батька почався справжній допит з побоями. На ніч його закрили в одиночну камеру. Коли помінялась зміна енкаведистів, Господь послав батькові свою людину. Хтось пізно ввечері зайшов до нього в камеру і сказав: «Я тебе відпускаю додому, і о шостій годині ранку ти повинен уже бути тут. Через цей час криївка повинна бути ліквідована, бо рано приїдуть до тебе додому перевіряючі з понятими». Цілу ніч родина була змушена працювати: спочатку вони розібрали дерев'яне приміщення, а потім засипали землею. Рано батька привезли уже з понятими і солдатів зі шпенями. Коли вони довбали ними попід печею, там вже нічого не було. Тоді батька звільнили з-під ареш-

ту. Тітку разом із двома дітьми вивезли в Сибір. І родина Стефанії також почала готуватись до виселення. Вирішили продати корову, щоби придбати дітям теплий одяг, взуття.

У неділю батько пішов до церкви, щоб після служби знайти купця на худобу, бо був такий звичай, що після відправи люди збиралися на майдані й обговорювали різні ситуації. Там знайшлася жінка, що мала ввечері прийти подивитись на корову і, можливо, купити.

Настав вечір, всі у домі чекали цієї жінки. Загавкав пес, і до ганку підішла людина. Батько вийшов їй назустріч, оскільки до хати довгий час ніхто не заходив, вийшла і дружина. І побачила таку картину: зовсім стороння людина просить батька вийти на дорогу, щоб поговорити з хлопцями з лісу, тобто з повстанцями, бо вони його чекають. Батько відповів, що нікого не знає і нікуди не піде, бо вже розумів, що це якась підстава. Повстанці посилали тільки своїх людей. Тоді до нього прискочив мужчина невеликого зросту, прикладивши револьвер до чола, спитав чому він не йде туди, куди його кличуть? Батько вхопив рукою револьвер і відштовхнув чоловіка, той впав. Сам почав втікати, проте до батька підійшло ще четверо переодягнених у повстанців і почали бити прикладами й тягнути в бік лісу. Діти повібігали з хати й почали кричати і плакати. Мати намагалась підійти до чоловіка, проте у неї не було змоги, бо не допускав невідомий. (Через багато років вона впізнала в ньому батькового співробітника і зрозуміла, що він тоді працював на кадебістів, тому він весь час був біля неї, боячись, що батько його впізнає). У цей час у сільському клубі закінчився кінофільм. Люди, почувши крик, почали бігти на допомогу. Але в ту ж мить пролунали пострили у небо. І всі зрозуміли, що грозить небезпека. Недалеко від хати люди побачили в зasadі більшовицьких солдатів. У той час родина про це не знала. На батькові на шматки порвали сорочку й поперебивали йому руки. Після цього вони його залишили. У той вечір батьки одразу пішли до сільради, щоби повідомити міліцію про напад «бандерівців». Довго не могли додзвонитись, а коли додзвонились, почули відповідь, що він сам бандерівець. Міліціонери приїхали тільки під ранок, всіх опитали, написали протокол і сказали, що сім'я може бути спокійна, бо більше ніхто не прийде.

Після цього випадку малеча щовечора залишалась лише з бабуною, а батьки, боячись чергового нападу, були змушені ночувати у скіртах, по полях. Це було якраз після жнів. Щоб почувати себе у безпеці, діти хотіли всі разом спати з бабцею, а так як вони усі не поміщались на одному ліжку, спали на підлозі. На третю ніч хтось постукав у вікно, всі в хатині перелякалися, побачили у вікні чорне заросле лицє і почули чоловічий голос, який промовив: «Не бійтесь, ми свої!». Бабуня підійшла до вікна, їх було троє, вони сказали передати Петрові, що це не були хлопці з лісу, це була провокація і назвали свої імена. На другий день вранці, коли батько з матір'ю повернулись додому, вони сказали, що чули від людей, що цих повстанців знайшли розстріляними біля залізної дороги. Це були останні повстанці з їхнього села.

Батьки планували на деякий час виїхати у східні області України, залишити дітей з бабцею і повернутись лише за декілька років. І ще вирішили звернутись до одної місцевої ворожки. Коли мати з'явилася у дверях, ворожка розповіла їй про все, що з ними сталося, і сказала надалі залишатись у селі, тому що рухати їх вже ніхто не буде. Після цього зажили звичайним буденним життям.

Тітка була вивезена в Якутську область, в місто Магадан, працювала на золотих копальнях, на найважчих ділянках. І повернулась тільки в 1956 році. Після цього родина далі підтримувала нормальні стосунки, розуміючи, що в усьому була винна система.

Ще у Стефанії залишилась підозра, що в місті Радехові до 1959 року, тобто до смерті Степана Бандери, існувала підпільна організація ОУН. До неї був причетний її батько, тому що часто він їздив у місто Радехів, нібито на роботу. Не раз брав донечку із собою, але залишав у знайомих, а сам ішов на яксь зустрічі. Але це тільки її припущення. А було їй тоді десь 12–13 років.

У родині часто розмовляли про українську символіку: синьо-жовтий прапор і герб, щоб діти пам'ятали. Сім'я не раз малювала ці символи, проте малюнки зразу ж знищували. Часто батько розповідав про повстанців, особливо, як вони поверталися після сутичок з більшовиками, відпочивали десь на березі річки чи на гаявині. А чатові були на сторожі. Ніч,тиша, а тільки десь злетить птах з гілки чи закрякає дика качка на воді – це означало тривогу. Чатові спілкувались між собою вигуками, особливо звукими птахів. Часто батьки співали повстанські пісні: «З Бережан до Кадрів», «Лента за лентою», «О, Україно!», «Йшли селом партизани». На Святу вечерю колядували коляду «Сумний святий вечір», «Радуйтесь, українські діти». Коли Стефанія вже доросла до приїжджає додому, то могла говорити з батьком цілими ночами. Щораз татко розказував про нові пригоди повстанського життя. Одного разу, коли у селі проходили вибори Сталіна, його запросили грati на голосуванні, бо він був музикантом – скрипальем. На цих виборах він почав грati марші на мелодії повстанських пісень. До нього підійшов голова сільради і сказав: «Петруню, що ти робиш? Нам обом за це грозить тюрма!», на що батько відповів: «Я граю музику, я слів не знаю». І потім з цього дуже радів. Він завжди твердо вірив, що Україна буде самостійною, процвітаючою державою, що буде майоріти наш рідний синьо-жовтий прапор, а на нім – український герб, золотий тризуб. Завжди казав: «Можливо, я до того і не доживу, а ти молода, ти ще це все побачиш». У 1985 році батька не стало. І коли в 1989 році почалось відродження, на всіх національних святах співали повстанські пісні. Ті пісні, які співали у родині Стефанії, коли вона ще була мален'ка. І зараз вона слухає їх зі слезами на очах, дуже шкодуючи, що її батько не дожив до часу, щоб міг вільно співати пісню «За Україну, за її волю...». А коли в 1991 році прийняли Акт про незалежність України і на ратуші вивісили синьо-жовтий прапор, тоді вірна донька взяла смичок за основу і, прикріпивши прапорець вже самостійної України, відвезла в село і поставила на батькову могилу.

* * *

Ця історія закінчилась. Але життя продовжується. Проте ми повинні пам'ятати наших героїв, нашу історію. Я не раз чула розповіді від бабуні, та ніколи вона не розповідала мені все настільки детально. Друкуючи це з її розповіді, я не раз зупинялась, тому що було дуже важко усвідомлювати, через що пройшла моя рідня.

Олександра-Марія Кас'яненко

Світлини

- I вкладка – 1 стор.: Пам'ятник Тарасові Шевченку (скульптори М. Посікіра, Л. Яремчук) в м. Бережани Тернопільської обл.;
- 2 стор.: Богородиця – статуя в міському парку.
- II вкладка – 1 стор.: Митр. Прот. Петро Іvasівка, парох парафії Святого Миколая, декан Трускавецький;
- 2 стор.: Роман Різняк (Макомацький) – трусакавчанин, командир спецбоївки ОУН–УПА.
- III вкладка – 1 стор.: Степан Бандера – пам'ятник в м. Трускавець;
- 2 стор.: Василь Білас, Дмитро Данилишин (трусакавчани) – члени УВО–ОУН. 1932 р, страчені у Львові польською владою.
- IV вкладка – 1 стор.: Богдан Шумило – чоловік авторки, відомий будівельник;
- 2 стор.: Андрій Кульчинський – меценат.
- V вкладка – 1 стор.: Віктор Возняк – меценат;
- 2 стор.: Група хлопців. Свято в Трускавці.
- VI вкладка – 1 стор.: Родинна пам'ять в рідному селі Бабичі;
- 2 стор.: Далекий спогад.
- VII вкладка – 1 стор.: Дівчина – на крилах мрій;
- 2 стор.: Хлопець – літній відпочинок.
- VIII вкладка – 1 стор.: С. Шумило – автор, Є. Конів – композитор, Людмила Солод – поетеса;
- 2 стор.: Андрій Кульчинський, Стефанія Шумило. П'ять авторських збірок.
- IX вкладка – 1 стор.: Кам'яна статуя «Маті з дитиною» в міському парку;
- 2 стор.: Дівчинка в горах – легенда.
- X вкладка – 1 стор.: Снігурі прилетіли;
- 2 стор.: Топ-топ... Перші кроки...
- XI вкладка – 1 стор.: Олександра-Марія Кас'яненко – автор післямови, онука авторки;
- 2 стор.: Назарій Шумило – внук авторки.
- XII вкладка – 1 стор.: Життєдайне джерело;
- 2 стор.: Слові подяки.

ЗМІСТ

ДУХОВНІ ВІРШІ

Богородице свята	3
Молитва за мову	3
Поможи, свята Маріє	4
Благародні квіти	5
Видіння в Грушеві 1996	6
Господи, помилуй нас	7
Схаменись, мій народе	8
Христос Воскрес	9
На галавині	9
Дай сил нам, Боже	10
Введення	10
Там на горі Олівній	11
Молітва широ, від душі	12
Ой Ісусе, Сину Божий	13
Легенда про ялинку	14
Ісусе, нам допоможи	15
Господнє Преображення	16
Свято Євхаристії	18
Прощення	19
«Хоронителю, ангеле мій...»	19
Іван Предтеча	20
«Ми виборім свою свободу...»	21
У храм дорогу віднайду	22
Розповідь про пророка Іллю	23
Страшний суд	25
Ніч святого Миколая	26
Колядуймо разом	27
Коляда	28
Він відчиняє царські ворота	29
Боже слово	30
У небі зірка ясно сяє	31
Спасибі, Господи	31
Храм святого Миколая	32

ПАТРІОТИКА

Месник Макомацький	33
Будь гордий, Києве	34
Забута криниця	35
Я народилася в Україні	36
Єднаймося	36
Квітуча Україна	37
Ми діти України	38
Любім Україну	39
Ще раз про мову	39

Про це ми мусим пам'ятати	40
«У Божім храмі...»	40
Він поліг за Україну	41
Там синь небесна	41
Наш вибір	42
Дочка України	43
Ти син великий України	44
Не треба нас ділити	45
Розмова з Тарасом	46
I ще раз про Франка	47
Дочка Волинської землі	48
I знов горячі вогні святкові	49
Народний дім	50
Його небесна вабить вись	51
На роздоріжжі	52
Не дрімай, Україно	53
Чи є в батьків щось краще	53
Скарби музею	54
Світ природи	56
Сором нації	57
Спасибі, Руслане	58
Фатальна ніч	59
Пам'ять не вмирає	60
Оповіті туманом вершини	61
Ще раз про Крути	62
Їм сонце більше не зійшло	63
Майдан відбувся	64
Правда з-під завіси часу	65
Вони прагнули волі	66
Афганцям	67
За край рідний	68
Ви усі учасники війни	69
Та виправдань тепер не треба	70
Вже завітала осінь пізня	71
До нас прийшла зима	72
Між своїми чужий. <i>Балада</i>	73
Свято Покрови	75
Волання потойбічне	76
Його Господь благословляє	78

ПОБУТОВІ ВІРШІ

Свято в Трускавці	79
Будівельник	80
Для нащадків	81
Спогад	82
Мама	83
Я кличу: мамочко, агов!	84
Голос потойбічний	84

Вишита сорочка	85
Завжди пам'ятай	86
«Ви відійшли в світі незнані...»	86
Свято бабусь	87
Міні-столиця	88
«За покликом я йду сюди...»	88
Сумує хата без рідні	89
Далекий спогад	90
«Ведуть мене дороги у світ земних чудес...»	90
Родинна пам'ять	91
Її шанують всі	92
Мій Сокаль	93
Тут слід дитинства моого	94
Велика родина	95
Осінь	96
Карпатський ліс	97
Журавлина пісня	98
Їх на планеті так багато	99
Сумує небо	100
Недоспівана пісня	101
Прости й прощай	102
А потім дзвони віддзвонили	103
Як жити без тебе	104
Позашлюбна вдова	104
Діти війни	105

ВІРШИ ПРО КОХАННЯ

Ти про мене згадай	106
Чи чуєш, кохана	107
«Сонце вигравало...»	107
До нас вже завтра не прийде	108
Подарунок долі	108
Ціна кохання	109
Ти і Я	110
Вечірні роси	110
Ми знову разом	111
Ти так далеко	111
Посивіла дівоча коса	112
Не питай	112
Запізно зустрілись ми	113
Ти кохана не моя	114
За річкою	115
Шумлять гаї	115
Чом калина нахилилась	116
Тебе я більше не чекаю	116
Піду я в гори	117
А соловейко щебетав	117

Обріж усе	118
Любити не гріх	118
Мені ти суджена	119
Гординю не переступить	119
Єдина і жадана	120
Я назуву тебе своєю	120
За все спасибі	121
Приходить на усе кінець	121
Бувальщина	122
«Радій, коли радісно...»	123
Я довго так тебе шукав	124
Розлука	125
Закохайся в мене	125
Це був лиш сон	126
I повернуть літа на зиму	127
Кам'яна дівка. <i>Легенда</i>	128
Заграли хвилі на воді	131
Вперше	131
Кохай мене	132
Для тебе	133
Все так не буде	134
Черемховий запах	135
Знов квітками весна буяє	136
Зоря вечорова	137
Присмак досади	137
Суджена мені	138
I збулася мрія	139

ПІСНІ

Творчий дует	140
У Новому році веселого Різдва	141
Героям України	142
Величальна народному дому	143
Народе мій	144
Стяг Бандери	145
Я пишаюсь	146
Чому нас доля розвела?	148
Там калина цвіла	149
Про рідне село	150
Пам'ятай, тебе буду чекати	152
Я нікому тебе не віддам	153
Я не сказала тобі: ні!	154
Запізніла любов	155
Та нехай роки минають. <i>Сл. О. Суслова</i>	156
Білі лілеї	158
Даруй мені квіти	159
Журавлина «кру»	160

ЛЕГЕНДИ

Чудо-вода. <i>Нафтуся</i>	161
Про книгу	162
Насущний хліб	163
Про хліб	165
Житні колоски	166
Смерч	167
Весняний перший дощ	168
Жебрак	169
Притча про бузька	170
Легенда про село Спас	171
I таке буває	172
Як там зуб?	173
I знову осінь	174
Коли були ще вожаки. <i>Легенда</i>	175
Літечко, прощай!	176
Біда не за горами	177

ДИТЯЧІ ВІРШІ

Мурчик і Гавчик	178
Пізня осінь	179
У лісі	179
Свято мами	180
Струмок	180
Лелека на стрісі	180
Лелека	181
Літня спека	181
Осінь сіє чари	181
Золота осінь	182
Перша вчителька єдина	182
Диво-килим	182
Вийшла осінь погуляти	183
Холодні дощі	183
Про грибка	184
Личка, як калина	184
Зимовий етюд	184
На поляні	185
Сніжинка	185
Снігова баба	185
Мамин рушник	186

ВІТАННЯ

«Те щире слово, що іде...»	186
Всім жінкам	187
З днем медика	187
З днем учителя!	188
«Відомо всім й малій дитині...»	188

«Ми тим пишаємося нині...»	188
«Вас щиро вітаю в цей радісний день:...»	188
З днем народження	189
Вітання з весіллям	189
З повноліттям	190
З уродинами	190
«З Днем ангела ми вас вітаєм...»	190
З ювілеєм	191
З п'ятдесятиліттям	191
«Нехай дзвенять гірські потоки...»	191
Вітання з ювілеєм	192
З святом	192
Христос рождається	193
«Ясна зірка засвітила...»	193
«В ці дні засніженні святкові...»	193
«З вас пишуть гарно всі...»	193
«Як опівночі стрілки зійдуться...»	194
«Хай дасть Бог вам щастя і настрій хороший...»	194
На добру згадку	194
«Жовтий килим листки викладають...»	194
Післямова	195
Світлини	201

Шумило Стефанія

Ш96 Забута криниця [Текст]: Поезії. – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2012. – 208 с., 24 с. іл., ноти.

ISBN 978-966-538-239-3

«Забута криниця» – шоста книжка місцевої поетеси, нашої сучасниці Стефанії Шумило, яка стала творчим продовженням попередніх збірок, які вийшли друком раніше.

До книги ввійшли поетичні твори різної тематики: духовні вірші, які надихають читача на глибоку віру в Бога; патріотична лірика, що пробуджує пошану до минулого України, до героїв, які загинули в боротьбі за її незалежність; цілий розділ присвячено інтимній ліриці. Не оминає поетеса і проблем сьогодення, не забуває і про найменших читачів.

Вірші Стефанії Шумило легко читати: її поезії властива неповторна мелодика. Можливо, тому багато віршів авторки, музику до яких написав місцевий композитор Євген Конів, стали піснями.

Книжка адресована усім шанувальникам українського поетичного слова.

УДК 821.161.2-1
ББК 84.4УКР6-5

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЕ ВИДАННЯ

Стефанія Шумило

ЗАБУТА КРИНИЦЯ

Поезії

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи ДК № 1695 від 18.02.2004 р.

Літературний редактор
Ольга Грица

**ВФ «Відродження» заснована 21 листопада 1991 р.
Петром та Олександром Бобиками,
Василем Іванишиним**

Головний редактор *Ярослав Радевич-Винницький*

Директор фірми *Ігор Бабик*

Заступник директора *Володимир Гнатик*

Верстка *Галина Бабик*

Коректор *Наталія Мусійчук*

Підписано до друку 27.02.2012. Формат 84x100¹/32.
Папір офс. № 1. Гарнітура Times. Різографічний друк.

Умовн. друк. арк. 10,11. Обл.-вид. арк. 10,10.

ТзОВ «Видавнича фірма «Відродження»

82100, м. Дрогобич, вул. Т. Шевченка, 2.

Тел.: (03244) 2-17-94, 3-72-93.

Тел./факс: (032) 240-59-39.

<http://www.vidrodzhenia.org.ua>

Поліграфічна фірма «Коло»

82100, м. Дрогобич, вул. Бориславська, 8.

Стефанія Шумило (Федина) – автор п'яти поетичних збірок. Основу творчості складають духовні, ліричні та національно-патріотичні вірші, багато з яких покладено на музику. Звучать вони в програмах різних свят, урочистостей, високо відзначені в пісенних конкурсах та фестивалях.

Поетеса ввійшла до складу літературного Всеукраїнського об'єднання «Письменники Бойківщини» та стала членом літературного товариства ім. Турицького в м. Радехові. Переможець VI та Лауреат VII літературних конкурсів ім. М. Уtrysка. Дипломант III Всесвітніх Бойківських фестивалів «З чистих джерел» та фольклорного етнографічного конкурсу «Бойківський світ» ім. о. Михайла Зубрицького (2007).

Як член КУНу бере участь у культурному та національно-патріотичному житті краю. Ім'я Стефанії Шумило (Федини) вписане в почесну книгу-альманах «Золотий фонд Бойківщини» та в «Довідник відомих людей міста Трускавця».

